

พฤษิตกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษา
โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ จังหวัดนนทบุรี

นางสุภากรณ์ วัดอ่อน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จฯ
25 ส.ค. 2549
วันเดือนปี.....
เลขทะเบียน.....
00203232 ★
เลขเรียกหนังสือ
024-7
๘๔๒๖

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
๐๕๑๙

ปีการศึกษา 2547

ISBN : 974-373-416-3

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**VOCATIONAL STUDENTS BEHAVIOR IN SEEKING
INFORMATION : A CASE STUDY OF
PONGSAWADI COMMERCIAL SCHOOL**

MRS. SUPAPORN WATON

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Arts Program in Library and Information Science**

Academic Year 2004

ISBN : 974-373-416-3

วิทยานิพนธ์ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์
พนิชยการ จังหวัดนนทบุรี

โดย นางสุภากรณ์ วัดอ่อน

สาขา บรรณาธิการค่าสตร์และสารสนเทศค่าสตร์ (แผนการจัดการสารสนเทศเพื่อธุรกิจ)

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ฉวีวรรณ คุหะภินันทน์

กรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.นันทา วิทวุฒิศักดิ์

กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชวาลย์ วงศ์ประเสริฐ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร. สายอุทธ์ เศรษฐกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.สายหยุด จำปาทอง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ฉวีวรรณ คุหะภินันทน์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทา วิทวุฒิศักดิ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชวาลย์ วงศ์ประเสริฐ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ หรรษา គิรากษ์)

กรรมการและเลขานุการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลลดา พงศ์พัฒโนโยธิน)

นางสุภากรณ์ วัดอ่อน (2547). พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษา โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต.

บันทิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ฉวีวรรณ คุหะกินันทน์ รองศาสตราจารย์ ดร. นันทา วิทวุฒิศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัชวาลย์ วงศ์ประเสริฐ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษา โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ จังหวัดนนทบุรี โดยได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ เนื้อหา แหล่งสารสนเทศ และวิธีการแสวงหาสารสนเทศ ศึกษาสภาพปัจจุบันและอุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักศึกษาชั้น ปวช. จำนวน 140 คน ชั้น ปวส. จำนวน 172 คน รวมจำนวน 312 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สติติทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัย พนวจ

1. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ เพื่อการเรียนตามหลักสูตร เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์ เพื่อการใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อทันเหตุการณ์ เพื่อการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ยกเว้น เพื่อความเพลิดเพลิน อยู่ในระดับปานกลาง

2. รูปแบบของสื่อที่นักศึกษาต้องการแสวงหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ สื่อรูปภาพ สไลด์ เทปบันทึกภาพ ยกเว้น สื่อหนังสือ หนังสือพิมพ์

3. ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับปานกลาง เนื้อหาของสารสนเทศหมวดที่นักศึกษาต้องการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ วิชาภาษาไทย บัญชี การขาย คณิตศาสตร์ ยกเว้น วิชาคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก

4. แหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนนักศึกษาต้องการแสวงหาในภาพรวมทุกรายการอยู่ในระดับปานกลาง คือ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดหมวดวิชาที่นอกเหนือจากที่เรียน และห้องแนะแนว

5. แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ จากแหล่งห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของเอกชน ยกเว้น ห้องสมุดแห่งชาติอยู่ในระดับมาก

6. วิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ จากการสอบถามเพื่อน สำรวจจากชั้นหนังสือ สอบถามบรรณารักษ์ ยกเว้น ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับมาก

7. ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศภายนอกโรงเรียน ในภาพรวมและทุกรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง คือ การไม่มีเวลาในการแสวงหา ไม่รู้จักเครื่องมือในการแสวงหา ไม่รู้จักสารสนเทศ ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศภายนอกโรงเรียน ในภาพรวมและทุกรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง คือ ระยะเวลาใกล้ ค่าใช้จ่ายสูง เวลาเปิดบริการไม่เพียงพอ ไม่มีการแนะนำวิธีการแสวงหา

SUPAPORN WATON : (2004). VOCATIONAL STUDENTS BEHAVIOR IN SEEKING INFORMATION : A CASE STUDY OF PONGSAWADI COMMERCIAL SCHOOL. Master Thesis, Bangkok : Graduate School, Bansomdejchaopraya Rajabhat University . Advisor Committee : Associate Professor Chaweewan khuhapinant, Associate Professor Dr.Nanta Witwutisak, Assistant Professor Dr. Chatchawan Wongprasert.

The objectives of this research were (1) to study vocational students behavior in seeking information and (2) to study problems and abstracts in seeking information. The population used in the study was from the vocational of students of Pongsawadi Commercial school in academic year 2004. Simple random sampling was utilized in the selecting of population. Total sample of 312 students was obtained : 140 students at the certificate level and 172 at the higher certificate level. Questionnaire was the instrument to collect data which were, in the turn, analyzed by means of percentage, means, standard deviation, t-test and analysis of variance.

Results of the research revealed the following

1. Students' behavior in seeking information was found to be at high level in the following areas : following syllabuses, enhancing knowledge and experience through extra curricula activities.
2. Models of media in seeking information were found to be at medium level : pictures, photographic slides with the exception of books, newspapers and internet search.
3. Information on computer was rated at high level whereas information on Thai language, accounting, marketing and mathematics was rated at medium level.
4. Sources of information within the college were rated at medium level : college library, departmental libraries and counseling library.
5. Sources of information outside the college were rated at medium level : public libraries and private and public universities' libraries. However, the national library was rated at high level.

6. Methods of seeking information, namely, enquires from friends library search and libraries assistance were rated at medium level whereas internet search was rated at high level.

7. Problems and abstracts in seeking information within and outside college were found to be at medium level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
ประกาศคุณูปการ.....	๘
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๗
สารบัญ.....	๘
บทที่ 1 บทนำ.....	๑
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๒
3. สมมุติฐานของการวิจัย	๒
4. ขอบเขตของการวิจัย.....	๒
5. นิยามศัพท์.....	๓
6. กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	๔
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๕
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๖
1. วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ.....	๖
2. ความหมาย ความสำคัญ ประเภท แหล่งสารสนเทศ.....	๗
2.1 ความหมายของสารสนเทศ.....	๗
2.2 ความสำคัญของสารสนเทศ	๑๐
2.3 ประเภทการให้บริการสารสนเทศ.....	๑๖
3. เนื้อหาสารสนเทศ.....	๒๐
4. แหล่งสารสนเทศ.....	๒๗
5. วิธีการแสวงหาสารสนเทศ.....	๒๙
6. ประวัติและการให้บริการสารสนเทศของโรงเรียนพงศ์สวัสดิ์พนิชยการ.....	๓๓
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๓๕
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย.....	๔๒
1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างการดำเนินการวิจัย.....	๔๒
2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัยและการทดสอบเครื่องมือ.....	๔๔
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๔๔
4. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๔๕
5. การทดสอบสมมุติฐาน.....	๔๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	47
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ.....	68
3. เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการแสวงหาสื่อสารสนเทศ ของนักศึกษา 3 สาขา.....	69
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภินัยผล และข้อเสนอแนะ.....	81
1. วัตถุประสงค์ของการวิจัยการวิจัย.....	81
2. ขอบเขตของการวิจัย.....	81
3. สมมติฐานของการวิจัย.....	81
4. การดำเนินการวิจัย.....	81
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
6. สรุปผลการวิจัย.....	82
7. อภิปรายผล.....	88
8. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	91
9. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	92
บรรณานุกรม.....	93
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	99
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	101
ภาคผนวก ค หนังสือราชการขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม.....	103
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม.....	105
ภาคผนวก จ ประวัติผู้วิจัย.....	113

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่	
1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัย.....	43
2 เพศของกลุ่มตัวอย่าง.....	47
3 ระดับการศึกษาของนักศึกษา ปวช. และ ปวส.	48
4 สาขาที่ศึกษาของนักศึกษา ปวช. และ ปวส.	48
5 วัตถุประสงค์ในการสำรวจหาสารสนเทศของนักศึกษา.....	49
6 สื่อประเภทต่าง ๆ นักศึกษาสำรวจหาสารสนเทศจากสื่อประเภทใด.....	50
7 เนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาสำรวจหาโดยทั่วไปจำแนกตามหมวดวิชา.....	51
8 แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนที่นักเรียนใช้ในการสำรวจหาสารสนเทศ.....	52
9 แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนที่นักเรียนใช้เพื่อสำรวจหาสารสนเทศ.....	53
10 วิธีการที่นักศึกษาสำรวจหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ	54
11 ปัญหานการสำรวจหาสารสนเทศของนักศึกษา.....	55
12 ปัญหานการสำรวจหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน.....	56
13 ความแตกต่างของระดับพฤติกรรมการสำรวจหาสารสนเทศของนักศึกษาในแต่ละด้าน แต่ละรายการในระดับ ปวส. และ ปวช.	57
14 ความแตกต่างของวัตถุประสงค์ในการสำรวจหาสารสนเทศของนักศึกษา ปวส. และ ปวช. ในแต่ละรายการ.....	59
15 ความแตกต่างของประเภทสื่อที่นักศึกษาต้องการใช้ ระหว่างนักศึกษา ปวส. และปวช.	60
16 ความแตกต่างของเนื้อหาสารสนเทศ ที่นักศึกษา ปวส.และ ปวช. ต้องการแยกตามหมวดวิชา.....	62
17 ความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนที่นักศึกษาปวส. และปวช.ต้องการใช้ในแต่ละรายการ	63
18 ความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนของนักศึกษา ปวส. และ ปวช.ต้องการใช้ในแต่ละรายการ.....	64
19 ความแตกต่างของวิธีสำรวจหาสารสนเทศของนักศึกษา ปวส. กับ ปวช. ในแต่ละแหล่ง.....	65
20 ความแตกต่างของปัญหานการสำรวจหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ ภายนอกโรงเรียนของ นักศึกษา ป.ว.ส และ ปวช.	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

21	ความแตกต่างระหว่างการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายนอก โรงเรียนของนักศึกษา ป.ว.ส และ ปวช.	68
22	ระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาใน 3 สาขา.....	69
23	การทดสอบเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา ใน 3 สาขา.....	71
24	การทดสอบเปรียบเทียบการแสวงหาสารสนเทศจากสื่อของนักศึกษาใน 3 สาขา.....	73
25	การทดสอบเปรียบเทียบเนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไป ใน 3 สาขา.....	75
26	การทดสอบเปรียบเทียบแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนของนักศึกษาใน 3 สาขา....	76
27	การทดสอบ เปรียบเทียบแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนของนักศึกษาใน 3 สาขา.....	77
28	การทดสอบเปรียบเทียบวิธีการที่นักศึกษาที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่ง สารสนเทศใน 3 สาขา.....	79

สารบัญตารางแผนภาพ

ตารางแผนภาพที่	หน้า
1 ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการ การแสวงหา และการใช้สารสนเทศ.....	32

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ระบบการเรียนการสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาในปัจจุบันนั้น มุ่งส่งเสริมให้ ผู้เรียน มีความสามารถในการค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการค้นคว้าเพื่อ ประกอบการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ หรือเป็นการแสวงหาสารสนเทศเพื่อตัดสินใจในการประกอบ อาชีพ รวมทั้งเพื่อความบันเทิงก็ตาม ดังนั้น ห้องสมุดในฐานะที่เป็นแหล่งบริการสารสนเทศ อันเป็นที่รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกสาขาวิชาและสื่อทุกประเภท จึงมีความสำคัญเป็น อย่างยิ่งต่อการค้นคว้าหาความรู้ดังกล่าว (ฉบับรวม คุณาภรณ์ พ.ศ. 2542 : 1)

ด้วยเหตุนี้ การบริหารงานห้องสมุดให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาในการ แสวงหาสารสนเทศ จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและเป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์ที่จะช่วยให้ นักศึกษามีความสามารถเข้าถึงข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับตัวผู้ใช้ในด้านต่าง ๆ เช่น ความต้องการข้อมูล เฉพาะด้าน ความสนใจ ระดับสติปัญญา และระดับการศึกษาของผู้ใช้ ตลอดจนความหลากหลาย และความรวดเร็วของผู้ใช้เป็นหลัก

ในทำนองเดียวกันห้องสมุดในสถานศึกษาสายอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นหัวใจและปัจจัยเสริม หลักในการสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และมีบทบาท สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการอาชีวศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ให้นักศึกษาทางอาชีวศึกษา มีประสบการณ์และทักษะในการศึกษาค้นคว้าวิจัย และการค้นหาข้อมูลทางอาชีพ เพื่อให้ทัน กับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันที่มุ่งเน้นความเจริญทางด้านธุรกิจ เศรษฐกิจ แต่ในสภาพ เชิงประจักษ์พบว่านักศึกษาทางด้านอาชีวศึกษามีปัญหาในการใช้ห้องสมุดและทรัพยากรห้องสมุด กล่าวคือ นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดน้อย นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่รู้จักวิธีการใช้บัตรรายการ นักศึกษา ต้องการให้มีการจัดซื้อนั่งสือในสาขาวิชาชีพเพิ่มขึ้น นักศึกษาไม่คุ้นเคยกับการใช้นั่งสือและ ห้องสมุด นักศึกษาใช้ห้องสมุดนาน ๆ ครั้ง และมีนักศึกษาส่วนหนึ่งไม่เคยใช้ห้องสมุด และ ทรัพยากรห้องสมุดมีน้อยและไม่สอดคล้องกับสาขาที่เปิดสอน (ธนู บุญญาวัตร, 2529 : 114; เบญจ่า สุวัตถี, 2542 : 233-235) จากสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานและ เป็นบรรณารักษ์ของห้องสมุดโรงเรียนพัฒยการแห่งหนึ่ง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เห็นควรศึกษา การใช้สารสนเทศห้องสมุดของนักศึกษาด้านอาชีวศึกษาประเภทวิชาพาณิชยการ โดยศึกษาจาก นักศึกษาโรงเรียนพัฒยการ สวัสดิ์พัฒยการ เพื่อหาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และการ แสวงหาสารสนเทศ การดำเนินงาน การตัดสินใจ การวางแผน และการปรับปรุงงานห้องสมุด โรงเรียนพัฒยการให้ตรงกับความสนใจและความต้องการของผู้ใช้ในด้านต่าง ๆ ตลอดจนใช้เพื่อ ส่งเสริมในด้านการเรียนการสอนตามหลักสูตรของโรงเรียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชย์ การ ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ เนื้อหา แหล่งสารสนเทศ และวิธีการแสวงหาสารสนเทศ
2. ศึกษาสภาพปัจุหะและอุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชย์การ
3. ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชย์การ แต่ละระดับการศึกษาและสาขาที่ศึกษา

3. สมมติฐานของการวิจัย

วิธีการแสวงหาสารสนเทศ ประเภทของสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ ปัจุหะในการ แสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษาของโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชย์การ จะแตกต่างกันไป ตามระดับการศึกษาและสาขาที่ศึกษา

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึง พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับ อาชีวศึกษา โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชย์การ ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ รูปแบบ เนื้อหา แหล่งและวิธีการแสวงหาสารสนเทศ

กลุ่มประชากรที่ศึกษา เป็นนักศึกษา โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชย์การ ระดับ ปวช. และ ปวส. ในสาขาที่ศึกษา 3 สาขา คือ สาขาวิชานักศึกษา สาขาวิชาการตลาด ซึ่งประกอบด้วยสาขาวิชา ตลาดในระดับ ป.ว.ส. และเรียกว่าสาขาวิชาการขายในระดับ ป.ว.ช. และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ แยกเป็น 2 ระดับ คือ

1. นักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน 3 สาขา คือ สาขาวิชานักศึกษา สาขาวิชา การตลาด (สาขาวิชาการขาย) และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาใน กลุ่มนี้มีรวม ทั้งสิ้น 140 คน

2. นักศึกษาระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ใน 3 สาขา คือ สาขาวิชานักศึกษา สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ เฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาในกลุ่มนี้ มีรวมทั้งสิ้น 172 คน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ รูปแบบ เนื้อหา แหล่งและวิธีการแสวงหาสารสนเทศ

วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ได้เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และกิจกรรมเหมาะสมกับลักษณะของงานอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ มีเจตคติที่ดีต่อสัมมาชีพ มีวินัยในการทำงาน เพื่อตระหนักรถความสำคัญของลิงแวดล้อม ให้เห็นคุณค่าและอ้าง仗ความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และศิลปวัฒนธรรมไทย ในการปกครองระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

เนื้อหาสารสนเทศ จำแนกตามหมวดวิชา หมายถึง การใช้หลักสูตรประจำคนียบัตร วิชาชีพและหลักสูตรประจำคนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียน สามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนดและนำผลการเรียนแต่ละวิชามประเมินผลร่วมกัน ได้ สามารถถอนผลการเรียนและขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้ด้วย

แหล่งสารสนเทศ หมายถึง บุคคลหรือสถาบันที่เก็บรวบรวมและเผยแพร่สารสนเทศ เช่น ห้องสมุดต่าง ๆ และแหล่งสารสนเทศที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น เช่น ศูนย์สารสนเทศ (Information Center) หรือศูนย์ข้อมูลหรือสำนักวิทยบริการตามที่จะตั้งชื่อเรียกกัน แหล่งอื่น เช่น ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุดของหมวดวิชาต่าง ๆ เป็นต้น

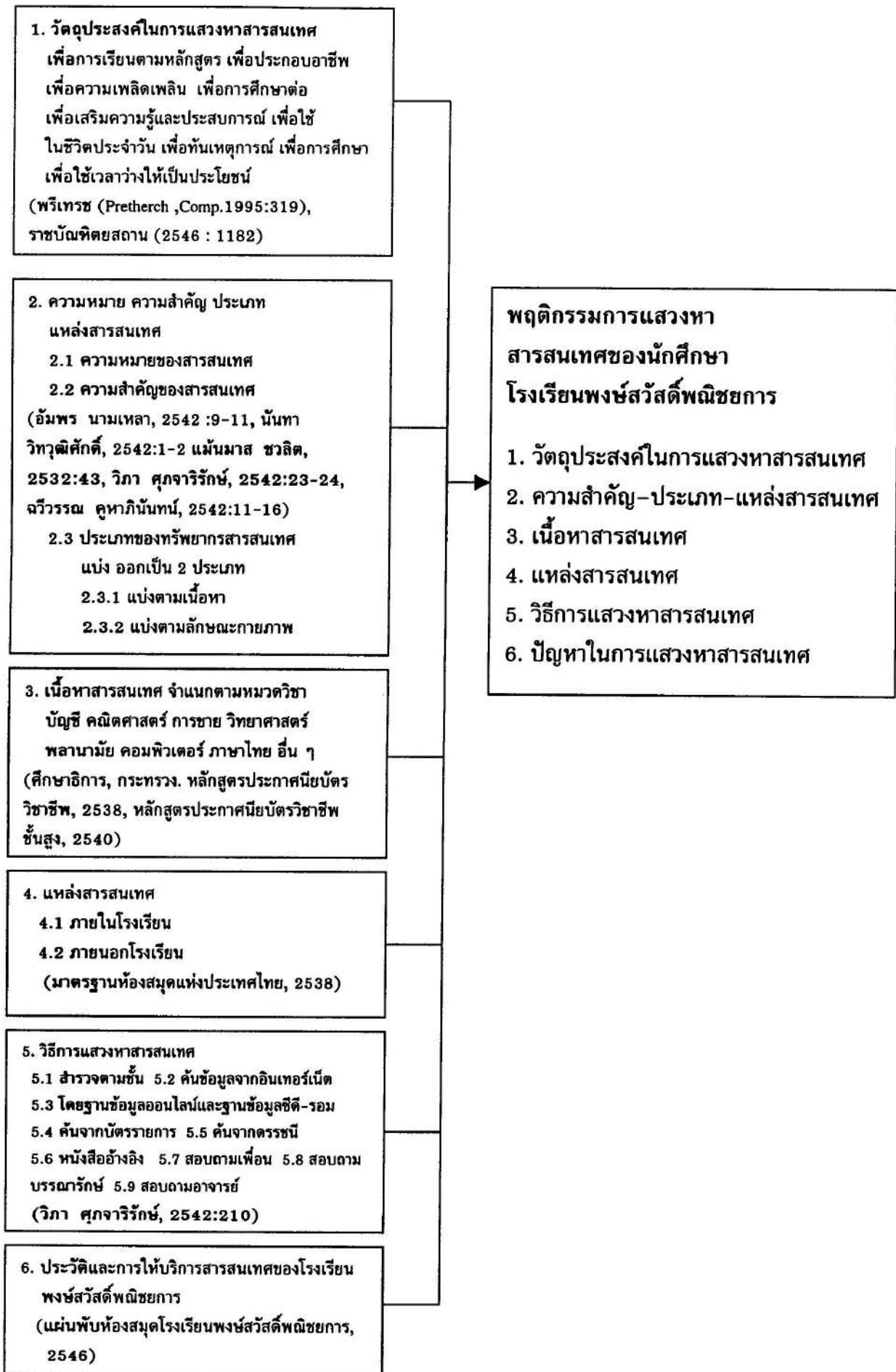
วิธีการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง การค้นหาสารสนเทศโดยวิธีสำรวจตามชั้น ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ค้นฐานข้อมูลออนไลน์และฐานข้อมูลชีดี-รอน ค้นจากบัตรรายการ ค้นจากธรรมนิ หนังสืออ้างอิง สอบถามเพื่อน สอบถามบรรณารักษ์ สอบถามอาจารย์ เป็นต้น

สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข่าวสารที่ได้จากการนำ ข้อมูลดิบ (raw data) มาคำนวณทางสถิติหรือประมาณผลอย่างโดยย่างหนึ่ง ซึ่งข่าวสารที่ได้ออกมานี้จะอยู่ในรูปที่สามารถนำไปใช้งานได้ทันที

นักศึกษา หมายถึง บุคคลที่ศึกษาระดับอาชีวศึกษาระดับประจำคนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประจำคนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ จังหวัดนนทบุรี

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการซึ่งเป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนนทบุรี เปิดสอนระดับประจำคนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประจำคนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยเปิดสอน 3 สาขา คือ การบัญชี, การตลาด (การขาย) และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

6. กรอบแนวคิดของการวิจัย

7. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบพฤติกรรมการแสดงทางสารสนเทศของนักศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ
2. ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการแสดงทางสารสนเทศของนักศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ
3. ได้แนวทางการปรับปรุงในด้านการจัดบริการทรัพยากรสารสนเทศเพื่อให้การแสดงทางสารสนเทศของนักศึกษาให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการแสดงทางสารสนเทศของนักศึกษาทั้งจากแหล่งสารสนเทศภายในและภายนอกโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาสารสนเทศที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้า
สามารถนำเสนอโดยมีสาระดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ
2. ความหมาย ความสำคัญ ประเภท แหล่งสารสนเทศ
 - 2.1 ความหมายของสารสนเทศ
 - 2.2 ความสำคัญของสารสนเทศ
 - 2.3 ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ แบ่ง ออกเป็น 2 ประเภท
 - 2.3.1 แบ่งตามเนื้อหา
 - 2.3.2 แบ่งตามลักษณะภาษา
3. เนื้อหาสารสนเทศ จำแนกตามหมวดวิชา บัญชี คอมพิวเตอร์ การขาย วิทยาศาสตร์
พานามัย คอมพิวเตอร์ ภาษาไทย อื่น ๆ
4. แหล่งสารสนเทศ
 - 4.1 ภายในโรงเรียน
 - 4.2 ภายนอกโรงเรียน
5. วิธีการแสวงหาสารสนเทศ
6. ประวัติและการให้บริการสารสนเทศของโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ

สารสนเทศที่ค้นคว้า รวบรวมมาเพื่อความรู้ ความบันเทิง เพื่อการเขียนรายงาน เพื่อ
การวิจัย หรือเพื่อทำผลงานทางวิชาการนั้นย่อมมีทั้ง “สารสนเทศที่มีคุณภาพระดับสูง” และ
“สารสนเทศที่มีคุณภาพ ระดับรองๆ ลงมา” หลากหลายมุมมอง สาระและรูปลักษณ์ ดังนั้น
ความสามารถในการสืบค้นโดยมุ่งเข้าสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะเป็นสิ่ง
จำเป็น ผู้ค้นคว้าต้องรู้แหล่ง ประเภท รูปแบบบริการ ระดับคุณภาพและขอบเขตของสารสนเทศ
รวมทั้งรู้ระบบการจัดเก็บ วิธีการค้นคืนที่เหมาะสม กล่าวคือ รู้วิธีการที่จะกำหนดขอบเขตของการ
ค้นคืนให้กระหึ่ด เหมาะสมกับความต้องการ หรือสามารถขยายหรือเชื่อมโยงขอบเขตของการ
ค้นคืน ให้กว้างขวางและลึกตามความต้องการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะต้องรู้จักเลือกรับสาร
สนเทศที่มีคุณค่าได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการ

ประชาชนทุกคนเป็นทรัพยากรของประเทศที่มีคุณค่ามหาศาล ในแง่ของการศึกษาเชื่อว่าคนมีกระบวนการศึกษาตลอดชีวิต การปรับตัวให้ตัวอยู่ได้หรืออยู่รอดในกระแสที่มีการเปลี่ยนแปลงในอัตราที่สูงที่สุดตามกระแสเทคโนโลยีด้านข่าวสารข้อมูลที่เจริญก้าวหน้ามาก สิ่งที่สำคัญคือ จะต้องอาศัยความรู้ (knowledge) ทั้งในแง่ของความรู้เก่าที่เคยมีการศึกษาและบันทึกกันมาก่อนกับความรู้ใหม่ๆ ที่เพิ่มมีการพัฒนาขึ้นมาด้วย มาปรับตัวเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ที่เผชิญอยู่ เพื่อให้หลุดพ้นจากหล่มเก่าหรือเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูงขึ้นจากเดิมได้อย่างต่อเนื่อง การสื่อความรู้ไปให้กับประชาชนถือว่าสำคัญในการสร้าง “สังคมแห่งการเรียนรู้ (learning society)” การสร้างความสามารถในการรู้จัก “วิธีการใช้ข้อมูลเพื่อสำหรับการตรวจสอบ สร้างความโปร่งใส คิด วิเคราะห์ และปรับประยุกต์” ได้อย่างเหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลง” เป็นสิ่งจำเป็น เพราะยุคนี้การมีข่าวสารข้อมูล จะไม่ใช่หมายถึงการมีอำนาจอีกต่อไป การมีแต่ข้อมูลแต่ไม่มีความรู้ที่จะใช้ จะทำให้สภาพไม่ต่างไปจาก “บ้าหอบฟาง” (นันทา วิทวุฒิศักดิ์, 2545 : 6)

การลุ่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักศึกษา ค้นคว้า แสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง เป็นปัจจัยหนึ่งของ “การศึกษาตลอดชีวิต” และปัจจัยที่สำคัญอีกที่จะทำให้การศึกษาตลอดชีวิตมีประสิทธิภาพ คือ ความสามารถในการเลือกหรือจำแนกสารสนเทศเรื่องซึ่งอยู่ในความต้องการออกจากเรื่องที่ไม่ต้องการ และสามารถคิด วิเคราะห์ ประยุกต์ใช้ ได้อย่างเหมาะสมในเวลาอันรวดเร็ว (นันทา วิทวุฒิศักดิ์, 2542 : 1)

2. ความหมาย ความสำคัญ ประเภท แหล่งสารสนเทศ

2.1 ความหมายของสารสนเทศ

เนื่องจากมีผู้คนจำนวนมากมีความเข้าใจสับสนกับความหมายระหว่าง ข้อมูล กับสารสนเทศ เพราะสารสนเทศและข้อมูลมักจะถูกเรียกคู่กันและถูกเรียกแทนกันบ่อยๆ จนอาจจะเข้าใจว่าเป็นสิ่งเดียวกัน ซึ่งจริงแล้วไม่ใช่ จึงขออธิบาย ความหมายที่แตกต่างของ 2 คำ ดังนี้

ข้อมูล (data) หมายถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการ ซึ่งอาจจะเป็นตัวเลข หรือข้อความก็ได้ แต่ข้อมูลเหล่านี้ยังไม่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ทันที หรืออาจจะเป็นข้อมูลติด เช่น ชื่อของลูกจ้างและจำนวนของเวลาในการทำงานกี่ชั่วโมงในแต่ละสัปดาห์, จำนวนรายการสินค้าต่าง ๆ หรือ รายการใบสั่งซื้อสินค้า เป็นต้น การเก็บข้อมูลเหล่านี้ขึ้นอยู่กับรูปแบบของข้อเท็จจริงที่นำมาวิเคราะห์สำหรับองค์กรหรือหน่วยงานเมื่อข้อมูลเหล่านี้ได้นำมาจัดการเรียงลำดับ หรือประมวลผลจัดทำให้มีความหมายข้อมูลเหล่านี้ก็กลายเป็นสารสนเทศ (Stair, 1992 : 4)

สารสนเทศ (information) นอกจากมีผู้ใช้คำว่าสารสนเทศแล้วยังมีคำเรียกอื่น ๆ เช่น สารสนเทศ ข้อสนเทศ หรือข้อมูลข่าวสาร แต่จะมีผู้นิยมใช้ในปัจจุบัน 2 คำเท่านั้น คือ สารสนเทศ และสารสนเทศ

สารสนเทศ หมายถึง ข่าว (news) ข้อเท็จจริง (facts) ข้อมูล (data) ตลอดจนความรู้ (knowledge) ที่ได้จากการสำรวจ การศึกษาหรือการสอน ซึ่งได้มีการบันทึกไว้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งในรูปของวัสดุติดพิมพ์และวัสดุไม่ติดพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร ต้นฉบับ ตัวเขียน ภาพพิมพ์ แผ่นสีเงิน แบบบันทึกเสียง ภาพเลื่อน ในโทรศัพท์ ในคอมพิวเตอร์ เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็ก เป็นต้น (นงลักษณ์ ไม่นำยศิริ 2526 : 26)

สำรับ จันทรานิช และ เจษฎ์ อันรรธรรมงคล (2529 : 1) ได้อธิบายว่า สารสนเทศ คือ ข้อมูลมีความหมายผ่านกระบวนการวิเคราะห์ หรือ จัดการทำมาแล้ว เพื่อตอบคำถามหรือวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง (พงศ์ศักดิ์ สังขกิจญ์, 2542 : 3)

สารสนเทศ มาจากคำว่า Information ในภาษาอังกฤษ ซึ่งมีผู้แปลไว้แตกต่างกันหลายคำ เช่น สารสนเทศ ข้อสนเทศ ข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น โดยสรุปสารสนเทศ คือ ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง ที่ได้มีการบันทึกไว้ในสื่อที่สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นทราบได้ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เพื่อนำสารสนเทศนั้นไปใช้ประโยชน์ตามต้องการ (เอื้อมพร ทัศนประสิทธิผล, 2542 : 1)

สุชาดา กีระนันท์ (2542 : 5) ได้สรุปให้เห็นว่า สารสนเทศคือ ข้อมูลความรู้ที่ได้รับ การประมวลมาจากข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น จนได้ข้อสรุปเป็นข้อความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยเน้นที่การเกิดประโยชน์ คือความรู้ที่เกิดเพิ่มขึ้นกับผู้ใช้ ข้อมูลต่างกัน สารสนเทศในหลายลักษณะ ประการแรก ข้อมูลคงสภาพความเป็นข้อมูลอยู่เสมอ และสำหรับผู้ใช้ทุกคน กล่าวคือ ข้อมูลเป็นสิ่งที่บอกถึงปรากฏการณ์ในเรื่องหนึ่ง ๆ ข้อมูลจึงทำให้ทุกคนทราบเกี่ยวกับปรากฏการณ์นั้นในลักษณะเดียวกัน คือเกิดอะไรขึ้นและเป็นอย่างไร ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์กับผู้ใช้หรือไม่ก็ไม่ผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาวะของข้อมูล ข้อมูลจะยังคงเป็นข้อมูลอยู่เช่นนั้น แต่สำหรับสารสนเทศ การเป็นสารสนเทศมีความหมายเพิ่มเติมในลักษณะที่ว่า สารสนเทศเป็นข้อความรู้ที่ประมวลได้จากข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ออกมานเป็นความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้แน่นอน ดังนั้น หากสารสนเทศได้ไม่เป็นประโยชน์กับผู้ใช้ก็ย่อมถือได้ว่า ไม่ใช่สารสนเทศของผู้นั้น (พงศ์ศักดิ์ สังขกิจญ์, 2542 : 10)

สารสนเทศ หรือเรียกอย่างหนึ่งว่า สารสนเทศ มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Information ซึ่งมีความหมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง ความคิด และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ได้มีการจดบันทึก รวบรวม สื่อสาร หรือผ่านการกลั่นกรอง ประมวล เรียบเรียงออกมานเป็นภาษาดุ ภาษาเขียน และสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อติดพิมพ์ เผยแพร่ ถ่ายทอดไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นวัสดุพิมพ์และ

ไม่ตีพิมพ์ หรือมีวิธีการแจกจ่ายเพื่อใช้ประโยชน์การพัฒนาด้านต่างๆ ทั้งส่วนบุคคล และสังคม สามารถนำมาใช้ในการดำเนินงาน การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการ การวางแผน การศึกษาวิจัย

ของบุคคลในทุกวงการ และทุกระดับได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด และทันกับเวลาที่ต้องการด้วย

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า สารสนเทศ หมายถึง ข่าวสาร ข้อมูล ข้อเท็จจริง และความรู้ที่ได้จากการสำรวจ การศึกษา หรือการสอน ที่บันทึกไว้ในแผนต่างๆ ทั้งที่เป็นวัสดุตีพิมพ์ วัสดุไม่ตีพิมพ์ และวัสดุอิเล็กทรอนิกส์นั้น เมื่อร่วมเข้าเป็นคำ จึงเรียกว่า ทรัพยากรสารสนเทศ (บุญยืน จุลทอง 2542 : 8, 10)

สารสนเทศ ประกอบด้วยคำสองคำคือ สาร และ นิเทศ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2531 : 302, 441) แปลคำ สาร ว่า แก่นเนื้อแท้ที่แข็ง แก่นสาร ส่วนสำคัญ ข้อใหญ่ใจความ นิเทศ แปลว่า คำแสดง คำจำแนกออก ชี้แจง ฯลฯ เมื่อร่วมกันเป็น สารสนเทศ หมายถึง แก่นหรือเนื้อหาที่สำคัญ ซึ่งได้มีการชี้แจงแสดงออกให้ทราบแก่นหรือเนื้อหา อาจเป็นข้อมูลหรือข้อเท็จจริง ข่าวสารความรู้เรื่องราวทั่วไป ความรู้ทางวิชาการหรือศาสตร์ ความรู้สึก ความคิด ประสบการณ์ ซึ่งได้มีการกลั่นกรอง ประมวล และเรียบเรียง โดยใช้ภาษาดุภาษาเชียน และสัญลักษณ์ต่าง ๆ บันทึก หรือแสดงออกให้ปรากฏ โดยกรรมวิธีต่างๆ ลงในวัสดุ ที่มองเห็นได้ พึงได้ จับต้องได้ มีรูปธรรม เป็นสื่อที่ถ่ายทอดสารให้ผู้อ่านทราบได้ คำ สารสนเทศ ตรงกับคำว่า Information ซึ่งมีความหมายที่ใช้ในภาษาไทยเป็น 2 คำ คือ “สารสนเทศ” กับ “สารสนเทศ” ในกลุ่มผู้มีอาชีพทางด้านบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้คำว่า สารสนเทศ สรุปสั้นๆ หมายถึงข้อมูล (Data) ที่ผ่านการประมวลแล้วด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งถูกให้ความหมาย (Interpretation) (นันทา วิทยุพิศก์ 2540 : 1-2)

ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความคิด ข้อเท็จจริง ประสบการณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ที่นำมาบันทึกไว้ในวัสดุสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ อันจะสร้างความสะดวกรวดเร็วในการนำเอาระบบสารสนเทศเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ให้กับเวลาที่ต้องการ ซึ่งถ้าจะแบ่งตามวัสดุที่บันทึกก็ได้แก่ สิ่งพิมพ์ โสตทัศนวัสดุหรือวัสดุไม่ตีพิมพ์ ฐานข้อมูล และชีดี-รอม (พรพิพัฒน์ วรกุล 2541 : 1) สารสนเทศ คือข้อมูลใด ๆ ที่จัดโครงสร้างให้สามารถเปลี่ยนจินตภาพของผู้รับ (ข้อมูล หมายถึง การจัดรวมสัญลักษณ์ต่าง ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยผู้ส่งมีเป้าหมายที่จะเปลี่ยนโครงสร้างจินตภาพ ความรู้สึกนึกคิดของผู้รับ) (ประภาวดี สีบสนธิ, 2543 : 4)

2.2 ความสำคัญของสารสนเทศ

สารสนเทศ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการกำหนดแนวทางในการพัฒนาด้านต่างๆ เช่นทางด้านบุคคล ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ดังนั้น

สารสนเทศจึงนับว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญสำหรับการพัฒนาไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรณ์มนุษย์ กล่าวคือ (อัมพร นามเหลา, 2542 : 9-11)

2.2.1 ความสำคัญของสารสนเทศต่อบุคคล ในการดำเนินชีวิตประจำวัน สารสนเทศมีความจำเป็นในการเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ วินิจฉัย ตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา สารสนเทศทำให้บุคคลสามารถศึกษาหาความรู้ที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการประกอบกิจกรรมงานและกิจการส่วนตัว สารสนเทศมีความจำเป็นในทุกช่วงอายุของบุคคล ในวัยเด็กเป็นวัยที่กำลังศึกษาเล่าเรียนบุคคลต้องการสารสนเทศในระบบเพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดของตนเอง ในวัยทำงาน บุคคลมีความต้องการสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน และการบริหารให้ได้ตามวัตถุประสงค์ เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าในการทำงาน ในวัยสูงอายุ บุคคลจะมีความต้องการสารสนเทศในด้านกิจกรรมยามว่าง การรักษาสุขภาพ การออกกำลังกายและอาหารเพื่อสุขภาพ การรักษาสุขภาพ การออกกำลังกาย และคำสอนทางศาสนา และ คำสอน เป็นต้น ดังนั้น สารสนเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินชีวิตและการทำงานของบุคคลเสมอ

2.2.2 ความสำคัญของสารสนเทศต่อสังคม สังคมที่ประกอบไปด้วยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการกระจายและใช้สารสนเทศ หรือสังคมสารสนเทศ (Information Society) นั้น เป็นสังคมที่เจริญก้าวหน้าในทางอุตสาหกรรม เทคโนโลยี และเศรษฐกิจ สารสนเทศ ก่อให้เกิดการศึกษาค้นคว้าอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาสังคมเป็นการจัดความไม่รู้ โดยให้ประชาชนมีความสามารถเข้าถึงสารสนเทศ เป็นการสร้างความรู้ให้เกิดขึ้น นอกจากนั้น ยังรักษาไว้และถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมและสติปัญญา รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ความสามารถของสังคมทางด้านเทคโนโลยีและวิชาการต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานจำเป็นต่อการพัฒนาอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป

สารสนเทศเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับทุกคนในการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้ที่มีสารสนเทศมีคุณค่าอย่างสมบูรณ์ครบถ้วน ต่อเนื่อง ทันการณ์ ผู้นี้ย่อมมีอำนาจ ดังคำกล่าวที่ว่า “ความรู้คืออำนาจ” หรือ “สารสนเทศ คือ อำนาจ” (Information is power) (จุนพจน์ วนิชกุล, 2535 : 57) สารสนเทศมีความสำคัญดังนี้ เวียนเนอ และโบเซมาน (Wiener and Bozeman : 1988) กล่าวว่า

การเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูง ในการเรียนการสอนถ้าได้รับสารสนเทศที่มีคุณค่า การเรียนรู้ เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพสูง ก่อให้เกิดปัญญาด้วยระยะเวลาอั้งประหด

การศึกษาค้นคว้า วิจัยมีประสิทธิภาพสูง ในการศึกษาค้นคว้า วิจัย ถ้าได้รับสารสนเทศที่มีคุณค่า ผลการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ย่อมถูกต้อง สมบูรณ์ มีประสิทธิภาพสูงสำหรับการใช้ประโยชน์

การตัดสินใจเกิดประโยชน์สูงสุด ในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ เช่น การตัดสินใจในการบริโภค การศึกษา การทำธุรกิจ การทำอุตสาหกรรม ฯลฯ และเกือบทุกอย่างในชีวิตประจำวัน ถ้าได้รับสารสนเทศที่มีคุณค่าเพียงพอ ย่อมทำให้การตัดสินใจนั้นเกิดประโยชน์สูงสุด

ขยายโอกาสของผู้ได้รับให้กว้างขวาง ก่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน อันนำไปสู่ความร่วมมือกันในสังคมมากขึ้น

สารสนเทศก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลให้คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมจะมีส่วนสำคัญในการแสดงเอกลักษณ์ และวัฒนาการของชาติ ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความรัก ความสามัคคี ความมั่งคงในชาติ

สารสนเทศที่มีคุณค่าสามารถสร้างค่านิยมและทัศนคติที่ดีทางด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในสังคมได้

สารสนเทศที่มีคุณค่าช่วยประหดเวลาในการดำเนินงาน และส่งเสริมคุณค่าของผลงาน เพราะสารสนเทศที่มีคุณค่าช่วยลดปัญหาการล่องผิดลงถูกทำให้ประหดเวลาและทรัพยากรประกอบ ต่าง ๆ อีกทั้งได้สารสนเทศที่กว้างขวางทำให้ช่วยจัดปัญหาการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ที่ช้าช้อน

ข่ายงานสารสนเทศของสถาบันบริการสารสนเทศทำให้ฐานข้อมูลประเภทต่าง ๆ เช่นมา เชื่อมโยงกันมากขึ้น ทำให้ผู้ใช้เข้าสารสนเทศได้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้ง ประหดค่าใช้จ่ายและเวลาในการสืบค้น รวบรวมสารสนเทศ (นันทา วิทวุฒิศักดิ์ 2540 : 3-4)

สารสนเทศเป็นแหล่งทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และถือเป็นปัจจัยที่ห้ามขาดไปจัดสี่ อันได้แก่ อาหาร เครื่องน้ำทั่วไป ที่อยู่อาศัย และยาการ์มาโรค และตามหลักทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์สารสนเทศได้กล่าวเป็นปัจจัยทางการผลิตที่ฐานนักหนែจากทุนทรัพย์ แรงงาน ที่ดิน วัสดุ และพลังงาน ไม่เพียงแต่การแลกเปลี่ยนข้อมูล สารสนเทศเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทุกดิ่งทุกดอย่างได้ว่าจะเป็นในภาคเศรษฐกิจและภาคสังคมแล้ว สารสนเทศยังได้กล่าวเป็น “สินค้า” ที่มีมูลค่าซื้อขายกันในตลาด (พิเชษฐ์ ดรุณเ作物ชน และคนอื่น ๆ 2541 : 7) พลังงานเศรษฐกิจจึงได้รับการขับเคลื่อนด้วยโครงข่ายสารสนเทศที่ชัดเจน และมีการลงทุนทางด้านสารสนเทศมากขึ้น ผลที่ตามมาก็คือ สารสนเทศกลไกเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่ง ไม่ว่า

จะเป็นในรูปของปัจจัยการผลิตที่สำคัญซึ่งทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบจากการมีสารสนเทศที่แตกต่างกัน สารสนเทศถูกนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงขึ้น ตลอดจนถึงการนำสารสนเทศมาใช้เพื่อการวางแผนพัฒนาในด้านต่าง ๆ จึงอาจกล่าวได้ว่า การแข่งขันในส่วนต่าง ๆ ของโลกในอนาคตอันใกล้นี้ (ทั้งภาครัฐและเอกชน) คงจะหนีไม่พ้นเรื่องการแสวงหาทรัพยากรสารสนเทศที่คุณภาพ เพราะ หมายถึง ความได้เปรียบอย่างมหาศาล ดังคำกล่าวที่ว่า ผู้ที่มีข้อมูลอยู่ในมือ คือ ผู้ที่มีอำนาจ (Information is power) นั้นก็คือ ผู้ใด องค์กรใด หรือประเทศใด มีสารสนเทศมากกว่า หรือมีความได้เปรียบในเรื่องของสารสนเทศ ก็ย่อมเป็นลิ่งที่แน่นอนว่า จะสามารถนำต้นเงง องค์กร หรือประเทศไปสู่ความสำเร็จทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้ในที่สุด (กัลยา อุดมวิท 2537 : 1-2) เพราะการตัดสินใจที่สำคัญ จำต้องตัดสินใจได้ถูกต้องรวดเร็ว การจัดตั้งใจชาหหรือผิดพลาด อาจจะทำให้เกิดการสูญเสียโอกาสในการแข่งขัน หรือแก้ปัญหาในระดับชาติ ด้วยเหตุนี้สารสนเทศจึงมีความสำคัญ และจำเป็นต่อการตัดสินใจในทุกระดับ

การใช้สารสนเทศเป็นหัวใจสำคัญของการปักครองระบบอนประชาอิปไตยการที่จะมีระบบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริงนั้น ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารประเทศและการกำหนดนโยบาย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถเกิดขึ้นได้โดยสมบูรณ์ หากฝ่าย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องปราศจากข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องที่จะใช้ในรัฐธรรมนูญ มีการเลือกตั้ง มีพัฒนาการเมือง หรือมีการเมือง หรือมีการประชุมสภา หรือแบบการปักครองประชาธิปไตย ที่สมบูรณ์นั้น จะต้องหมายถึงวิถีชีวิตของคนในบ้านเมืองที่มีความพร้อมที่จะเอาใจใส่กระตือรือร้น ติดตามและช่วยกันแสดงความคิดเห็นผ่านกลไกต่าง ๆ ที่มีอยู่เพื่อให้กระบวนการตัดสินใจเป็นไปอย่างสมบูรณ์ตามความต้องการ ประโยชน์ส่วนรวมอย่างแม่นยำ (บุญยืน จุลทอง 2542 : 1)

สารสนเทศมีความสำคัญต่อมนุษย์ในยุคปัจจุบันดังนี้ คือ

1. ความสำคัญต่อชีวิตประจำวัน ผู้บริโภคสามารถใช้สารสนเทศในการดำรงชีวิพได้จากเทคโนโลยีโทรคมนาคมต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามบ้านพักอาศัยโดยทั่วไป เช่น วิทยุ โทรศัพท์ สิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โทรสาร เป็นต้น โดยการนำสารสนเทศจากสื่อดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจในการดำรงชีวิตประจำวัน และในการประกอบอาชีพ

2. ความสำคัญต่อการประกอบอาชีพ ในปัจจุบันนี้เป็นยุคแห่งโลกริพรมแดน มนุษย์ที่อยู่ทุกมุมโลกสามารถที่จะทราบข้อมูลสารสนเทศได้พร้อม ๆ กัน ระบบการสื่อสารส่วนบุคคล เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ วิทยุติดตามตัว คอมพิวเตอร์โน๊ตบุ๊ค (notebook computer) ที่มีความสามารถในการสื่อสารทั้งแบบมีสายและไร้สาย เป็นต้น เมื่อผู้บริโภคได้รับข้อมูลข่าวสารสนเทศได้รวดเร็ว ก็สามารถที่จะตัดสินใจและวินิจฉัยสิ่งการได้อย่างถูกต้อง ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ

3. ความสำคัญต่อการศึกษา การศึกษาทุกระดับไม่ว่าในระบบหรือนอกระบบโรงเรียน จำเป็นต้องใช้สารสนเทศในการศึกษาด้านคว้า โดยเฉพาะการศึกษาวิจัยระดับสูง ถ้าสามารถเข้าใจถึงและได้รับสารสนเทศที่มีคุณค่า จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการศึกษาและต่อเนื่องไปสู่การพัฒนาประเทศต่อไป จะเห็นได้ว่าประเทศใดที่ประชาชนได้รับการศึกษาสูงประเทศนั้นจะพัฒนาตามไปด้วย

4. ความสำคัญต่อการอนุรักษ์และถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม สารสนเทศทางวัฒนธรรมเป็นสื่อในการอนุรักษ์ พัฒนา ถ่ายทอดสภาพสังคมของสังคมมนุษย์จากอดีตมาจนกระทั่งปัจจุบัน ให้มนุษย์เข้าใจวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน แม้ว่าจะอยู่ในสภาพสังคมที่แตกต่างกันและวัฒนธรรมของแต่ละชาติในเป็นเครื่องหล่อหลอมจิตใจของมนุษย์ที่อยู่ในสังคมเดียวกัน เข้าใจวัฒนธรรมของมนุษย์ต่างสังคมกัน จนก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน ทำให้สังคมมนุษย์เกิดความสุขและเจริญก้าวหน้าด้านจิตใจได้

5. ความสำคัญต่อการพัฒนาวิทยาการ ปัจจุบันวิทยาการได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะวิทยากรทางด้านเทคโนโลยีที่เอื้อประโยชน์ต่อศาสตร์ด้านต่าง ๆ ถ้าสังคมได้พัฒนาวิทยาการก้าวหน้า ทำให้การใช้เทคโนโลยีของสังคมนั้นเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีบทบาทต่อการปฏิบัติงานได้สูง อันเป็นแนวทางไปสู่ความเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไปทุก ๆ ด้านได้แก่ ทางด้านอุตสาหกรรม การสื่อสาร เศรษฐกิจ การเงิน การธนาคาร การเมืองการปกครอง เป็นต้น (อารีย์ รังสิโยภาส 2542 : 4-5)

ปัจจุบันโลกอยู่ในยุคข่าวสาร (Information age) ถึงกับมีคำเปรียบเทียบว่า สารสนเทศคือ อ่านaja (Information is power) ที่กล่าวเช่นนี้ ก็เนื่องมาจากเหตุผลที่แสดงถึงความสำคัญของสารสนเทศดังนี้

2.1 ทำให้ darmชีพในลิ่งแวดล้อมได้อย่างปลอดภัย รู้จักนำทรัพยากรธรรมชาตina ใช้ เช่น ใช้สมุนไพรรักษาโรค เป็นต้น

2.2 ทำให้สามารถเชื่อมปัญหา และวิธีการแก้ไขได้อย่างดีที่สุด เพราะเป็นผู้รู้ข้อมูลข่าวสาร เช่น มีความรู้เรื่องตลาดหลักทรัพย์ ก็จะทราบได้ว่าควรเล่นหุ้นหรือไม่ เมื่อไรควรซื้อ ควรขาย เป็นต้น

2.3 ทำให้เป็นฉลาดรอบรู้ สามารถใช้สารสนเทศช่วยตัดสินใจ ช่วยสังคมอันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวมด้วย

2.4 เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้วิทยาการเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เป็นลิ่งชารังรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม (อ้อมพร ทศนประสิทธิผล, 2542 : 1)

ความสำคัญของสารสนเทศต่อบุคคลและต่อองค์การ

สารสนเทศมีความเกี่ยวข้องกับทุกๆ เรื่องในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาการประกอบอาชีพ การดำเนินการ สารสนเทศเป็นบทบาทต่อมนุษย์มากเกินกว่าที่มนุษย์ตระหนักรู้ ความสำเร็จทางด้านการแพทย์ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การศึกษา อุตสาหกรรม และ ก็ได้ เพราะน่าสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ทั้งสิ้น สารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย เชื่อถือได้ หมายแก่ความสามารถของผู้ใช้ในการนำไปใช้งานจริงเป็นสิ่งจะเป็นล้ำหน้ารับผู้อื่นในสังคมปัจจุบัน แต่การเข้าถึงสารสนเทศดูจะเป็นปัญหาสำคัญ ดังที่พบว่า ชุมชนบางกลุ่มรับสารสนเทศ ขณะที่บางกลุ่มขาดแคลนสารสนเทศ เข้าถึงสารสนเทศด้วยความยากลำบากหรือสารสนเทศที่มีไม่เหมาะสมกับความต้องการความรู้และความสามารถของตน

ในด้านการปฏิบัติงานและในการจัดการ ประกอบด้วยกิจกรรมหลายประการ เช่น การวางแผน การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ สารสนเทศที่ถูกต้องกล่าวได้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับการแก้ปัญหา การตัดสินใจ และการปฏิบัติงานในชั้นต่ำอย่างมีคุณภาพ

การแก้ปัญหาและการตัดสินใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน กล่าวคือ กระบวนการตัดสินใจประกอบด้วยการซึ่วเคราะห์ปัญหา การหาและพิจารณาทางเลือกที่มีอยู่ เลือกทางออกที่ดีที่สุด และการประเมินทางออกที่เลือก แม้ว่าการตัดสินใจและการแก้ปัญหาเกี่ยวข้องกัน แต่ไม่เหมือนกัน การแก้ปัญหาเป็นการเริ่มต้นของการตาม ขณะที่การตัดสินใจเป็นการตกลงที่จะกระทำหรือปฏิบัติ

การตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและแปรเปลี่ยน การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ คือ การตัดสินใจที่ถูกต้อง ผู้ตัดสินใจต้องการสารสนเทศที่ถูกต้อง ดังที่ Jackson (1980 : 24) ชี้การแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจที่ถูกต้องต้องอาศัยสารสนเทศ นั่นคือ ข้อเท็จจริงและความรู้ ผนวกด้วยประสบการณ์ตามด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบและการพิจารณาตัดสินใจต่อไป (ประภาดี สีบสนธิ 2542 : 8)

ความสำคัญของสารสนเทศต่อสังคม

สารสนเทศมีความสำคัญต่อสังคม 2 ประการ คือ ในด้านการปกครอง และการพัฒนาสังคมจะปกครองอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสังคมประชาธิปไตย ประชาชนในสังคมมีคุณภาพด้วยประชาชนทุกคนไม่ว่ารายหรือจนสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้ สารสนเทศจะเป็นต่อการดำเนินชีวิตและการจัดสินใจของประชาชนอันเป็นพื้นฐานของสังคม แต่การเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการเพื่อการปกครองสังคมมีประสิทธิภาพมีปัญหาหลายประการ ปัญหาประการหนึ่งเกิดจากความซับซ้อนของสารสนเทศเอง สารสนเทศเพิ่มปริมาณมหาศาล (information explosion) ทำให้เกิดฐานข้อมูลบรรณานุกรมขนาดใหญ่ที่ค้นได้ด้วยคอมพิวเตอร์นับร้อยผลที่ติดตามมาคือ

มวลภาวะสารสนเทศ (information pollution) ซึ่งจะเพิ่มปริมาณขึ้นพร้อมๆ กับพัฒนาการของ
ความรู้และศาสตร์ใหม่ๆ ปัญหาอีกประการหนึ่ง คือ การผลิตและเผยแพร่สารสนเทศเสียค่าใช้
จ่ายสูงจึงเป็นการผลิตเพื่อการค้า ผู้ที่ต้องการใช้สารสนเทศต้องเสียเงินซื้อ จึงเป็นข้อจำกัดสำคัญ
บุคคลบางกลุ่ม (ประภาดี สีบสนธิ, 2543 : 10)

ความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศ

ทรัพยากรสารสนเทศเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่า ทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรมนุษย์ ความต้องการสารสนเทศเพื่อดำเนินการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านการตัดสินใจนับว่าสารสนเทศเป็นสิ่งจะเป็นผู้ที่ได้เปรียบผู้ที่ขาดสารสนเทศหรือมีสารสนเทศที่มีคุณภาพต่ำกว่า ไม่ทันสมัย

“ความรู้จะถูกมองว่านำไปใช้กับสิ่งที่มีตัวตน และภายในเวลาไม่นานกลับถูกนำมาใช้ในการปฏิบัติ กล้ายเป็นทรัพยากรและสิ่งที่มีประโยชน์ไป” ในปัจจุบันสารสนเทศถูกนำมายังผ่านทางประเทคโนโลยีที่กำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว แต่กระบวนการนี้ยังคงมีความล้ำหลังอยู่ แม้เทคโนโลยีที่พัฒนาแล้ว ระบบสารสนเทศจะช่วยแก้ปัญหาของประเทศที่กำลังพัฒนาได้อย่างไรอันที่จริงแล้ว ระบบสารสนเทศก็เหมือนโครงสร้างของสังคมแบบอื่น ๆ ที่ต้องจะพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของสังคม เพื่อให้บุคคลในสังคมและประเทศชาติมีความสันติสุข และมีความมั่งคั่ง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงควรระหนักถึงงานด้านสารสนเทศว่ามีความสำคัญเท่าเทียมกับงานพัฒนาด้านอื่น ๆ จึงควรกำหนดโครงสร้างสารสนเทศเข้าไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการจัดเตรียมข้อมูลพื้นฐานของเศรษฐกิจสารสนเทศ (ชัชวาลย์ วงศ์ประเสริฐ, 2544 : 1)

ในชีวิตประจำวันของคนในปัจจุบัน สิ่งสำคัญที่สุดลิสต์หนึ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับคนทุกคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้คือ การรับรู้ข่าวสารหรือบันทึกเรียกว่า สารสนเทศ (Information) ได้แพร่กระจายไปทั่วทุกหนทุกแห่ง ไม่ว่าจะเกี่ยวกับวิธีการดำรงชีวิต การทำงาน ชุมชน การพัฒนาต่อเนื่อง การซัดเย้งของมนุษย์ ทั้งนี้เพาะเหตุว่า สารสนเทศ มีส่วนสำคัญในการสร้างฐานความรู้และมีความจำเป็นต่อการวินิจฉัยสั่งการ การวางแผน การศึกษา การวิจัยและการพัฒนาสำหรับบุคคลทุกคน ทุกระดับและทุกอาชีพ ทำให้บทบาทของสารสนเทศ มีความสำคัญต่อประเทศชาติ ความสำเร็จของการศึกษาวิจัย ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ การพัฒนาทางเศรษฐกิจและการ ธุรกิจตลอดถึงวงการอาชีพทุกอาชีพ ด้านการศึกษาและการวิจัย สารสนเทศสามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการพัฒนาในด้านการเรียนการสอนและการวิจัยได้เป็นอย่างดียิ่ง

ดังนั้นความสำคัญของสารสนเทศนั้น อยู่ที่การทำให้กลายเป็นความรู้ ซึ่งเราสามารถนำไปใช้เคราะห์ให้เกิดปัญญา ความคิดในการพัฒนาความรู้ในด้านต่างๆ จึงเปรียบเทียบสารสนเทศเหมือนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่จะต้องมีการส่งเสริม การจัดเก็บ การสงวนรักษา ทำให้ทันสมัยและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า เช่นเดียวกับทรัพยากรอื่น ๆ ที่มีอยู่ในโลกนี้

ในโลกยุคข่าวสาร (Information society) เช่นปัจจุบันมีคำพูดที่กล่าวถึงความสำคัญของสารสนเทศว่าสารสนเทศคือพลังหรืออำนาจ หมายถึงว่า ผู้ใดที่มีสารสนเทศหรือได้รับสารสนเทศที่มีคุณค่าและทันสมัย ผู้นั้นย่อมมีพลังหรือมีอำนาจในการต่อรองได้

สารสนเทศนั้นมีความสำคัญต่อทั้งบุคคลและสังคม ช่วยพัฒนาบุคคลให้มีความก้าวหน้าทางสติปัญญา ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาอาชีพ สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ มีโลกทัศน์กว้างขวางซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาสังคม การพัฒนาประเทศ ทั้งด้านสังคม ด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง นับเป็นลิ่งที่มีคุณค่าที่เกิดจากมนุษย์เพื่อมนุษยชาติโดยแท้จริง (บุญยืน จุลทอง 2542 : 10-11)

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน ทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว บุคคลจึงต้องปรับปรุงจนให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทรัพยากรสารนิเทศ นอกจากจะมีประโยชน์ต่อบุคคลในการดำรงชีวิต เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหายังเป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย เพราะความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ วิทยาการ เทคโนโลยีต่างๆ ย่อมต้องอาศัยความรู้ความคิดสร้างสรรค์ปัญญาต่างๆ ของมนุษย์ข้อมูลสารนิเทศต่างๆ ได้จัดเก็บและบันทึกไว้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

นอกจากนี้ทรัพยากรสารนิเทศยังเป็นหัวใจสำคัญของสถาบันบริการสารนิเทศซึ่งได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์ เอกสาร ศูนย์สารนิเทศ ศูนย์ข้อมูล หน่วยงานอื่น ๆ ที่บริการสารนิเทศสถาบันเหล่านี้จะเก็บรวบรวมทรัพยากรเหล่านี้ไว้บริการซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของสถาบัน (พรพิพิธ วรกุล, 2541 : 1-2)

2.3 ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ

ประเภทการให้บริการสารสนเทศ การให้บริการสารสนเทศอาจจัดแยกเป็นประเภทได้ดังนี้

2.3.1 บริการจ่าย-รับหนังสือ (Circulation Service) บริการจ่าย-รับ หรือบริการให้ยืม (Borrowing Service) หมายถึง การให้ยืมวัสดุสารสนเทศของห้องสมุดบางประเภท ที่ห้องสมุดกำหนดไว้ให้ยืมได้ บริการนี้เป็นบริการพื้นฐานที่ห้องสมุดทุกแห่งจัดบริการไว้เพื่อเป็น

การอ่านวิเคราะห์ความแตกต่างแก่ผู้ใช้ห้องสมุดที่ต้องการนำหนังสือไปใช้นอกห้องสมุด โดยห้องสมุดจะกำหนดระเบียบการยืมส่งและทำหลักฐานการยืมไว้

2.3.2 บริการหนังสือจองและหนังสือสำรอง (Reserved Book Service) บริการหนังสือจอง คือ บริการที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้จองหนังสือตามที่ตนต้องการไว้ล่วงหน้า เนื่องจากหนังสือมีจำนวนน้อยและถูกยืมออกจากห้องสมุดไปแล้ว ส่วนบริการหนังสือสำรอง คือ หนังสือที่อาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาต่าง ๆ แจ้งให้ทางห้องสมุดจัดสำรองไว้ให้นักศึกษาเรียกใช้ได้โดยจัดบริการในระยะเวลาที่จำกัดให้สั้นกว่าบริการจ่าย-รับตามปกติ ซึ่งมักเป็นหนังสือที่มีจำนวนน้อยแต่มีผู้ใช้เป็นจำนวนมาก

2.3.3 บริการจัดทำดัชนี (Indexing Service) ดัชนีเป็นเครื่องมือช่วยค้นหาบทความหรือเรื่องที่ต้องการได้โดยสะดวกและรวดเร็ว เพราะดัชนีจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับชื่อคน ชื่อสถานที่ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง ฯลฯ คำหรือข้อความอื่น ๆ ที่ใช้เป็นกุญแจสำคัญในการค้นหาบทความหรือเรื่องนั้น ๆ

2.3.4 บริการแนะนำการอ่าน (Readers Advisory Service) บริการแนะนำการอ่าน เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการอ่าน และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่ผู้ใช้ห้องสมุด เป็นการช่วยเหลือผู้ใช้ห้องสมุดที่มีปัญหาในการอ่าน เช่น เลือกหนังสืออ่านไม่ได้ตามความต้องการหรือเหมาะสม เลือกหนังสือไม่ถูก เป็นต้น การแนะนำการอ่านนี้อาจจะกระทำแก่ผู้ใช้เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม โดยทางห้องสมุดจะต้องทราบความสนใจ ความต้องการ รสนิยม และความสามารถในการอ่านของผู้ใช้ในบางกรณีห้องสมุดอาจจะต้องทราบถึงสภาพจิตใจ ร่างกาย และอารมณ์อีกด้วย ในกรณีที่ห้องสมุดอาจจะรวบรวมชื่อหนังสือที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น รายชื่อหนังสือที่จัดทำขึ้นควรจะเรียงลำดับจากหนังสือที่อ่านเข้าใจง่ายที่สุดไปทางหนังสือที่อ่านเข้าใจยากขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้ห้องสมุดยังอาจจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านได้อีกหลายวิธี เช่น การเล่าเรื่องจากหนังสือ การวิจารณ์หนังสือ การจัดอภิปรายและการสนทนาเรื่องหนังสือ เป็นต้น

2.3.5 บริการยืมระหว่างห้องสมุด (Inter-Library Loan) เป็นบริการที่ห้องสมุดขอรื�能หนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และวัสดุสารสนเทศซึ่งไม่มีอยู่ในห้องสมุดของตนจากห้องสมุดอื่นที่มี ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างห้องสมุดต่างสถาบัน หรือผู้ใช้ห้องสมุดแห่งหนึ่งนับเป็นบริการที่อ่านวิเคราะห์ความแตกต่างแก่ผู้ใช้ให้มีโอกาสใช้สารสนเทศที่กว้างขวางขึ้น เพราะห้องสมุดเพียงแห่งเดียวไม่สามารถจะจัดหาและรวบรวมสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้สมบูรณ์ครบถ้วน

2.3.6 บริการบรรณานุกรม (Bibliographical Service) ได้แก่ การรวบรวมรายชื่อหนังสือ และสารสนเทศ วัสดุการอ่านอื่น ๆ อายุไม่แนบแผน ตามประเภทของวัสดุ

สารสนเทศนั้น ๆ ด้วยการให้รายละเอียดแต่ละเรื่องเกี่ยวกับชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ หรือโรงพิมพ์ ปีที่พิมพ์ เลขหน้า รวมทั้งอาจมีบรรณนิทศน์สังเขปหรือสาระสังเขป ตามความเหมาะสมหรือความจำเป็นในการใช้ การบริการด้านบรรณานุกรม อาจจัดทำได้หลายวิธี เช่น การทำบรรณานุกรมเฉพาะสาขาวิชา เพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาสิ่งพิมพ์ในสาขาวิชาที่ต้องการ ได้อย่างรวดเร็วบริการช่วยค้นหารายละเอียดทางบรรณานุกรมในการเขียนบันทึกนิพนธ์ ซึ่งผู้เขียน บันทึกนิพนธ์จำเป็นต้องใช้เขียนเชิงอรรถและบรรณานุกรมเพื่อประกอบการค้นคว้า

2.3.7 บริการสอนวิธีใช้ห้องสมุด (Library Instruction Service) คือบริการที่ห้องสมุดจัดสอนให้ผู้ใช้บริการรู้จักใช้ห้องสมุด ทรัพยากรห้องสมุด และบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้คุ้นเคยและรู้จักใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ การสอนการใช้ห้องสมุดอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ การสอนอย่างเป็นทางการ และการสอนอย่างไม่เป็นทางการ การสอนอย่างเป็นทางการอาจจัดได้ด้วยการปฐมนิเทศ (Orientation) และการสอน (Instruction) ส่วนการสอนอย่างไม่เป็นทางการอาจทำได้หลายวิธี เช่น ทำเอกสารประชาสัมพันธ์ งานห้องสมุด จัดนิทรรศการ จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และจัดทำคู่มือแนะนำห้องสมุด เป็นต้น

2.3.8 บริการถ่ายเอกสาร (Photocopying Service) เป็นบริการที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้ห้องสมุด เพราะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดที่ต้องการอย่างรวดเร็ว ช่วยประหยัดเวลาในการคัดลอกในกรณีที่ไม่สามารถนำหนังสือออกห้องสมุดได้ อีกทั้งช่วยลดความสูญเสียของห้องสมุดอันเนื่องจากผู้ใช้ฉีกหรือกริดสิ่งพิมพ์ นอกจากนั้นการถ่ายเอกสารสามารถให้รายละเอียดต่าง ๆ ได้เกือบครบถ้วนเช่นเดียวกับต้นฉบับเดิม

2.3.9 บริการอ้างอิงและสารสนเทศ (Reference and Information Service) เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดเพื่อให้คำตอบในเรื่องทั่วไป และช่วยเหลือการค้นคว้าเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม รวมทั้งมีระบบการจัดเก็บและการรวบรวมข่าวสารความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนจัดทำคู่มือ ที่อ่านวิเคราะห์ความสะดวกที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ห้องสมุด

2.3.10 บริการจัดทำสาระสังเขป (Abstracting Service) สาระสังเขป คือ การสรุปเรื่องราวของหนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือวัสดุสารสนเทศต่าง ๆ อย่างย่อ ประกอบรายละเอียดทางบรรณานุกรม ซึ่งแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่

ก. สาระสังเขปประเภทบรรยายหรือบอกเล่า (Descriptive or Indicative Abstracts) คือ บอกให้ทราบว่าสิ่งพิมพ์นั้นมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง

ข. สาระสังเขปประเภทให้ความรู้ (Information Abstracts) เป็นการสรุปเนื้อหาหรือบอกจุดเด่นของเรื่อง

2.3.11 บริการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด (Handbook or Guide to the Library) เป็นบริการที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นเพื่อแจ้งให้ผู้ใช้บริการได้ทราบกฎระเบียบต่าง ๆ ของห้องสมุด และวิธีการใช้ห้องสมุด เช่น เวลาทำงานของห้องสมุด วิธีใช้บัตรายการ เป็นต้น คู่มือ

การใช้ห้องสมุดอาจจัดทำเป็นรูปเล่มในลักษณะของหนังสือ หรือจุลสาร หรือแผ่นพับ ก็ได้ตามความเหมาะสม (นันทา วิทยุสิศกติ, 2540 : 15-18)

2.3.12 บริการข่าวสารทันสมัย (Current Awareness Service) เป็นบริการที่จะช่วยให้ผู้ใช้ห้องสมุดได้ทราบข้อเท็จจริง ข่าวสาร หรือความก้าวหน้าใหม่ ๆ ในวิชาที่เกี่ยวข้องให้เร็วที่สุด มีวิธีการดังนี้ คือ

ก. ถ่ายสำเนาสารบัญเรื่องในสาระเล่มใหม่ที่สุดที่ห้องสมุดได้รับเผยแพร่แก่ผู้ใช้ หรืออาจแปลงรูปความให้เป็นภาษาที่ผู้ใช้จะเข้าใจง่ายขึ้น หรืออาจรวมหน้าสารบัญของสารสารในสาขาวิชาเดียวกันเผยแพร่ไปด้วยกัน หรืออาจแยกออกตามหัวข้อย่อย ๆ

ข. แจ้งรายการสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ ที่ได้รับประจำวันให้ผู้สนใจทราบในประเทศที่พัฒนาแล้วใช้คอมพิวเตอร์จัดทำเพื่อความรวดเร็ว

ค. หมุนเวียนวารสารเล่มใหม่ให้ผู้ใช้จัดส่งต่อ ๆ กันไปตามรายชื่อผู้ใช้ซึ่งจะมีอยู่ในแผ่นป้ายติดไว้ที่หน้าปักภารสาร ผู้ที่อ่านแล้วจะชิดชื่อของตนออกและส่งต่อไปตามกำหนดเวลา

ง. ออกสิ่งพิมพ์โดยสมำเสมอ เสนอรายชื่อสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ เป็นประจำพร้อมกับรายงานข่าวหรือความเคลื่อนไหวอื่น ๆ ของห้องสมุด

บริการข่าวสารทันสมัยนี้มีในห้องสมุดเฉพาะและห้องสมุดภาควิชาของมหาวิทยาลัยบางแห่ง

2.3.13 บริการข่าวสารเลือกคัดเพื่อเผยแพร่ (Selective Dissemination of Information, S.D.I.) เป็นการเลือกคัดข่าวสารเฉพาะเรื่องส่าหรับให้บริการเฉพาะบุคคลในประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้คอมพิวเตอร์ในการให้บริการนี้ เป็นบริการของห้องสมุดเฉพาะและห้องสมุดมหาวิทยาลัยบางแห่ง

2.3.14 บริการความรู้แก่ชุมชน ห้องสมุดที่มีห้องประชุม เช่น ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย อาจจัดปาฐกถา อภิปราย โตัวที่ ฉายภาพยนต์ สารคดีให้ประชาชนเข้าฟังหรือซึมเป็นการเพิ่มพูนความรู้ (สุทธิลักษณ์ อ่าพันวงศ์, 2542 : 7-9)

3. เนื้อหาสารสนเทศ จำแนกตามหมวดวิชา บัญชี คณิตศาสตร์ การขาย วิทยาศาสตร์ พลานามัย คอมพิวเตอร์ ภาษาไทย อื่น ๆ

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ด้าน
เนื้อหา

โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 แบ่งเป็น 3
หมวดวิชา และกิจกรรม ดังนี้

4.1 หมวดวิชาพื้นฐาน

4.2 หมวดวิชาชีพ

4.2.1 วิชาชีพพื้นฐาน

4.2.2 วิชาชีพเฉพาะ

4.2.3 วิชาชีพเลือก

4.2.4 การฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพ

4.2.5 หมวดวิชาเลือกเสรี

4.2.6 กิจกรรม

จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่
กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

1. เป็นหลักสูตรช่างฝีมือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น
เพื่อพัฒนาがらสังคมให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม
ออกไปประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ
และสังคม ทึ้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญ
เฉพาะด้าน และเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน สามารถถ่ายโอนผล
การเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์ จากแหล่งวิชาการ สถานประกอบ
การ และสถานประกอบการอาชีพอิสระได้

3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน
ระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการ พัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพของชุมชน และท้องถิ่นนั้น ๆ

**หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ประกาศนียบต์วิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536
(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2537) ด้านเนื้อหา**

โครงสร้าง

หลักสูตรประกาศนียบต์วิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2537) แบ่งเป็น 4 โครงสร้างตามพื้นความรู้ของผู้เรียน คือ

โครงสร้างที่ 1 สำหรับผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบต์วิชาชีพ หรือเทียบเท่า

โครงสร้างที่ 2 สำหรับผู้สำเร็จหลักสูตรนظامศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิชาอาชีพ 2 (วช.2)

โครงสร้างที่ 3 สำหรับผู้สำเร็จหลักสูตรนظامศึกษาตอนปลาย แผนการเรียน วิชาอาชีพ 1 (วช.1)

โครงสร้างที่ 4 สำหรับผู้สำเร็จหลักสูตรนظامศึกษาตอนปลายแต่ละโครงสร้าง แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา คือ

1. หมวดวิชาพื้นฐาน
2. หมวดวิชาชีพ
3. หมวดวิชาเลือกเสรี

จำนวนหน่วยกิจและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาในแต่ละโครงสร้าง ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

สาขาวิชาการบัญชี

โครงสร้าง 1

สำหรับผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบต์วิชาชีพ หรือเทียบเท่า

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบต์วิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2537) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี จะต้องศึกษา รายวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 93 หน่วยกิต จากหมวดวิชาดังนี้ (ศึกษาอิกราย, กระทรวง, 2538 : 42-48)

ชั้น ปวช.1

ภาคเรียนที่ 1 ภาษาไทย 1 ภาษาอังกฤษ 1 สุขศึกษา 1 ธุรกิจทั่วไป การบัญชี 1 การขาย พิมพ์ดีดไทยเบื้องต้น พระพุทธศาสนา 1 นารายาและกรรมการสมาคม กิจกรรมองค์กรวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 1 เสริมพิมพ์ดีดอังกฤษ

ภาคเรียนที่ 2 ภาษาไทย 2 ภาษาอังกฤษ 2 สุขศึกษา 2 พลศึกษา 1 (แบบมินตัน) คอมพิวเตอร์เบื้องต้น การบัญชี 2 เทคนิคการขาย พิมพ์ดีดไทยขั้นพื้นฐาน พระพุทธศาสนา 2 กิจกรรมองค์กรวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 2 เสริมพิมพ์ดีดอังกฤษ

ชั้น ปวช.2

ภาคเรียนที่ 3 ภาษาไทย 3 ภาษาอังกฤษ 3 วิทยาศาสตร์ 1 คณิตศาสตร์ 1 พลศึกษา 2 (วอลเล่ย์บอล) พิมพ์ดีดอังกฤษเบื้องต้น เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค โปรแกรมการประมวลผลคำ 1 การบัญชีด้วยเงินและเช็ค พระพุทธศาสนา 3 กิจกรรมองค์กรวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 3 เสริมพิมพ์ดีดไทย

ภาคเรียนที่ 4 ภาษาอังกฤษ 4 สังคมศึกษา 1 วิทยาศาสตร์ 2 คณิตศาสตร์ 2 ภาษาไทยธุรกิจ กฎหมายธุรกิจ พิมพ์ดีดอังกฤษขั้นพื้นฐาน การบัญชีเกี่ยวกับภาษี กิจกรรมองค์กรวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 4 เสริมพิมพ์ดีดไทย เสริมคอมพิวเตอร์ ฝึกงาน 360 คาบ

ชั้น ปวช. 3

ภาคเรียนที่ 5 สังคมศึกษา 2 การใช้เครื่องใช้สานักงาน การบัญชีกิจการอุตสาหกรรม การบัญชีเข้าชื่อและชื่อขายผ่อนชำระ การบัญชีฝากขายและบัญชีร่วมค้า ภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ 1 คณิตศาสตร์พัฒยกรรม ลีลาศ กิจกรรมองค์กรวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 5 เสริมคอมพิวเตอร์

ภาคเรียนที่ 6 สังคมศึกษา 3 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดा การบัญชีบริษัทจำกัด ระบบในสังคมจ่ายและบัญชีลินค้า ความรู้เกี่ยวกับบัญชีธนาคาร กระบวนการจัดทำบัญชี ภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ 2 กิจกรรมองค์กรวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 6 เสริมคอมพิวเตอร์

สาขาวิชาการตลาด (การขาย)

โครงสร้าง 1

สำหรับผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือเทียบเท่า

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2537) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด (การขาย) จะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 93 หน่วยกิต จากหมวดวิชาดังนี้

ชั้น ปวช.1

ภาคเรียนที่ 1 วิชาภาษาไทย 1 ภาษาอังกฤษ 1 สุขศึกษา 1 คอมพิวเตอร์เบื้องต้น ธุรกิจทั่วไป การบัญชี 1 การขาย พิมพ์ดิดไทยเบื้องต้น พระพุทธศาสนา 1 มารยาทและการสมาคม กิจกรรมองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 1 เสริมพิมพ์ดีดอังกฤษ

ภาคเรียนที่ 2 วิชาภาษาไทย 2 ภาษาอังกฤษ 2 สุขศึกษา 2 พลศึกษา 1 (แบบมินตัน) ความรู้เกี่ยวกับระบบปฏิบัติการเบื้องต้น การบัญชี 2 เทคนิคการขาย พิมพ์ดิดไทย ขั้นพัฒนา พระพุทธศาสนา 2 กิจกรรมองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 2 เสริมพิมพ์ดีดอังกฤษ

ชั้น ปวช.2

ภาคเรียนที่ 3 วิชาภาษาไทย 3 ภาษาอังกฤษ 3 วิทยาศาสตร์ 1 คณิตศาสตร์ 1 พลศึกษา 2 (วอลเล่ย์บอล) พิมพ์ดีดอังกฤษเบื้องต้น เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค โปรแกรมการประมวลผลคำ 1 หลักการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น พระพุทธศาสนา 3 กิจกรรมองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 3 เสริมพิมพ์ดีดไทย

ภาคเรียนที่ 4 วิชาภาษาอังกฤษ 4 สังคมศึกษา 1 วิทยาศาสตร์ 2 คณิตศาสตร์ 2 ภาษาไทยธุรกิจ กฎหมายธุรกิจ พิมพ์ดีดอังกฤษขั้นพัฒนา โปรแกรมจัดการฐานข้อมูล 1 คณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ การเขียนโปรแกรมภาษาเบสิกเบื้องต้น กิจกรรมองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 4 เสริมพิมพ์ดีดไทย ฝึกงาน 360 คาบ

ชั้น ปวช.3

ภาคเรียนที่ 5 วิชาสังคมศึกษา 2 การใช้เครื่องใช้สานักงาน ความรู้เกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น การสหกรณ์ การส่งเสริมการขาย ภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ 1 คณิตศาสตร์พัฒนกรรม ลีลาศ กิจกรรมองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 5 เสริมคอมพิวเตอร์

ภาคเรียนที่ 6 วิชาสังคมศึกษา 3 การประยุกต์คอมพิวเตอร์ในงานธุรกิจ คอมพิวเตอร์กับงานสานักงาน โปรแกรมจัดการฐานข้อมูล 2 ภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ 2 กิจกรรมองค์การวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 6

กลุ่มวิชา คอมพิวเตอร์

โครงสร้าง 1

สำหรับผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือเทียบเท่า

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2537) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ธุรกิจ จะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 93 หน่วยกิต จากหมวดวิชาดังนี้

ชั้น ปวช.1

ภาคเรียนที่ 1 วิชาภาษาไทย 1 ภาษาอังกฤษ 1 สุขศึกษา 1 ธุรกิจทั่วไป การบัญชี 1 การขาย พิมพ์ดิจิทัลเบื้องต้น พระพุทธศาสนา 1 นารายาณและกรรมสามัคມ กิจกรรมองค์กรวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 1 เสริมพิมพ์ดิจิทัลอังกฤษ

ภาคเรียนที่ 2 วิชาภาษาไทย 2 ภาษาอังกฤษ 2 สุขศึกษา 2 พลศึกษา 1 (แบบมินตัน) คอมพิวเตอร์เบื้องต้น การบัญชี 2 เทคนิคการขาย พิมพ์ดิจิทัลชั้นพื้นฐาน พระพุทธศาสนา 2 กิจกรรมองค์กรวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 2 เสริมพิมพ์ดิจิทัลอังกฤษ

ชั้น ปวช.2

ภาคเรียนที่ 3 วิชาภาษาไทย 3 ภาษาอังกฤษ 3 วิทยาศาสตร์ 1 คณิตศาสตร์ 1 พลศึกษา 2 (วอลเล่ย์บอล) พิมพ์ดิจิทัลชั้นพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค โปรแกรมการประมวลผลคำ 1 การดำเนินงานร้านขายปลีก พระพุทธศาสนา 3 กิจกรรมองค์กรวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 3 เสริมพิมพ์ดิจิทัลไทย

ภาคเรียนที่ 4 วิชาภาษาอังกฤษ 4 สังคมศึกษา 1 วิทยาศาสตร์ 2 คณิตศาสตร์ 2 ภาษาไทยธุรกิจ กฎหมายธุรกิจ พิมพ์ดิจิทัลชั้นพื้นฐาน บุคลิกภาพนักขาย การหาข้อมูลทางการตลาด กิจกรรมองค์กรวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 4 เสริมพิมพ์ดิจิทัลไทย เสริมคอมพิวเตอร์ ฝึกงาน 360 คาบ

ชั้น ปวช.3

ภาคเรียนที่ 5 วิชาสังคมศึกษา 2 การใช้เครื่องใช้สานักงาน การจัดแสดงสินค้า การสหกรณ์ การส่งเสริมการขาย ภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ 1 คณิตศาสตร์พัฒนกรรม ลีลาศ กิจกรรมองค์กรวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 5 เสริมคอมพิวเตอร์

ภาคเรียนที่ 6 วิชาสังคมศึกษา 3 การจัดจำหน่ายสินค้าเศรษฐกิจ การกระจายสินค้า การโฆษณา การชนสัง การประชาสัมพันธ์ ภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ 2 กิจกรรมองค์กรวิชาชีพ ในอนาคตแห่งประเทศไทย 6 เสริมคอมพิวเตอร์

สาขาวิชาการบัญชี

โครงสร้าง 1

สำหรับผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือเทียบเท่า

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2537) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด (การขาย) จะต้องศึกษารายวิชาต่างๆ ในน้อยกว่า 93 หน่วยกิต จากหมวดวิชาดังนี้ (ศึกษาอิเล็กทรอนิกส์, กระทรวง, 2538 : 14-18)

ชั้น ปวส.1

ภาคเรียนที่ 1 วิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ภาษาอังกฤษธุรกิจ 1 คณิตศาสตร์ 1 หลักเศรษฐศาสตร์ การบัญชี 1 พิมพ์ดีดไทยเบื้องต้น การบัญชีการเงิน การบัญชีชั้นสูง 1 การบัญชีต้นทุน 1 ลีลาศ

ภาคเรียนที่ 2 วิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 2 มนุษยสัมพันธ์ สติดิธุรกิจ กฎหมายธุรกิจ พิมพ์ดีดอังกฤษเบื้องต้น การบัญชี 2 การบัญชีทรัพย์สิน การบัญชีชั้นสูง 2 การบัญชีต้นทุน 2 การบัญชีภาษีอากร

ภาคฤดูร้อน วิชาหลักการจัดการ การบัญชีบริษัทจำกัด การบัญชีกิจการอุตสาหกรรม

ชั้น ปวส.2

ภาคเรียนที่ 3 วิชาวิทยาศาสตร์ 1 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หลักการตลาด คอมพิวเตอร์เบื้องต้น การใช้เครื่องใช้สำนักงาน การบัญชีหนี้ลินและทุน ระบบบัญชี วิเคราะห์งบ การเงิน การควบคุมและตรวจสอบภายใน ภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน

ภาคเรียนที่ 4 วิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน การบัญชีเฉพาะกิจการ สัมมนาเชิงปฏิบัติการ วิชาชีพ โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านการบัญชี ฝึกงาน

ภาคฤดูร้อน วิชาการวางแผนและควบคุมกำไร การเพิ่มผลผลิต การเขียนภาษา อังกฤษในงานอาชีพ

สาขาวิชาการตลาด (การขาย)

โครงสร้าง 1

สำหรับผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือเทียบเท่า

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2537) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด (การขาย) จะต้องศึกษารายวิชาต่างๆ ในน้อยกว่า 93 หน่วยกิต จากหมวดวิชาดังนี้ (ศึกษาอิเล็กทรอนิกส์, กระทรวง, 2538 : 14-18)

ชั้น ปวส.1

ภาคเรียนที่ 1 วิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ภาษาอังกฤษธุรกิจ 1 คณิตศาสตร์ 1 หลักเศรษฐศาสตร์ หลักการจัดการ การจัดการขาย กลยุทธ์การตลาด ความรู้เกี่ยวกับลินค้า การส่งเสริมการขาย การเพิ่มผลผลิต

ภาคเรียนที่ 2 วิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 2 มนุษย์สัมพันธ์ สัตว์ธุรกิจ กฏหมายธุรกิจ การวิจัยตลาด การบริหารธุรกิจขนาดย่อม เทคนิคการนำเสนอ หลักการโฆษณา ลีลาศ

ภาคฤดูร้อน วิชาหลักการจัดการ การบัญชี 1 โปรแกรมการประมวลผลค่า 1

ชั้น ปวส.2

ภาคเรียนที่ 3 วิชาวิทยาศาสตร์ 1 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หลักการตลาด สัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพ การตลาดเพื่อการส่งออก เทคนิคการปฏิบัติงานสำนักงาน สถาบันการเงิน ภาษาอังกฤษเพื่อการอาชีพ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน

ภาคเรียนที่ 4 วิชาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านธุรกิจ การบริหารงานบุคคล จิตวิทยาธุรกิจ ฝึกงาน การเขียนภาษาอังกฤษในงานอาชีพ

ภาคฤดูร้อน วิชาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเพิ่มผลผลิต เหตุการณ์ในโลกปัจจุบัน

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

โครงสร้าง 1

สำหรับผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือเทียบเท่า

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2537) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ จะต้องศึกษารายวิชาต่างๆ ไม่น้อยกว่า 93 หน่วยกิต จากหมวดวิชาดังนี้ (ศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ รวม, 2538 : 14-18)

ชั้น ปวส.1

ภาคเรียนที่ 1 วิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1 ภาษาอังกฤษธุรกิจ 1 คณิตศาสตร์ 1 หลักเศรษฐศาสตร์ คอมพิวเตอร์เบื้องต้น พิมพ์ติดไทยเบื้องต้น ระบบปฏิบัติการ โปรแกรมการประมวลผลค่า 1 เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ลีลาศ

ภาคเรียนที่ 2 วิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ 2 มนุษย์สัมพันธ์ สัตว์ธุรกิจ กฏหมายธุรกิจ พิมพ์ติดอังกฤษเบื้องต้น การเก็บเอกสาร หลักการเขียนโปรแกรม โครงสร้างข้อมูล ระบบคอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์

ภาคฤดูร้อน วิชาธุรกิจทั่วไป การบัญชี 1 ระบบฐานข้อมูล

ชั้น ปวส.2

ภาคเรียนที่ 3 วิชาวิทยาศาสตร์ 1 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หลักการตลาด หลักการจัดการ การใช้เครื่องใช้สำนักงาน ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การประมวลผลข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอินเตอร์เน็ต การใช้โปรแกรมชุดสำนักงาน ภาษาอังกฤษ เพื่อการอาชีพ

ภาคเรียนที่ 4 วิชาการวิเคราะห์และออกแบบระบบ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ การผลิตสื่อลิงพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปด้านกราฟฟิก ฝึกงาน

ภาคฤดูร้อน วิชาสารสนเทศเฉพาะเรื่อง การเพิ่มผลผลิต การเชื่อมภาษาอังกฤษในงานอาชีพ

4. แหล่งสารสนเทศ

4.1 แหล่งสารสนเทศ (Information Sources)

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การศึกษามีได้จำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะในห้องเรียน อาจารย์ผู้สอนเป็นเพียงผู้ค่อยชี้แนะให้นักศึกษาเท่านั้น ไม่ใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้ทั้งหมด ให้แก่นักศึกษา ทั้งนี้ เพราะความรู้ในแต่ละสาขาวิชานานมานามไม่สามารถถ่ายทอดได้หมดในชั้นเรียน ดังนั้น ความรู้ที่ผู้สอนถ่ายทอดให้เป็นเพียงความรู้ที่ฐานซึ่งนักศึกษาสามารถค้นคว้าเพิ่มเติมได้ ด้วยตนเองจากแหล่งทรัพยากรสารสนเทศอื่น ๆ อันได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์บริการสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต และทั้งนักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้แก่

4.1.1 ห้องสมุด (Library)

ห้องสมุดเป็นแหล่งรวมทรัพยากรสารสนเทศ ข่าวสารข้อมูล และได้ทำการจัดเก็บอย่างมีระบบมีบรรณารักษ์ นักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ ดำเนินการจัดเก็บและให้

บริการสารสนเทศ โดยพิจารณาประโยชน์ของผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ ปัจจุบันห้องสมุดอาจเรียกชื่อได้หลายชื่อ เช่น สำนักวิทยบริการ ศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์ข้อมูลฯลฯ (ฉบับ คุหาภินันทน์, 2542 : 11-16)

ห้องสมุดโดยทั่วไป แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้ คือ

4.1.1.1 ห้องสมุดแห่งชาติ (National Library) มีวัตถุประสงค์หลักคือ ทำการรวบรวมและรักษาวรรณกรรมอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ เพื่อให้บุคคลในรุ่นหลังได้ศึกษาค้นคว้าและซึ่นชนในผลงานของบรรพบุรุษ

4.1.1.2 ห้องสมุดประชาชน (Public Library) ประชาชนมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้บริการข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลในชุมชนนั้น ๆ ทั้งในด้านการประกอบ

อาชีพ การดำเนินชีวิตและปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น เช่น ห้องสมุดประชาชนในเขตที่ประชาชนมีการทำประมงควรจะมีทรัพยากรสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการทำประมง

4.1.1.3 ห้องสมุดโรงเรียน (School Library) เป็นห้องสมุดที่รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศเพื่อส่งเสริมหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์

4.1.1.4 ห้องสมุดเฉพาะ (Special Library) เป็นห้องสมุดที่รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชาใดสาขาวิชานึง เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคคลในหน่วยงานเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และยังเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของบุคลากรอีกด้วย เช่น ห้องสมุดเฉพาะของธนาคารกรุงเทพ ทรัพยากรส่วนใหญ่ จะเกี่ยวกับทางด้านการเงิน การลงทุน เป็นต้น

4.1.1.5 ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (University Library, Academic Library) เป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้าวิจัยของอาจารย์และนิสิตนักศึกษา เนื้อหาทรัพยากรสารสนเทศจะครอบคลุมสาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย

4.1.2 ศูนย์บริการสารสนเทศ (Information Service Center)

แหล่งทรัพยากรสารสนเทศอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าสารสนเทศที่ลึกซึ้งเฉพาะสาขาวิชา ได้แก่ ศูนย์สารสนเทศ ศูนย์เอกสาร เป็นต้น ทั้งนี้ สถาบันบริการสารสนเทศดังกล่าว มักจะตั้งอยู่ในสถาบันหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้นๆ ได้แก่ ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยแห่งประเทศไทย ศูนย์ข้อมูลพลังงานแห่งประเทศไทย ศูนย์สถิติการพาณิชย์ เป็นต้น

4.1.3 ห้องหมายเหตุ (Archives)

ห้องหมายเหตุ เป็นสถานที่เก็บรวบรวมเอกสารที่สำคัญ ซึ่งเป็นเอกสารสำคัญที่ใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

เป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์ เช่น ระเบียนข้อบังคับ คำสั่ง คันคัว หนังสือโต้ตอบ บันทึก เป็นต้น เป็นหลักฐานสำหรับการค้นคว้า วิจัย เป็นขุมทรัพย์ทางปัญญาของประชาชนแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองทางศิลปวัฒนธรรมของชาตินั้น ๆ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรม

4.1.4 อินเทอร์เน็ต (Internet)

อินเทอร์เน็ต เป็นช่องทางคอมพิวเตอร์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ประกอบด้วยเครือข่ายต่าง ๆ มากกว่า 30,000 เครือข่าย ซึ่งกระจายอยู่ในประเทศต่าง ๆ มากกว่า 90 ประเทศทั่วโลก โดยมีเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่กำหนดที่เป็นโಯสต์ มากกว่า 4 ล้านเครื่อง แต่ละเครือข่ายย่อยของอินเทอร์เน็ต ประกอบด้วยคอมพิวเตอร์ที่เป็นแหล่งข้อมูล ที่ให้ข้อมูล

ทุกประเภท ทั้งข้อมูลทางการศึกษา สาระสังเขปบทความ งานวิจัย ข้อมูลทางธุรกิจการค้า ข่าวสาร การกีฬา สารคดี และบันเทิง

ผู้ที่จะสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต จะต้องเป็นสมาชิกของศูนย์คอมพิวเตอร์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการข้อมูล หรือเป็นสมาชิกขององค์กรที่เป็นโนด (Node) ของอินเทอร์เน็ต สำหรับประเทศไทย หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดระบบเบี้ยนให้กับอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยได้แก่ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (Nectec) นอกจากนี้ยังมีบริษัทเอกชนที่เปิดดำเนินธุรกิจอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider)

การสืบค้นข้อมูลในอินเทอร์เน็ตสามารถใช้โปรแกรมมาตรฐานหรือเครื่องมือปฏิบัติ การได้หลายอย่าง เช่น เน็ตสเคป (Netscape) ในโครซอฟท์เอ็กซ์เพลอร์ (Microsoft Explorer) เป็นต้น

4.1.5 แหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล

นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา เป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่สำคัญแหล่งหนึ่งสำหรับนักศึกษา เนื่องจากนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ มีความรอบรู้ในสาขาวิชาที่ตนเองถนัด เป็นกรณีพิเศษ ซึ่งนักศึกษาสามารถจะไปสอบถามหรือสัมภาษณ์เรื่องราว่า ที่กำลังศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา เพื่อจะได้ใช้ความรู้ที่ละเอียดลึกซึ้งมากขึ้น เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การที่จะทราบว่าบุคคลใด มีความเชี่ยวชาญสาขาใด สามารถพิจารณาหาข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับบุคคลนั้นๆ ได้จากหนังสือ อ้างอิงประเภทชีวประวัติ นามานุกรม ซึ่งจะบอกรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ประสบการณ์ การศึกษา ความสามารถพิเศษ ของบุคคลต่างๆ เอาไว้ เช่น ทำเนียบทรัพยากรบุคคลด้าน การจัดการ 100 นักธุรกิจชั้นนำ Who's Who in Thailand เป็นต้น

นอกจากนี้ บรรณาธิการที่ทำหน้าที่บริการตอบคำถามจะเป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นบุคคลซึ่งจะให้ข้อมูลที่ผู้ใช้ต้องการได้เป็นอย่างดี

5. วิธีการแสวงหาสารสนเทศ

วิธีการแสวงหาสารสนเทศ หมายถึง วิธีการที่บุคคลกระทำการเสาะแสวงหาเพื่อให้ได้ ข้อมูล ข่าวสารที่จะสนองความต้องการของตน บุคคลเริ่มนิพนธิกรรมการแสวงหาสารสนเทศเมื่อ ต้องการสารสนเทศ และความรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิมที่ตนมีอยู่ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์เรื่องราว หรือปัญหาหนึ่งปัญหาใด (จิวรรณ ภักดีบุตร, 2537 : 183-184)

ประภาดี สืบสันต์ (2532 : 29) ได้ชี้ให้เห็นระดับการตัดสินใจเลือกแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ ว่ามี 3 ลำดับ คือ

1. บุคคลมักจะเลือกใช้แหล่งสารสนเทศที่ตนเสียแรงงานน้อยที่สุด และเข้าใจตามความต้องการสารสนเทศของตนดีที่สุด ดังนั้น แหล่งสารสนเทศอันดับแรก จึงได้แก่ บุคคลที่รู้จัก เพื่อนร่วมงาน เพื่อนบ้าน สมาชิกในครอบครัว

2. ถ้าไม่ใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลตามข้อ 1 ระดับต่อมาคือ การแสวงหาสารสนเทศจากผู้ที่ทำงานในองค์การ หรือสถาบันที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศที่ต้องการ ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่องที่ผู้แสวงหาสารสนเทศต้องการ แหล่งสารสนเทศอันดับสองได้แก่ หน่วยความพยาบาล อาจารย์ เป็นต้น

3. ระดับสุดท้าย ผู้แสวงหาสารสนเทศจะหันไปหาคำตอบที่ต้องการจากแหล่งสารสนเทศที่ไม่ใช่บุคคล เช่น การใช้ห้องสมุด หรือการค้นหาจากเอกสาร (ประภาตี สืบสานที่ 2532 : 29)

ชัชวาลย์ วงศ์ประเสริฐ (2537 : 100 - 119) ได้เสนอว่ากระบวนการแสวงหาสารสนเทศโดยทั่วไปจะประกอบด้วยกระบวนการ 3 ขั้นตอน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การทราบกหหรือการเล็งเห็นถึงความต้องการสารสนเทศ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเป็นเรื่องเกี่ยวข้องและสืบเนื่องจากความต้องการสารสนเทศ นั่นคือการเก็บรวบรวมสารสนเทศ แต่สำหรับบุคคลที่ต้องการสารสนเทศอย่างรับผิดชอบ และทราบกว่าเรื่องที่ตนต้องการเป็นเรื่องสำคัญ บุคคลนั้น ๆ ก็จะแสดงพฤติกรรมโดยการแสวงหาสารสนเทศ

2. การพิจารณาถึงแหล่งสารสนเทศ คือการพิจารณาถึงแหล่งสารสนเทศที่ปรากฏขึ้นในสังคมว่ามีแหล่งสารสนเทศแหล่งใดที่จะสามารถสนองความต้องการในเรื่องนั้น ๆ ได้ดีที่สุด

3. การเลือกแนวทางแสวงหาสารสนเทศ คือการตัดสินใจเลือกใช้แหล่งสารสนเทศที่มีปรากฏอยู่ โดยผู้แสวงหาสารสนเทศจะตัดสินใจเลือกใช้แหล่งที่ตนเห็นว่าดีและประยุตแรงงานตนเองให้มากที่สุดทั้ง ๆ ที่ในบางครั้งแหล่งสารสนเทศที่ตนเลือกใช้นั้นอาจจะไม่ใช้แหล่งที่จะให้สารสนเทศครบถ้วนตามที่ตนต้องการ โดยทั่ว ๆ ไปแล้วผู้แสวงหาสารสนเทศจะใช้ช้อมูลที่ตนเองมีอยู่ก่อน ถ้าหากไม่เพียงพอจึงจะไปแสวงหาจากบุคคลที่ตนรู้จักซึ่งอาจเป็นเพื่อนร่วมงานเพื่อนบ้าน หรือสมาชิกในครอบครัว ต่อจากนั้นจึงจะไปแสวงหาสารสนเทศจากผู้ที่ทำงานในสถาบันที่เกี่ยวข้องและจากแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ที่ไม่ใช่บุคคลเป็นลำดับสุดท้าย ยกตัวอย่างเช่น นักวิจัยต้องการทำวิจัยเรื่องการปรับปรุงพันธุ์ข้าว ดังนั้น นักวิจัยต้องค้นคว้าข้อมูลที่มีผู้อื่นทำการศึกษาค้นคว้าไว้แล้ว กระบวนการแสวงหาสารสนเทศจึงเกิดขึ้นโดยเริ่มจากการค้นข้อมูลจากเอกสารที่ตนเองเก็บรวบรวมอยู่ก่อน ถ้าไม่เพียงพอจึงจะไปสอบถามเพื่อนร่วมงานในสถาบันเดียว กัน หรือสอบถามจากนักวิจัยในสถาบันอื่น ๆ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกัน อาทิ เช่น จากสถาบันวิจัยข้าว

· เป็นต้น หากสารสนเทศที่ได้รับยังไม่เพียงพอ ผู้วิจัยจึงจะไปแสวงหาสารสนเทศจากห้องสมุดหรือศูนย์สารสนเทศต่าง ๆ เป็นลำดับสุดท้าย

ในการพิจารณาตัดสินใจเลือกหนทางแสวงหาสารสนเทศมีองค์ประกอบหลายประการ ที่นำไปสู่การตัดสินใจเลือกใช้แหล่งสารสนเทศนั้น ๆ อันได้แก่

1. ลักษณะของแหล่งสารสนเทศ และลักษณะของสารสนเทศที่ได้รับจากแหล่งนั้น ได้แก่ ความสะดวกในการเข้าถึงค่าใช้จ่ายที่จะต้องเสีย คุณภาพของสารสนเทศ เป็นต้น

2. สถานการณ์แห่งความต้องการสารสนเทศ เช่น สถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ ต้องแก้ปัญหา เป็นต้น

3. ลักษณะของผู้แสวงหาสารสนเทศ ซึ่งจะต้องพิจารณาจากประสบการณ์ การศึกษา และบุคลิกภาพของผู้แสวงหาสารสนเทศ

4. ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ซึ่งขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานและสถานภาพของบุคคลในหน่วยงาน

ในการที่บุคคลใด ต้องการที่จะแสวงหาและใช้สารสนเทศ จะมีความสัมพันธ์กันในระหว่าง ความต้องการ การแสวงหา และการใช้สารสนเทศ กันต่อ

1. ประเภทของการใช้สารสนเทศได้แก่

1. เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เช่น แก้ข้อสงสัย ตอบคำถามที่อยากรู้

- 1.2 เพื่อการศึกษาของตนเองหรือบุคคลอื่น

- 1.3 เพื่อการปฏิบัติงาน

- 1.4 เพื่อการปักครองและเพื่อวัดถูกประสิทธิภาพระดับนานาชาติ เช่น เพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี

2. สถานการณ์ที่ค้นพบว่าต้องการสารสนเทศ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับเรื่องเงิน สุขภาพ นันทนาการ การศึกษา ฯลฯ

3. ความต้องการสารสนเทศอาจเป็นคำถาม หรือปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อคนพบว่า ต้องการที่จะแสวงหาคำตอบเพื่อตอบข้อสงสัย เพื่อแก้ปัญหา เพื่อตัดสินใจ หรือเพื่อการเรียนรู้

4. ประเภทของสารสนเทศ คนจะพิจารณาว่าสารสนเทศประเภทใดสามารถสนองตอบความต้องการหรือตอบปัญหาได้ เช่น สารสนเทศ แสดงหรือสาธิตให้เห็นว่ากระบวนการ (Show-how) อธิบายวิธีการเทคนิค (Know-how) ฯลฯ

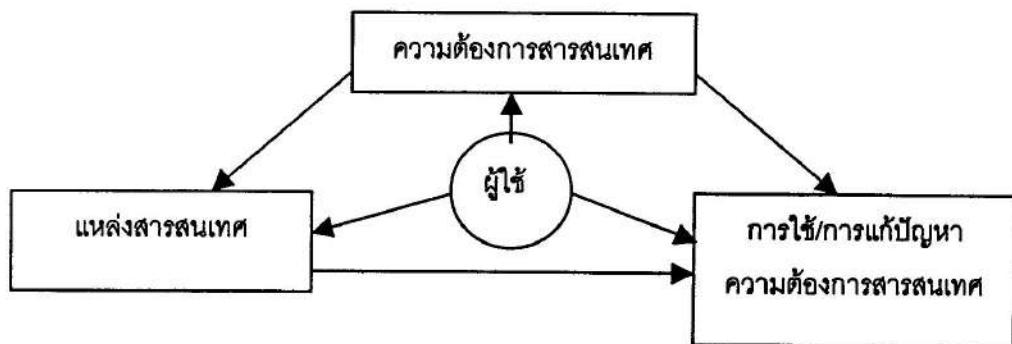
5. ลักษณะของสารสนเทศ คือ ข้อกำหนดที่บุคคลคาดหวังเกี่ยวกับสารสนเทศที่ต้องการ ได้แก่ สารสนเทศนั้นมีรูปแบบ ขอบเขต รายละเอียดมีภาษาและคุณภาพที่เหมาะสมกับ

ความสามารถของผู้รับภายใต้สถานการณ์นั้น ๆ เช่น เสนอคำตอบ世俗 เอียดตรงประเด็น เข้าใจง่าย กันสมัย เป็นต้น

6. แหล่งสารสนเทศ เมื่อบุคคลตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศก็แสวงหาสารสนเทศได้จากระบบทางการ ได้แก่ ระบบสารสนเทศที่ตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ให้บริการสารสนเทศ เช่น ห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศ หรือใช้ระบบหรือหน่วยงานอื่นที่งานหลักไม่ได้ทำหน้าที่ให้บริการสารสนเทศโดยตรง แต่ให้บริการที่ต้องการได้ เช่น สำนักงานจัดหางาน สำนักงานบ้านและที่ดิน เป็นต้น นอกเหนือไปจากนี้ผู้ใช้อาจหาสารสนเทศจากตัวบุคคล เช่น ญาติ เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน สมาชิกในครอบครัวเป็นต้น เกิดการสื่อสารทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน

7. ผลการใช้สารสนเทศ หลังจากใช้สารสนเทศก็จะเกิดผลตอบแทนผู้ใช้ไม่โดยทางตรงก็โดยทางอ้อม เช่น สามารถตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า เสนอโครงการตามที่ประสงค์ได้ เป็นต้น

8. ผลการใช้สารสนเทศโดยรวมส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรต่อสังคมที่บุคคลนั้น สังกัด

แผนภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการ การแสวงหา และการใช้สารสนเทศ
ที่มา : ชัชวาลย์ วงศ์ประเสริฐ. การจัดการบริการสารสนเทศ, 2544 : 63

สรุป แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการ การแสวงหา และการใช้สารสนเทศจะพบว่า ความต้องการสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ การใช้/การแก้ปัญหาความต้องการสารสนเทศ และผู้ใช้มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกัน คือ เมื่อผู้ใช้มีความต้องการสารสนเทศ ผู้ใช้ก็จะแสวงหาแหล่งสารสนเทศเพื่อจะได้สามารถหาข้อมูลที่ตนต้องการได้ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการใช้สารสนเทศของผู้ใช้

6. ประวัติและการให้บริการสารสนเทศของโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ

ประวัติโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ

โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการเป็น โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งใน จังหวัดนนทบุรี นับถึงปัจจุบันนี้ปี พ.ศ. 2546 มีอายุครบ 31 ปี มีประวัติความเป็นมาสรุปได้ดังนี้ เริ่มเปิดทำการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2515 ผู้ก่อตั้งได้แก่ อาจารย์สมพงษ์ ศรีสวัสดิ์ นักการศึกษา ผู้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา ด้านการบริหารธุรกิจ เพื่อเป็นการให้โอกาสทางการศึกษาแก่ เยาวชนในท้องถิ่นและในจังหวัดใกล้เคียงกับจังหวัดนนทบุรี ในปีแรกมีนักศึกษาเพียง 32 คน เป็นชาย 15 คนและหญิง 17 คน โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ มีการพัฒนาการเจริญก้าวหน้า เรื่อยมา มีจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อาคารสถานที่ได้รับการต่อเติมและปลูกสร้างใหม่เพิ่ม ขึ้น มีสิ่งที่ศูนย์กลางและสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย

ปีการศึกษา 2540 ได้ลงนามสัญญา กับสถาบันราชภัฏสวนดุสิต เป็นคุณย์การศึกษา ที่เปิดสอนคณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาจัดการธุรกิจ เอกกรรมตลาด เอกกรรมบัญชี และเอกการจัดการ ห้าปี ปี 2546 เปิดสอนระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง 2 คณะ คือ คณะศิลปศาสตร์ และคณะบริหาร ธุรกิจ

ปี 2540 ได้รับความร่วมมือช่วยเหลือทางวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน แผนกคอมพิวเตอร์ ในระดับ ปวช. ปวส. จากคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ พระนคร หนึ่งใน ปัจจุบันมีนักเรียน นักศึกษา รวม 1,588 คน (ปีการศึกษา 2547) เปิดสอนระดับปวช. และปวส. มี 3 สาขาวิชา คือ การบัญชี การขาย/การตลาดและ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

การให้บริการสารสนเทศของโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ

การบริการห้องสมุด

หนังสือสารคดีและบันเทิงคดี หนังสืออ้างอิง หนังสือตำราเรียน วารสาร จุลสาร

ระบบเบื้องการใช้ห้องสมุด

1. ผู้มีสิทธิใช้ห้องสมุดโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ

ก. อาจารย์

ข. นักศึกษาของโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ

2. กำหนดการให้ยืมหนังสือ

อาจารย์และนักศึกษา มีสิทธิยืมหนังสือได้ครั้งละไม่เกิน 2 เล่ม นาน 3 วัน

3. บัตรห้องสมุด

ก. อาจารย์

ข. นักศึกษา ผู้ขอทำบัตรต้องนำบัตรประจำตัวที่โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการออกให้พร้อมใบเสร็จที่แจ้งว่า ชำระค่าเล่าเรียนแล้วมาแสดงพร้อมทั้งรูปถ่ายหน้าตรงขนาด 1 นิ้ว 2 รูป มาเพื่อติดบัตรห้องสมุด พร้อมเงินขอทำบัตรคนละ 10 บาท

4. การปรับ

ก. หนังสือทั่วไปหากผู้ยืมไม่นำมาส่งตามกำหนด ต้องชำระค่าปรับวันละ 3 บาท ต่อหนังสือ 1 เล่ม

ข. หนังสือหาย ผู้ทำบัตรต้องชำระเงินเป็น 2 เท่า ของหนังสือเล่มนั้น

หนังสือห้ามยืมออกห้องสมุด

หนังสืออ้างอิง ในโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ

ก. ประเภท

ข. ประเภทสารานุกรม

ค. ประเภทพจนานุกรม

ง. หนังสือพิมพ์

ข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุด

1. ผู้ที่จะเข้าใช้ห้องสมุด ต้องวางกระเบ้าหนังสือ แฟ้มเอกสารไว้ที่หน้าประตูทางเข้าห้องสมุด
2. เมื่อออกจากห้องสมุด ต้องให้อาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ตรวจหนังสือที่นำออกมายกห้องสมุด
3. หนังสือที่ผู้ใช้ยืมอ่านในห้องสมุด ถ้าเป็นประเภทหนังสืออ้างอิง ให้ติดต่อกับอาจารย์ประจำห้องสมุด
4. เมื่ออ่านหนังสือเสร็จแล้วให้เก็บไว้ที่เดิมให้เรียบร้อย
5. ห้ามน้ำหนังสือ วรรณคดี และหนังสือพิมพ์ ออกจากห้องสมุด โดยมิได้รับอนุญาต
6. ห้ามใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ และสูบบุหรี่ในห้องสมุด
7. นักศึกษามิมีสิทธิ์ใช้โทรศัพท์ของห้องสมุด
8. โปรดอย่าวางแผนของมีค่า เช่น กระเบ้าถือ กระเบ้าสถาบันฯ ตามโต๊ะ หรือวางแผนไว้ที่วงกร เป้าหน้าประตู หากสูญหายห้องสมุดจะไม่รับผิดชอบใด ๆ ทั้งสิ้น
9. ห้ามน้ำอาหาร ขนม หรือ เครื่องดื่มเข้าไปรับประทานในห้องสมุด

10. ผู้ใช้ห้องสมุด ต้องมีความเคารพต่อสถานที่ด้วยการรักษาความสงบเรียบอย่างเคร่งครัดไม่ว่าค่ายหรือทำเสียงดังใด ๆ

11. ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของห้องสมุดอาจถูกเชิญออกห้องสมุด และถอนสิทธิ์การใช้ห้องสมุด (โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พิมพ์การ คู่มือนักศึกษา 2546:1)

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

คูโต้ (Kutheau, 1988 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการค้นคว้าภายในห้องสมุดของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเสนอรูปแบบของการค้นคว้าที่แสดงถึงความคิดการกระทำ และความรู้สึกที่เกิดขึ้นในขณะค้นคว้า พบว่า กระบวนการค้นคว้าของนักศึกษา แบ่งเป็น 6 ขั้น คือ 1. ขั้นเริ่มการปฏิบัติงาน (Task Initiation) 2. ขั้นเลือกหัวข้อการทำรายงาน (Topic Selection) 3. ขั้นสำรวจประเด็นสำคัญของเนื้อหา (Prefocus Exploration) 4. ขั้นวางแผนประเด็นสำคัญของเนื้อหา (Focus Formulation) 5. ขั้นรวบรวมข้อมูล (Information Collection) 6. ขั้นสรุปและตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า (Search Close) ในแต่ละขั้นตอนดังกล่าว นักศึกษามีพฤติกรรมในการแสวงหาสารสนเทศ การใช้แหล่งสารสนเทศ และประเภทของสารสนเทศต่าง ๆ กันคือ ในด้านวิธีการแสวงหาสารสนเทศนักศึกษาใช้วิธีพูดคุยกับบุคคลต่าง ปรึกษาผู้รู้อย่างไม่เป็นทางการ แหล่งสารสนเทศที่นักศึกษาใช้ส่วนใหญ่เป็นห้องสมุด หรือสอบถามแหล่งที่เฉพาะเจาะจงกับรายงานที่นักศึกษาต้องการจากบรรณาธิการ ส่วนประเภทของสารสนเทศที่นักศึกษาใช้คือ ทรัพยากร่างกาย ในห้องสมุด ส่วนมากจะเป็นหนังสืออ้างอิง ที่เป็นบรรณานุกรม ท้ายเล่มของหนังสือเอกสาร และหนังสืออ้างอิงประเภทต่าง ๆ

泰勒อร์ (Taylor, 1968 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า พบว่า เมื่อบุคคลมีความต้องการสารสนเทศ ขั้นแรกของการค้นคว้าสารสนเทศ คือการถามเพื่อนเพื่อทราบถึงแหล่งวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนต่อมาเป็นการค้นหาเอกสารส่วนตัว หรือการเข้าใช้ห้องสมุด เมื่อบุคคลเข้าใช้ห้องสมุดพฤติกรรมการค้นหาอาจแยกได้เป็น 2 กรณี คือ การถามบรรณาธิการ และการค้นหาสารสนเทศด้วยตนเอง

ดันน์ (Dunn, 1986 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความต้องการสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ประการแรกความต้องการทางจิตวิทยาที่เป็นแรงจูงใจ โดยให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 625 คน ของมหาวิทยาลัย Loma Linda วิทยาเขต La Sierra และมหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน นอกเหนือจากที่กำหนดในชั้นเรียน ประการที่สอง นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศใดเพื่อสนับสนุนความต้องการนั้น และประการที่สาม ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการทางจิตวิทยาและแหล่งที่ใช้โดย

สัมภาษณ์นักศึกษา เพื่อหาข้อมูลที่เป็นแรงจูงใจให้นักศึกษาต้องการสารสนเทศ แล้วจึงนำผลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามประกอบด้วยความต้องการที่เป็นแรงจูงใจทางจิตวิทยาร่วม 6 ประการ แหล่งสารสนเทศ 16 แหล่ง และลักษณะบุคคล ผลปรากฏว่าความต้องการที่เป็นแรงจูงใจให้หาสารสนเทศคือ ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ ต้องการความสำเร็จ ในวิชาเอกหรือในอาชีพ ต้องการมีความคิด ความรู้ กังวล ห่วงซึ่ง ต้องการให้ตนเป็นที่ยอมรับของตนเอง ต้องการความเฉลียวฉลาด ต้องการผลการเรียนดี แหล่งสารสนเทศที่ใช้มากได้แก่ ครู ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดส่วนตัว ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อน เพื่อนร่วมชั้น เห็นได้ว่าแหล่งบุคคลซึ่งเป็นแหล่งสารสนเทศไม่เป็นทางการ เป็นที่นิยมมาก สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการและแหล่งที่ใช้ พบว่า นักศึกษาที่ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ ต้องการมีความรู้ ความคิด กังวล ห่วงซึ่ง นักศึกษาจากเพื่อน ครอบครัว ขณะที่นักศึกษาที่ต้องการความเฉลียวฉลาดและความสำเร็จทางอาชีพจะแสวงหาสารสนเทศจากห้องสมุดและผู้เชี่ยวชาญ

แรนคอร์ (Raneker, 1993 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการแสวงหาสารสนเทศในกลุ่มของนักศึกษาเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของแต่ละบุคคล เกี่ยวกับลิ่งแวดล้อมในการแสวงหาสารสนเทศ เป็นการวิเคราะห์คุณลักษณะของแต่ละบุคคลในด้านความต้องการสารสนเทศ และความพึงพอใจในสารสนเทศ ผลการวิจัย พบว่า 1) การแสวงหาสารสนเทศอยู่ในระดับสูง 2) ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจในลิ่งแวดล้อมของสารสนเทศว่ามีความเหมาะสม 3) ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ในลิ่งแวดล้อมสารสนเทศและแหล่งข้อมูลที่ใช้มีความใกล้เคียงกัน 4) มีความพึงพอใจมากในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและการค้นหาข้อมูล และคำที่ใช้ค้นหา ทำให้สามารถค้นหาข้อมูลได้เร็ว 5) ความสัมพันธ์ในการค้นหาข้อมูลระหว่างลักษณะของบุคคล ประเภทความต้องการ แหล่งข้อมูลที่ใช้ และระดับความพึงพอใจของแหล่งข้อมูล

ชิมอน (Simon, 1995 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเทคนิคในการแสวงหาสารสนเทศ ความแตกต่างในกลุ่มของผู้รับรู้ และ พฤติกรรมการแสวงหาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบกลยุทธ์ในการค้นหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อศึกษาว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประสบผลลัพธ์ในการค้นหาสารสนเทศจากการซื้อขาย และจากการให้คำแนะนำต่าง ๆ ของบรรณาธิการอย่างไร เพื่อให้นักศึกษาได้สรุป และอภิปรายเกี่ยวกับประเภทของสารสนเทศ วิธีการศึกษา ความรู้และประสบการณ์ในการค้นหา ระยะเวลา การกำหนดตรุปแบบการสอบถามและกลยุทธ์ในการค้นหาสารสนเทศ ในระหว่างการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาควรพิจารณาและทำการสำรวจห้องสมุด ซึ่งเป็นแหล่งความรู้ในการค้นหาฐานข้อมูล นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะรวบรวมกลยุทธ์ในการค้นหา นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการผลการลีบค้นหาสารสนเทศที่ให้ข้อมูลครบถ้วนตรงตาม

ต้นฉบับ และไม่ต้องการผลการสืบค้นที่เป็นเพียงบรรณานุกรม และต้องการให้มีบริการยืน ระหว่างห้องสมุด เพราะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ในการทำวิจัย

เวสท์บрук (Westbrook, 1996 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสบการณ์ในการแสวงหาสารสนเทศของสตรี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจความสามารถในการแสวงหาสารสนเทศของอาจารย์มหาวิทยาลัย ที่ทำการวิจัยโดยวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ และวิเคราะห์เนื้อหา โดยการสัมภาษณ์ด้วยตัวต่อตัวและวิเคราะห์ถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่จัดให้บริการ เพื่อการวิจัย ในหัวข้อสตรี ศึกษาได้รวบรวมถึงการวิเคราะห์การใช้และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์ที่ทำการวิจัยมีความต้องการสารสนเทศและมีการแสวงหาสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในรูปสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสิ่งอันวายความสะดวกทั้งหลายในการทำวิจัย และใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสารสนเทศในอนาคต และการบริการโดยทั่วไป

ลาทروب (Latrobe, 1997 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสำรวจพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาทุนระดับมัธยมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่านักศึกษาที่ได้รับทุนมีความต้องการสารสนเทศอย่างไรและนักศึกษาที่ได้รับทุน พบรารสารสนเทศที่เข้าต้องการที่ไหน และเพื่อเป็นแบบอย่างในการพัฒนาการศึกษาการค้นหาสารสนเทศ รวมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับบรรณาธิการ ในการให้บริการสารสนเทศแก่นักศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยวิธีการสำรวจโดยการออกแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์นักศึกษา ซึ่งในแบบสอบถาม คือ ความต้องการสารสนเทศ แหล่งค้นหาสารสนเทศของนักศึกษา คือ 1) กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ 2) วิธีการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน 3) แผนงานในอนาคต 4) ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น 5) สุขภาพ 6) สารสนเทศทั่ว ๆ ไป ซึ่งผลการศึกษาที่ได้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพของนักศึกษาแต่ละบุคคล ในการแสวงหาสารสนเทศ

สรุป จะเห็นได้ว่างานวิจัยต่างประเทศที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ พบร่วมกัน เมื่อนักศึกษาต้องการแสวงหาสารสนเทศจะเริ่มจากการถาม หรือหากข้อมูลที่อยู่ใกล้ตัวเป็นหลัก เช่น จากการสอบถาม จากแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียน เป็นต้น และยังมีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งอื่น ๆ ด้วย

7.2 งานวิจัยในประเทศไทย

เพชรรัตน์ เชิงกมล (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของแพทย์ พยาบาลและนักวิชาการทางการแพทย์โรงพยาบาลชั้นนำ พบร่วมกัน ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของแพทย์ พยาบาล และนักวิชาการของประเทศที่ประสบในระดับมาก คือ จากการสอบถามสื่อมวลชน ในเรื่องที่ไม่ทราบว่าสารสนเทศที่ต้องการนั้นจะออกอากาศวัน และเวลาใด สำหรับข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติคือ หน่วยงาน

ภายในโรงพยาบาลชิรพยาบาล ควรให้มีการจัดบริการเผยแพร่สารสนเทศ โดยคอมพิวเตอร์ ที่มีอยู่แล้ว ควรปรับปรุงและพัฒนาระบบการจัดเก็บและสืบค้นสารสนเทศให้เป็นระบบออนไลน์ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้แหล่งสารสนเทศในการศึกษา

สุวรรณ ชุมภูจันทร์. (2540 : บทคัดย่อ). ได้ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสาร ความพึงพอใจในข่าวสาร และสื่อที่มีผลต่อการตัดสินใจယ้ายถินของคนชนบทในชุมชนแออัด ของกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1. ลักษณะทางประชากรมีเพียงอาชีพเท่านั้นที่มีความ สัมพันธ์กับพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารก่อนการယ้ายถิน 2. พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารก่อนการယ้ายถินมีความ สัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจในข่าวสารและสื่ออย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ .001 3. ลักษณะทางประชากรต่าง ๆ ยกเว้นเพศมีความ สัมพันธ์กับเหตุผลของการตัดสินใจယ้ายถิน 4. พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารก่อนการယ้ายถินไม่มี ความสัมพันธ์กับเหตุผลการตัดสินใจယ้ายถิน 5. ความพึงพอใจในข่าวสารและสื่อมีความสัมพันธ์กับ เหตุผลการตัดสินใจယ้ายถิน เนื่องจากการไม่มีงานทำในจังหวัด ที่อยู่และความเจริญของกรุงเทพฯ

อนุรุทธ์ กามิด. (2541 : บทคัดย่อ). ได้ศึกษาพฤติกรรมการลงทุนและพฤติกรรม การแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการเปิดรับสื่อของนักลงทุน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัย พบว่า 1. นักลงทุนที่ชอบความเสี่ยงมากและชอบความเสี่ยงน้อย มีพฤติกรรม การแสวงหาข้อมูล ข่าวสารและการเปิดรับสื่อ แตกต่างกัน ทางด้านความสนใจด้านนี้ หลักทรัพย์ และการเปิดรับสื่อบุคคลทางด้านเจ้าหน้าที่ໂบรคเกอร์ 2. นักลงทุนที่เชื่อโชคชะตามากและเชื่อโชค ชะตาน้อย ไม่ได้ทำให้พฤติกรรม การแสวงหาข้อมูล ข่าวสารและการเปิดรับสื่อแตกต่างกัน 3. นักลงทุนที่ชอบหากำไรมากและที่ชอบหากำรน้อย มีพฤติกรรมการ แสวงหาข้อมูล ข่าวสาร และเปิดรับสื่อแตกต่างกัน ทางด้านการเลือกใช้แหล่ง ข้อมูล คือคอมพิวเตอร์ ประเภทเนื้อหา หลักทรัพย์ ทางด้านสรุปการซื้อขาย หลักทรัพย์ การเปิดรับสื่ออิเล็กโตรอนิกส์ทางด้านคอมพิวเตอร์ และโทรศัพท์ (โทรศัพท์มือถือ, วิทยุพกพา) การเปิดรับสื่อบุคคลทางด้านญาติพี่น้อง การเปิดรับ สื่อลิ้งพิมพ์ทางด้านวารสารธุรกิจรายเดือน การเปิดรับสื่อโทรทัศน์ทางด้านสถานี โทรทัศน์ระบบบอกรับสมาชิกและสัญญาณดาวเทียมข้ามประเทศ การเปิดรับสื่อวิทยุ ทางด้าน รายการจากภาครัฐ (ตลาดหลักทรัพย์) 4. นักลงทุนที่อิงหลักการมากและอิงหลักการน้อย ไม่ได้ ทำให้พฤติกรรมการ แสวงหาข้อมูล ข่าวสารและการเปิดรับสื่อแตกต่าง

สมพจน์ สิงหโรทัย. (2542 : บทคัดย่อ). ได้ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารและการนำไปใช้ประโยชน์ของกรรมการเคหะชุมชน การเคหะแห่งชาติ ผลการวิจัย พบว่า 1. อายุ การศึกษา รายได้ โอกาสเปิดรับสื่อ และค่านิยมทันสมัย มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารของกรรมการเคหะชุมชน เพียงบางส่วน 2. พฤติกรรมการแสวงหาข่าวสาร มีความ สัมพันธ์กับความพึงพอใจในข่าวสาร 3. อายุ รายได้ ความสนใจในข่าวสาร สามารถอธิบายความ

พึงพอใจในข่าวสารได้ใน ระดับร้อยละ 16.1 4. ตัวແປร้อยສາມາດອີ້ນຍາຍຄວາມພຶງພອໃຈໃນຂ່າວສາຣໄດ້ທີ່ສຸດ

ກວດໍສູງຮະສົກຜນ. (2543 : ບທດໍຍ່ອ) ໄດ້ສຶກຊາ ທັນຄົດແລ້ວຖືກຮມກາຮແສງຫາຂ້ອມູລຂ່າວສາຣໃນເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສຂອງນິສິຕ ນັກສຶກຊາໃນເຂດກຽງເທັນຫານຄຣ ພລກຮວຍ ພບວ່າ 1. ນິສິຕນັກສຶກຊາລ່ວນໃໝ່ ມີພຸດີກຮມກາຮແສງຫາຂ້ອມູລຂ່າວສາຣໃນເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ ອີເລີກທຣອນິກສຈາກທີ່ບ້ານແລ້ວມີວັດຖຸປະສົງໃນກາຮແສງຫາຂ້ອມູລຂ່າວສາຣ ຂື້ນ ເພື່ອຄວາມ ບັນເທິງພັກຜ່ອນຍ່ອນໃຈນາກທີ່ສຸດ 2. ນິສິຕນັກສຶກຊາທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງໃນເຮືອ ເພີ ສາຍວິຊາ ແລ້ວຮ່າຍໄດ້ຂອງຄຣອບຄຣວ ມີຄວາມ ສັນພັນຮັບພຸດີກຮມກາຮແສງຫາຂ້ອມູລຂ່າວສາຣໃນເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສ ໂດຍເພີ ຂ້າຍມີພຸດີກຮມກາຮແສງຫາຂ້ອມູລຂ່າວສາຣໃນເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສ ໃນດ້ານຮະຍະເວລາ ທີ່ໃຊ້ບັດກາຮເຄືອຂ່າຍອິນເທຼອຣເນີຕແລ້ວຄວາມຄືໃນກາຮແສງຫາຂ້ອມູລຂ່າວສາຣໃນເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສ ອີເລີກທຣອນິກສຕ່ອລັບດໍາທຳມາກກວ່າເພີ່ງ ນິສິຕນັກສຶກຊາທີ່ອູ່ຢູ່ໃນສາຍວິຊາສັງຄມຄາສຕ່ຣ ມນຸ່ຍຄາສຕ່ຣ ມີພຸດີກຮມກາຮແສງຫາຂ້ອມູລຂ່າວສາຣໃນເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສ ໃນດ້ານ ສຕານທີ່ໃຊ້ອິນເທຼອຣເນີຕເພື່ອແສງຫາຂ້ອມູລຂ່າວສາຣໃນເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສມາກກວ່າ ນິສິຕນັກສຶກຊາສາຍວິຊາວິທະຍາຄາສຕ່ຣ ແລ້ວນິສິຕນັກສຶກຊາທີ່ມີຮ່າຍໄດ້ຂອງຄຣອບຄຣວສູງມີພຸດີກຮມກາຮແສງຫາຂ້ອມູລຂ່າວສາຣໃນເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສ ໃນດ້ານສຕານທີ່ໃຊ້ອິນເທຼອຣເນີຕ ເພື່ອແສງຫາຂ້ອມູລຂ່າວສາຣໃນເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສມາກກວ່ານິສິຕນັກສຶກຊາທີ່ມີຮ່າຍໄດ້ ຂອງຄຣອບຄຣວຕໍ່າ 3. ນິສິຕນັກສຶກຊາທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງໃນເຮືອສາຍວິຊາ ມີທັນຄົດຕ່ອເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສ ແຕກຕ່າງກັນ 4. ນິສິຕນັກສຶກຊາທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງໃນເຮືອ ເພີ ອາຍ ສາຍວິຊາແລ້ວຮ່າຍໄດ້ຂອງຄຣອບຄຣວ ມີທັນຄົດຕ່ອລືນຄ້າໃນເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສມີແຕກຕ່າງກັນ 5. ນິສິຕນັກສຶກຊາທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງໃນເຮືອ ເພີ ແລ້ວຮ່າຍໄດ້ຂອງຄຣອບຄຣວ ມີຄວາມສັນພັນຮ ກັບແນວໂນມກາຮຕັດລືນໃຈໜ້ອລືນຄ້າຜ່ານເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສ ໂດຍເພີ່ຍມີແນວໂນມກາຮຕັດລືນໃຈໜ້ອລືນຄ້າຜ່ານເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສມາກກວ່າເພີ່ງ ແລ້ວນິສິຕນັກສຶກຊາ ທີ່ມີຮ່າຍໄດ້ຂອງຄຣອບຄຣວຕໍ່າຈະມີແນວໂນມກາຮຕັດລືນໃຈໜ້ອລືນຄ້າຜ່ານເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສ ມາກກວ່ານິສິຕນັກສຶກຊາທີ່ມີຮ່າຍໄດ້ຂອງຄຣອບຄຣວສູງ 6. ຮະຍະເວລາທີ່ໃຊ້ບັດກາຮເຄືອຂ່າຍອິນເທຼອຣເນີຕມີຄວາມສັນພັນຮກັບແນວໂນມກາຮຕັດລືນໃຈ ຈ້ອລືນຄ້າຜ່ານເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສ 7. ນິສິຕນັກສຶກຊາມີທັນຄົດຕ່ອເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສ ໃນຮະດັບທີ່ເຫັນດ້ວຍ 8. ນິສິຕນັກສຶກຊາມີແນວໂນມກາຮຕັດລືນໃຈໜ້ອລືນຄ້າຜ່ານເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສມາກຂັ້ນໃນອາຄຕ 9. ນິສິຕນັກສຶກຊາລ່ວນໃໝ່ຄືດວ່າກາຮຈ້ອລືນຄ້າຜ່ານເວັບໄຊຕິພາຜີຍ໌ອີເລີກທຣອນິກສໃນອາຄຕມີແນວໂນນທີ່ຕີ

ສຸກ ກິຈຈະເກີຍຕີ. (2544 : ບທດໍຍ່ອ). ໄດ້ສຶກຊາ ກາຮສຶກຊາພຸດີກຮມກາຮແສງຫາຂ່າວສາຣເພື່ອກາຮທາງນາມທີ່ສຳເນົາກາຮສຶກຊາປໍກາຮສຶກຊາ

2543 ผลการวิจัย พบว่า คณะที่สำเร็จ รายได้ที่ได้รับเฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพ การทำงาน งานที่ทำตรงสาขาวิชาที่สำเร็จ ที่ต่างกัน บัณฑิตจะมีพฤติกรรม การแสวงหาช่วงสารแตกต่างกันในขณะที่ เพศ เกรดเฉลี่ยแตกต่างกัน บัณฑิตจะไม่มี พฤติกรรมการแสวงหาช่วงสารแตกต่างกัน อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนที่ 2 เป็นการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้วิธีสัมภาษณ์ บรรณาธิการ ทั้ง 5 บริษัท ได้แก่ บริษัทวัสดุสาร จำกัด บริษัทฐานเศรษฐกิจ จำกัด บริษัทวัสดุจกร คลาสสิฟายด์ส บริษัทสรพสาร จำกัด และบริษัทรีครูทเพลส จำกัด ผลการสัมภาษณ์ พบว่า ทุกบริษัทให้ความสำคัญในการจัดนิเทศการและ หนังสือพิมพ์ประเภทสมัครงานมากโดยกำหนดไว้ เป็นนโยบายอย่างชัดเจนเพื่อช่วยเหลือ สังคมในภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ราม ป้อมทอง. (2541 : บทคัดย่อ). ได้ทำการวิจัยเรื่อง “กระบวนการตัดสินใจ เลือกรอบห้องสมุดอัตโนมัติของผู้บริหารห้องสมุด” ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในห้องสมุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดหารอบห้องสมุดอัตโนมัติ คือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการสารสนเทศ แก่ผู้ใช้ ปัจจัยขององค์กรที่มีผลต่อการตัดสินใจ ของผู้บริหาร ห้องสมุด ได้แก่ งบประมาณ แผนงานของห้องสมุด และการสนับสนุนจากหน่วยงาน ภายนอก เกณฑ์พิจารณาในการเลือก ระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่ผู้บริหารห้องสมุดให้ความสำคัญ ใน ระดับมากที่สุด คือ คุณสมบัติของซอฟต์แวร์ สำหรับกิจกรรม ที่ผู้บริหารห้องสมุดส่วนมาก ทำเป็นกิจกรรมที่ 1 คือ การวางแผน กำหนดความต้องการและขอบเขตของโครงการ ผู้บริหาร ห้องสมุดมีความเห็นว่า ผลการดำเนินงานบริการ เป็นผลที่ได้รับในระดับมากที่สุดจากการ ตัดสินใจเลือกรอบห้องสมุดอัตโนมัติ กระบวนการตัดสินใจเลือกรอบห้องสมุดอัตโนมัติของ ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย พบว่าอยู่ในระดับมากในทุกด้าน เมื่อทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความ แปรผัน พบว่า การกระจาย ของข้อมูลน้อย และเมื่อทดสอบค่าไคสแควร์ พบว่า ไม่มีความ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ คือ กระบวนการตัดสินใจ เลือกรอบห้องสมุดอัตโนมัติ ของผู้บริหารห้องสมุดอุดมศึกษาไม่มีความแตกต่างกัน

จันทร์เพ็ญ กล่อมใจขาว. (2541 : บทคัดย่อ). ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติต่อการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค” ผลการ วิจัยพบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ส่วนภูมิภาคเห็นว่าการทำงานในระบบห้องสมุด อัตโนมัติ ทำให้ บรรณารักษ์จำเป็นต้องมีประสบการณ์ในการทำงานด้านระบบ ห้องสมุดอัตโนมัติ และระบบงานคอมพิวเตอร์ในระดับมาก นอกจากนี้บรรณารักษ์ยังจำเป็นต้องมีความรู้ภาษาต่าง ประเทศ ในระดับมากที่สุด และความรู้เบื้องต้นทางด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศใน ระดับมาก รวมทั้งจำเป็นต้องเปลี่ยนบทบาทในการให้บริการ โดยเฉพาะบทบาทในการช่วยให้ผู้ใช้ เช้าถึงสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว และบทบาทในการติดตามความก้าวหน้าของวิทยาการและ

เทคโนโลยีต่าง ๆ นอกจากนี้ จากการวิจัยพบว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ส่วนภูมิภาคมีความพึงพอใจในการทำงานในระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ในระดับมาก ในด้านความสำเร็จในการทำงาน ความมั่นคงในการทำงาน ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ การได้รับการยอมรับ นับถือ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และการบริหาร

ฉัตรรุณ เหมฤทธิ์. (2542 : บทคัดย่อ). ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การประเมินระบบห้องสมุดอัตโนมัติอินโนแพคในเครือข่ายห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ผลการวิจัย พบว่า ผู้ปฏิบัติงานมีความเชื่อมั่นว่าระบบงานหลัก 10 ระบบในห้องสมุดอัตโนมัติ อินโนแพคที่ใช้ในเครือข่ายห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สามารถทำงานได้ตามที่ศั念มากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบกับความสามารถของระบบ ยกเว้นระบบสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 79.96 เปอร์เซ็นต์

สรุป จะเห็นได้ว่าผลจากการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงทางสารสนเทศ เพื่อการค้นคว้าในประเทศไทยเท่าที่ปรากฏก็คือ ในด้านวิธีการแสดงทางสารสนเทศนักศึกษามักใช้วิธีแตกต่างกันในระดับมากคือ ต้นจากบัตรรายการ ยืมหนังสือ เอกสารจากห้องสมุด ถ่ายเอกสาร/คัดลอกข้อความ การสานทนากับอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อน ผู้ร่วมงาน และสำหรับการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษานั้นปรากฏว่า นักศึกษาใช้ห้องสมุดของสถาบันที่นักศึกษาสังกัดเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญของนักศึกษา ส่วนผู้บริหารของหน่วยงานมีบทบาทต่อการดำเนินงานของห้องสมุดไม่นักนัก ผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพทางบรรณารักษ์ไม่เพียงพอ ส่วนผู้ใช้บริการจะใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศทางด้านใดมากน้อยอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับว่าห้องสมุดนั้นเป็นห้องสมุดของหน่วยงานที่ผู้ใช้บริการประกอบวิชาชีพทางวิชาการด้านใด หรือมีหลักสูตรการเรียนการสอนทางวิชาการด้านใดมากก็จะใช้ทรัพยากรสารสนเทศทางด้านนั้นมาก ทั้งผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการต่างก็ต้องการให้มีทรัพยากรสารสนเทศอย่างหลากหลาย และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ ให้ผู้ใช้บริการได้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้ตรงตามความต้องการโดยสะดวก รวดเร็ว เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน การใช้บริการได้ดีขึ้น ผู้บริหารห้องสมุดมีความสนใจที่จะบริหารระบบห้องสมุดอัตโนมัติ แต่การตัดสินใจใช้ระบบนี้มีปัญหาที่มีผลต่อการตัดสินใจ คือ งบประมาณ การจัดทำแผนงาน การให้ความสนับสนุนของหน่วยงาน ตลอดทั้งผลกระทบต่อการทำงานของบรรณารักษ์ ซึ่งจะต้องมีความรู้และมีประสบการณ์ด้านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ระบบงานคอมพิวเตอร์ ภาษาต่างประเทศและต้องเปลี่ยนบทบาทการให้บริการ ให้ผู้ใช้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว และต้องมีบทบาทการติดตามความก้าวหน้าของวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ด้วย

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวะ โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พิษย์การ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ นักศึกษา เปรียบเทียบเพื่อศึกษาความแตกต่างตามลำดับการศึกษาและสาขาที่ศึกษาของนักศึกษา ตลอดจนศึกษาปัจจัยและอุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา เพื่อที่จะปรับปรุง การบริหารของห้องสมุดของโรงเรียนต่อไป

การดำเนินการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การเครื่องมือในการวิจัยและการทดสอบเครื่องมือ
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูล
5. การทดสอบสมมติฐาน

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ศึกษา คือ นักศึกษาอาชีวะศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.ว.ช.) ชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 ในสาขาวิชาการตลาด การบัญชี และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 639 คน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปี 1 และ 2 ในสาขาวิชาการตลาด การบัญชี และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 780 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,419 คน และนำมาหากลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด โดยการใช้สูตรการกำหนดตัวอย่างของ (Taro Yamane) ซึ่งทำ ให้ได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเท่าเทียมกัน จำนวน 312 คน โดยมีรายละเอียดในการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ e = ความคลาดเคลื่อนของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างให้ = 0.05

N = ขนาดของประชากร 1,419 คน

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{แทนค่าสูตร } n = \frac{1,419}{1 + 1,419 \times 0.05^2} = 312 \text{ คน}$$

จากขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 312 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบ เชิงชั้นชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามระดับการศึกษาใน แต่ละชั้นและสาขาวิชานักศึกษาได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัย

ระดับการศึกษา	จำนวนนักศึกษาในแต่ละสาขา			จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
	ปวช./ปวส.	ชั้นปี	สาขาวิชา	
ปวช.	1	บัญชี	110	24
ปวช.	1	การตลาด	95	21
ปวช.	1	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	130	28
ปวช.	2	บัญชี	56	12
ปวช.	2	การตลาด	44	10
ปวช.	2	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	46	10
ปวช.	3	บัญชี	45	10
ปวช.	3	การตลาด	57	13
ปวช.	3	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	56	12
<hr/>				
ปวส.	1	บัญชี	130	28
ปวส.	1	การตลาด	173	38
ปวส.	1	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	107	24
ปวส.	2	บัญชี	134	30
ปวส.	2	การตลาด	132	29
ปวส.	2	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	104	23
<hr/>				
รวม			1,419	312

ที่มา : ฝ่ายทะเบียน โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พาณิชยการ, 2546

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัยและการทดสอบเครื่องมือ

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลของการวิจัยคือ แบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นตามขั้นตอนดังต่อไปนี้โดยศึกษาจากเอกสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์ และรายงานการวิจัย ตลอดจนสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษา

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และสาขาที่ศึกษามีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิด จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ ประเภทของสื่อที่ใช้ เนื้อหาสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ ของนักศึกษามีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ 49 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการแสวงหาแหล่งสารสนเทศของนักศึกษา ทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียนมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ 13 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับวิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษามีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ 10 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษามีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ 20 ข้อ

ตอนที่ 6 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ ในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษามีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด 8 ข้อ

2.2 หลังจากสร้างแบบสอบถามแล้ว ได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

2.3 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เลือกจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษา คือ นักศึกษาอาชีวศึกษา โรงเรียนวิมลพัฒน์ จากนั้นนำมารวบรวมทั้งหมด 30 คน โดยวิธีสัมประสิทธิ์แบบแอลfa โคเอนฟิเชียน (Alpha-Coeffcient) ของครอนบัค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรม SPSS ได้ค่าความเชื่อมั่นเป็น 0.89 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดเตรียมแบบสอบถามเพื่อแจกให้นักศึกษาอาชีวศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์ พavisychagarn ซึ่งได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์และนักศึกษาของโรงเรียนในการแจก

แบบสอบถาม โดยใช้ระยะเวลาตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2546 – 15 ธันวาคม 2546 รวม 15 วัน สามารถแจกแบบสอบถามให้ผู้ตอบและรับแบบสอบถามคืนครบจำนวน 312 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้รับแบบสอบถามคืนมา ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจากนั้น นำข้อมูลไปประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science : SPSS) วิเคราะห์ดังนี้

4.1 สรุปสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และสาขาวิชาที่ศึกษาจากค่าสถิติร้อยละ

4.2 สรุปพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศเพื่อสารสนเทศ ชั้งประกอบด้วยประเภทของลือและเนื้อหาสารสนเทศ วิธีในการแสวงหาสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศ) จากค่ามัธยมิленเคลติ (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละรายการเพื่อทราบค่าการกระจายน้ำหนักค่าตอบซึ่งมีการกำหนดค่าน้ำหนักของค่าตอบดังนี้

- 5 หมายถึง ความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความต้องการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความต้องการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่ามัธยมิленเคลติ (\bar{X}) ที่วิเคราะห์ได้จะแปลผลดังนี้

- 4.50 ขึ้นไป หมายถึง ระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับน้อย
- ต่ำกว่า 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

5. การทดสอบสมมติฐาน

5.1 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

5.1.1 วิธีการแสวงหาสารสนเทศ ประเภทของสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ ตลอดจนปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา อาชีวศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พาณิชย การจะแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา

5.1.2 วิธีการแสวงหาสารสนเทศ ประเภทของสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ ตลอดจนปัญหานในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา อาชีวศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พาณิชย การจะแตกต่างกันไปตามสาขาวิชาที่ศึกษา

5.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

5.2.1. ทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีทดสอบค่าที (*t-test*) เปรียบเทียบระหว่างระดับ ป.ว.ส. กับ ป.ว.ช. ระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา ในแต่ละด้าน แต่ละรายการ ระหว่างนักศึกษาระดับ ป.ว.ช. กับ ป.ว.ส.

5.1.2. เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา จาก 3 สาขาวิชาคือ สาขานักศึกษา สาขาวิชาการตลาด และ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ในแต่ละด้าน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (*Analysis of Variance*) และ เมื่อปรากฏว่าค่าเอฟ (*f-test*) แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จะนำข้อมูลมาวิเคราะห์เป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe

5.3 ข้อมูลในส่วนที่ผู้ตอบเติมข้อความในช่องว่างเพิ่มใช้วิธีการจัดกลุ่มข้อมูล และเรียงลำดับความสำคัญ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรม การแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษา โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ จังหวัดนนทบุรี มีแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้จากการตอบค่าตามทั้งหมดจำนวน 312 ชุด นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามกระบวนการที่กำหนดในบทที่ 3 ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. สถานภาพและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์คุณสมบัติล้วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ได้ดังผลแสดง ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เพศของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	83	26.60
หญิง	229	73.4
รวม	312	100

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 73.4 และเพศชาย ร้อยละ 26.60

รายละเอียดแยกตามระดับการศึกษา ดังผลแสดงในตารางที่ 3
ตารางที่ 3 ระดับการศึกษาของนักศึกษาชั้น ปวช. และ ปวส.

ระดับชั้น	ปวส.		ปวช.		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปีที่ 1	90	52.32	73	52.14	163	52.25
ชั้นปีที่ 2	82	47.68	32	22.86	114	36.53
ชั้นปีที่ 3	-	-	35	25.00	35	11.22
รวม	172	100.00	140	100.00	312	100.00

จากตารางที่ 3 พนว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับการศึกษา ปวช. และ ปวส. ชั้นปีที่ 1 รวมร้อยละ 52 รองลงมา คือ ปวส. ชั้นปีที่ 2 และ ปวช. ชั้นปีที่ 3 ตามลำดับ

รายละเอียดแยกตามชั้น ดังผลแสดงในตารางที่ 4
ตารางที่ 4 สาขาวิชาที่ศึกษาของนักศึกษาชั้น ปวช. และ ปวส.

ระดับชั้น นักศึกษา		สาขาวิชี่		สาขาวิชา การตลาดหรือ สาขาวิชาฯ		สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ		รวม	
ปวส.	ชั้นปีที่ 1	28	26.92	38	34.23	24	24.74	90	28.85
	ชั้นปีที่ 2	30	28.85	29	26.13	23	23.71	82	26.28
ปวช.	ชั้นปีที่ 1	24	23.08	21	18.92	28	28.87	73	23.39
	ชั้นปีที่ 2	12	11.54	10	9.01	10	10.31	32	10.26
	ชั้นปีที่ 3	10	9.61	13	11.71	12	12.37	35	11.22
	รวม	104	100.00	111	100.00	97	100.00	312	100.00

จากตารางที่ 4 จำแนกนักศึกษาตามสาขาวิชาที่ศึกษา ในภาพรวมทั้ง 3 สาขา ชั้น ปวส. ปี 1 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ปวส. ปี 2 และ ปวส. ปี 3 ตามลำดับ

รายละเอียดพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา ดังผลแสดงในตารางที่ 5
ตารางที่ 5 วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. เพื่อการเรียนตามหลักสูตร	3.92	0.70	มาก
2. เพื่อประกอบอาชีพ	3.92	0.83	มาก
3. เพื่อความเพลิดเพลิน	3.44	0.95	ปานกลาง
4. เพื่อการศึกษาต่อ	4.03	0.86	มาก
5. เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์	4.00	0.80	มาก
6. เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน	3.80	0.83	มาก
7. เพื่อทันเหตุการณ์	3.86	0.83	มาก
8. เพื่อการศึกษา	4.03	0.80	มาก
9. เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.58	0.93	มาก
รวม	3.84	0.07	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) ได้แก่ เพื่อการศึกษา เพื่อการศึกษาต่อ และเพื่อการเรียนตามหลักสูตร ยกเว้น เพื่อความเพลิดเพลิน อยู่ในระดับปานกลาง

รายละเอียดรูปแบบของสื่อประเภทต่างๆ นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากสื่อดังผลแสดงใน ตารางที่ 6

ตารางที่ 6 รูปแบบของสื่อประเภทต่างๆ ที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. รายงานการวิจัย	3.25	1.04	ปานกลาง
2. หนังสือ	3.77	0.98	มาก
3. จุลสาร	3.11	0.96	ปานกลาง
4. วารสาร	3.21	1.02	ปานกลาง
5. หนังสือพิมพ์	3.56	1.05	มาก
6. กถุตภาค	2.80	1.03	ปานกลาง
7. รายงานการประชุม	2.91	1.07	ปานกลาง
8. ภาพยินต์	3.24	1.17	ปานกลาง
9. สไลด์	3.33	1.09	ปานกลาง
10. รูปภาพ	3.35	1.08	ปานกลาง
11. ของจริง	3.26	1.21	ปานกลาง
12. หุ่นจำลอง	2.81	1.15	ปานกลาง
13. วัสดุย่อส่วน (ไมโครฟิล์ม, ไมโครฟิช)	2.68	1.16	ปานกลาง
14. เทปบันทึกเสียง	2.94	1.19	ปานกลาง
15. เทปบันทึกภาพ	2.97	1.21	ปานกลาง
16. ซีดีรอม	2.94	1.24	ปานกลาง
17. ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	3.53	1.14	มาก
รวม	3.15	0.08	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า การแสวงหาสารสนเทศจากรูปแบบของสื่อที่นักศึกษาต้องการ ในภาพรวมนักศึกษามีความต้องการแสวงหาสารสนเทศจากสื่อต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) ยกเว้น หนังสือ หนังสือพิมพ์ และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับมาก

รายละเอียดเนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไปจำแนกตามหมวดวิชา
ดังผลแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไป จำแนกตามหมวดวิชา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. บัญชี	3.30	1.30	ปานกลาง
2. คณิตศาสตร์	3.13	1.03	ปานกลาง
3. การขาย	3.19	1.21	ปานกลาง
4. วิทยาศาสตร์	3.03	1.12	ปานกลาง
5. พลานามัย	3.00	1.15	ปานกลาง
6. คอมพิวเตอร์	3.77	1.06	มาก
7. ภาษาไทย	3.33	1.07	ปานกลาง
รวม	3.25	0.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า เนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาต้องการ ในภาพรวม
นักศึกษาต้องการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในหมวดวิชาต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.25$) นักศึกษาต้องการเนื้อหาสารสนเทศในหมวดวิชาคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก
หมวดวิชาเดียว ในหมวดวิชาอื่น ๆ นักศึกษาต้องการเนื้อหาสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง

รายละเอียดแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนที่นักศึกษาใช้เพื่อสำรวจหาสารสนเทศ
ดังผลแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนที่นักศึกษาใช้เพื่อสำรวจหาสารสนเทศ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ห้องสมุดแห่งชาติ	3.93	1.09	มาก
2. ห้องสมุดประชาชน	3.03	1.19	ปานกลาง
3. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ	2.90	1.24	ปานกลาง
4. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชน	2.85	1.23	ปานกลาง
5. ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ	2.81	1.26	ปานกลาง
6. ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน	2.81	1.22	ปานกลาง
7. ห้องสมุดเฉพาะศูนย์สารสนเทศ	2.77	1.24	ปานกลาง
รวม	3.01	0.05	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบร้า แหล่งสารสนเทศนอกโรงเรียนเพื่อสำรวจหาสารสนเทศ พบร้า
ในภาพรวมนักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$)
ยกเว้น ห้องสมุดแห่งชาติอยู่ในระดับมาก

รายละเอียดวิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ ดังผลแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 วิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ

รายการ	\bar{X}	S.D	ระดับ
1. สำรวจตามชั้นหนังสือ	3.45	1.14	ปานกลาง
2. ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	3.72	1.06	มาก
3. โดยฐานข้อมูลออนไลน์และฐานข้อมูลซีดีรอม	3.00	1.17	ปานกลาง
4. ค้นจากบันทุรูปการ	3.15	1.10	ปานกลาง
5. ค้นจากธรรมเนียมสาร	3.01	1.15	ปานกลาง
6. หนังสืออ้างอิง เช่นพจนานุกรมสารานุกรม หนังสือรายปี นามานุกรม	3.12	1.17	ปานกลาง
7. สอบถามเพื่อน	3.48	1.09	ปานกลาง
8. สอบถามบรรณาธิการ	3.18	1.15	ปานกลาง
9. สอบถามอาจารย์	3.43	1.13	ปานกลาง
รวม	3.28	0.03	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า วิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ ในภาพรวมและรายข้อนักศึกษาใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยวิธีต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) ยกเว้น การใช้วิธีแสวงหาสารสนเทศด้วยการค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมาก

รายละเอียดปัญหาในการสำรวจหาสารสนเทศของนักศึกษา ดังผลแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ปัญหาในการสำรวจหาสารสนเทศของนักศึกษา

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ไม่มีเวลาในการสำรวจ	3.47	1.09	ปานกลาง
2. ไม่รู้จักรเครื่องมือในการสำรวจ	3.34	1.00	ปานกลาง
3. ไม่รู้จักรสารสนเทศ	3.17	1.05	ปานกลาง
4. ไม่รู้วิธีการสำรวจ	3.08	1.07	ปานกลาง
5. ไม่รู้จักรแหล่งสารสนเทศ	3.07	1.02	ปานกลาง
6. ไม่ได้รับคำแนะนำในการสำรวจ	3.07	1.00	ปานกลาง
7. สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ทันสมัย	3.09	0.97	ปานกลาง
8. สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ	3.20	1.01	ปานกลาง
9. สถานที่ตั้งและระเบียนข้อบังคับของห้องสมุด	3.16	0.96	ปานกลาง
รวม	3.18	0.04	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบร่วมกัน ปัญหาในการสำรวจหาสารสนเทศ ในภาพรวมและรายชื่อ
นักศึกษามีปัญหาในการสำรวจหาสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$)

รายละเอียดปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน
ดังผลแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ระยะเวลาใกล้	3.48	0.98	ปานกลาง
2. ค่าใช้จ่ายสูง เช่น ถ่ายเอกสาร หรือค่าใช้บริการ	3.38	1.00	ปานกลาง
3. เวลาเปิดบริการไม่เพียงพอ	3.33	0.99	ปานกลาง
4. ไม่มีการแนะนำวิธีการแสวงหา	3.25	0.98	ปานกลาง
5. บุคคลที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความช่วยเหลือ	3.22	0.99	ปานกลาง
6. การรับบริการสารสนเทศยุ่งยาก	3.18	0.96	ปานกลาง
7. สารสนเทศมีจำนวนไม่เพียงพอ กับความต้องการ	3.28	1.06	ปานกลาง
8. สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ทันสมัย	3.20	0.96	ปานกลาง
9. สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ถูกต้อง	3.07	1.04	ปานกลาง
รวม	3.26	0.03	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบร่วมกับนักศึกษามีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน ในภาพรวมและรายข้อมูลนักศึกษามีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$)

รายละเอียดความแตกต่างของระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา
ระดับ ปวส. กับ ปวช. ในแต่ละรายการดังผลแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ความแตกต่างของระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา
ระดับ ปวส. กับ ปวช. ในแต่ละรายการ

รายการ	ระดับชั้น	N	\bar{X}	S.D.	t
1. วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษา	ปวส.	156	3.87	0.82	0.612
	ปวช.	156	3.81	0.90	
2. นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากสื่อ ประเภทต่างๆ	ปวส.	172	3.35	1.08	3.023**
	ปวช.	140	2.96	1.17	
3. เนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหา โดยทั่วไป จำแนกตามหมวดวิชา	ปวส.	172	3.46	1.12	3.231**
	ปวช.	140	3.04	1.16	
4. ประเภทของแหล่งสารสนเทศที่นักศึกษา ใช้ในการแสวงหา					3.129**
	ปวส.	172	3.24	1.08	
	ปวช.	140	2.83	1.21	
4.2 แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน	ปวส.	172	3.24	1.16	3.147**
	ปวช.	140	2.79	1.33	
5. วิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจาก แหล่งสารสนเทศ	ปวส.	172	3.35	1.11	1.386
	ปวช.	140	3.21	1.19	
6. ปัญหาในการแสวงหา					0.172
	ปวส.	172	3.19	1.07	
6.2 ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศจาก แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน	ปวส.	140	3.17	0.98	3.147**
	ปวส.	172	3.24	1.16	
	ปวช.	140	2.79	1.33	

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 13 พบว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษา โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พิมพ์การ จำแนกตามระดับการศึกษาในชั้น ปวช. และปวส. มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 มีใน 4 ด้าน ด้านการแสวงหาสารสนเทศจากสื่อ ด้านเนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไปจำแนกตามหมวดวิชา ด้านประเภทของแหล่งสารสนเทศที่นักศึกษาใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ และด้านปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาระดับ ปวส. มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ในระดับที่สูงกว่านักศึกษา ปวช. ในเรื่องต่อไปนี้ นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากสื่อประเภทต่าง ๆ เนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไป จำแนกตามหมวดวิชา แหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียน แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาส่วนพฤติกรรมด้านอื่น ๆ อีก 2 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

เมื่อนำระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับ ปวส. และระดับ ปวช. มาเปรียบเทียบในแต่ละรายการจะต่างกัน โดยใช้ค่าสถิติที (*t-test*) ได้ผลดังต่อไปนี้ เปรียบเทียบความแตกต่างของวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับ ปวส. และระดับ ปวช. ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม แต่มีวิเคราะห์เปรียบเทียบแยกในแต่ละรายการ โดยใช้ค่าสถิติทีได้ผลดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ความแตกต่างของวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา ปวส. และ ปวช. ในแต่ละรายการ

วัตถุประสงค์	ระดับชั้น	N	\bar{X}	S.D.	t
1. การเรียนตามหลักสูตร	ปวส.	172	3.86	.676-1	750
	ปวช.	140	4.00	.718	
2. เพื่อประกอบการเรียน	ปวส.	172	3.88	.819	-.947
	ปวช.	140	3.97	.853	
3. เพื่อความเพลิดเพลิน	ปวส.	172	3.58	.916	2.454*
	ปวช.	140	3.31	.976	
4. เพื่อการศึกษาต่อ	ปวส.	172	4.01	.850	-.510
	ปวช.	140	4.06	.874	
5. เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์	ปวส.	172	4.02	.772	.326
	ปวช.	140	3.99	.842	
6. เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน	ปวส.	172	3.90	.793	.094
	ปวช.	140	3.71	.859	
7. เพื่อนทันเหตุการณ์	ปวส.	172	3.90	.821	.729
	ปวช.	140	3.83	.859	
8. เพื่อการศึกษา	ปวส.	172	4.03	.740	-.109
	ปวช.	140	4.04	.860	
9. เพื่อใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	ปวส.	172	3.71	.887	2.286*
	ปวช.	140	3.47	.960	

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา ระดับ การศึกษา ป.ว.ช และ ปวส. ในแต่ละรายการอยู่ในระดับมาก เป็นส่วนใหญ่ ยกเว้น นักศึกษา ระดับ ปวส. และระดับ ปวช. ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินอยู่ในระดับปานกลางเพียง รายการเดียว

ระดับความเห็นวิเคราะห์จากค่าสถิติที่พบว่านักศึกษาระดับ ปวส. และระดับ ปวช. มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เพียง 2 รายการเท่านั้น และจากค่าเฉลี่ยพบว่านักศึกษาระดับปวส. มีวัตถุประสงค์ในระดับที่มากกว่า

นักศึกษา ป.ว.ช ในเรื่อง เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่วนวัตถุประสงค์ อีก ๑ ไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบความแตกต่างของประเภทสื่อที่นักศึกษาต้องการใช้ของนักศึกษาระดับ ปวส. และระดับ ปวช. ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางแต่เมื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบแยก ในแต่ละรายการโดยใช้ค่าสถิติที่ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ความแตกต่างของประเภทสื่อที่นักศึกษาต้องการใช้ ระหว่างนักศึกษา ปวส. และ ปวช.

รายการ	ระดับชั้น	N	\bar{X}	S.D.	t-test
1. รายงานการวิจัย	ปวส.	172	3.24	.973	-0.252
	ปวช.	140	3.27	1.109	
2. หนังสือ	ปวส.	172	3.76	.925	-0.268
	ปวช.	140	3.79	1.047	
3. จุลสาร	ปวส.	172	3.34	.884	4.340**
	ปวช.	140	2.88	.997	
4. วารสาร	ปวส.	172	3.57	.937	6.455**
	ปวช.	140	2.86	.993	
5. หนังสือพิมพ์	ปวส.	172	3.67	.992	1.750
	ปวช.	140	3.46	1.104	
6. กฤตภาค	ปวส.	172	3.04	.996	4.695**
	ปวช.	140	2.57	1.029	
7. รายงานการประชุม	ปวส.	172	3.21	1.010	5.043**
	ปวช.	140	2.62	1.050	
8. ภาพยนตร์	ปวส.	172	3.47	1.116	3.485**
	ปวช.	140	3.01	1.189	
9. สไลด์	ปวส.	172	3.45	1.085	1.855
	ปวช.	140	3.22	1.099	
10. รูปภาพ	ปวส.	172	3.49	1.081	2.195*
	ปวช.	140	3.22	1.085	
11. ของจริง	ปวส.	172	3.53	1.144	3.926**
	ปวช.	140	3.00	1.223	

รายการ	ระดับชั้น	N	\bar{X}	S.D.	t-test
12. หุ่นจำลอง	ปวส.	172	3.10	1.106	4.375**
	ปวช.	140	2.54	1.144	
13. วัสดุย่อส่วน	ปวส.	172	2.99	1.158	4.803**
	ปวช.	140	2.38	1.092	
14. เทปบันทึกเสียง	ปวส.	172	3.22	1.214	4.167**
	ปวช.	140	2.67	1.121	
15. เทปบันทึกภาพ	ปวส.	172	3.24	1.155	3.926**
	ปวช.	140	2.71	1.213	
16. ซีตีรอน	ปวส.	172	3.21	1.168	3.741**
	ปวช.	140	2.69	1.274	
17. ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	ปวส.	172	3.53	1.150	0.076
	ปวช.	140	3.54	1.144	

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากการที่ 15 พบว่า นักศึกษา ต้องการใช้สื่อประเภทต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษา ปวส. ต้องการใช้สื่อประเภท หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และของจริง อยู่ในระดับมาก ในขณะที่นักศึกษา ปวช. ต้องการใช้สื่อประเภทหนังสือ ในระดับมาก

จากการเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาระดับ ปวช. และระดับ ปวส. มีความต้องการใช้สื่อประเภทต่างๆ ในระดับที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 และ .01 และจากค่าเฉลี่ยพบว่า นักศึกษาระดับ ปวส. ต้องการใช้สื่อประเภทต่างๆ มากกว่านักศึกษาระดับ ปวช. ในประเภท จุลสาร วารสาร กถุตภัค รายงานการประชุม ภาพยนตร์ รูปภาพ ของจริง หุ่นจำลอง วัสดุย่อส่วน เทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ และ ซีตีรอน ส่วนสื่อประเภทอื่น ๆ นักศึกษามีความต้องการไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบความแตกต่างของเนื้อหาสารสนเทศที่นักศึกษาระดับ ปวส. และระดับ ปวช. ต้องการซึ่งส่วนใหญ่มีความต้องการในระดับปานกลางและเมื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ แยกแต่ละรายการโดยใช้ค่าชนิดที่ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ความแตกต่างของเนื้อหาสารสนเทศ ที่นักศึกษา ปวส.และ ปวช. ต้องการแยกตามหมวดวิชา

หมวดวิชา	ระดับชั้น	N	\bar{X}	S.D.	t-test
1. บัญชี	ปวส.	172	3.58	1.218	3.741**
	ปวช.	140	3.03	1.341	
2. คณิตศาสตร์	ปวส.	172	3.31	1.034	3.077**
	ปวช.	140	2.95	1.015	
3. การขาย	ปวส.	172	3.41	1.185	3.235**
	ปวช.	140	2.97	1.202	
4. วิทยาศาสตร์	ปวส.	172	3.37	1.042	5.410**
	ปวช.	140	2.71	1.042	
5. พลานามัย	ปวส.	172	3.35	1.140	5.645**
	ปวช.	140	2.65	1.052	
6. คอมพิวเตอร์	ปวส.	172	3.76	1.062	- 0.246
	ปวช.	140	3.79	1.072	
7. ภาษาไทย	ปวส.	172	3.45	1.154	1.917
	ปวช.	140	3.22	.974	

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 16 พบว่า สารสนเทศที่นักศึกษา ปวส. และ ปวช. ต้องการในแต่ละรายการอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในหมวดวิชา คอมพิวเตอร์ ที่นักศึกษาทั้ง 2 ระดับ ต้องการอยู่ในระดับมาก

จากการเปรียบเทียบ พบว่า นักศึกษาในระดับ ปวส. และระดับปวช. มีความต้องการเนื้อหาสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ใน 5 หมวดวิชา และจากค่าเฉลี่ย พบว่า นักศึกษาระดับปวส.ต้องการสารนิเทศมากกว่านักศึกษาระดับปวช. ในหมวดวิชา บัญชี คณิตศาสตร์ การขาย วิทยาการ และพลานามัย ส่วนหมวดวิชาอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนที่นักศึกษาระดับปวส. และระดับปวช. ใช้บริการสารสนเทศ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อนำมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบแยกแต่ละรายการโดยใช้ค่าสถิติที่ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 17
ตารางที่ 17 ความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนที่นักศึกษา ปวส. และ ปวช.
ต้องการใช้ในแต่ละรายการ

แหล่งสารสนเทศ	ระดับชั้น	N	\bar{X}	S.D.	t -test
1.ห้องสมุดโรงเรียน	ปวส.	172	3.34	1.139	
	ปวช.	140	3.42	1.186	-0.606
2. ห้องสมุดหมวดวิชา	ปวส.	172	3.28	1.06	
	ปวช.	140	2.77	1.169	3.984*
3. ห้องแนะแนว	ปวส.	172	3.12	1.103	
	ปวช.	140	2.40	1.076	5.806**
4.ห้องสมุดต่างหมวดวิชา	ปวส.	172	3.25	1.039	
	ปวช.	140	2.74	1.219	3.923**

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 17 พบร้า นักศึกษาทั้งระดับปวส. และระดับ ปวช. ส่วนใหญ่ต้องการใช้แหล่งสารสนเทศในโรงเรียนในแหล่งต่างๆ ในระดับปานกลาง ยกเว้น ห้องแนะแนวและห้องสมุดต่างหมวดวิชาที่นักศึกษาระดับปวส.และปวช.

จากการเปรียบเทียบ พบร้า นักศึกษาระดับปวส. และระดับ ปวช. ใช้แหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ในโรงเรียนในระดับที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ใน 3 แหล่ง และจากค่าเฉลี่ย พบร้า นักศึกษาระดับปวส. ใช้แหล่งสารสนเทศในโรงเรียนประเภทห้องสมุด หมวดวิชา ห้องแนะแนว และห้องสมุดต่าง ๆ ตลอดวิชาในระดับที่ 1 มากกว่านักศึกษา ระดับ ปวช. ส่วนห้องสมุดโรงเรียนนักศึกษาใช้ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนที่นักศึกษาระดับ ปวส. และ ปวช. ใช้บริการสารสนเทศซึ่งส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ในระดับปานกลาง และเมื่อนำมา วิเคราะห์เปรียบเทียบแยกแต่ละรายการ โดยใช้ค่าสถิติที่ ได้ดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ความแตกต่างของแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนของนักศึกษา ปวส. และ ปวช. ต้องการใช้ในแต่รายการ

แหล่งสารสนเทศ	ระดับ ชั้น	N	\bar{X}	S.D.	t -test
1. ห้องสมุดแห่งชาติ	ปวส.	172	3.78	1.103	-2.581*
	ปวช.	140	4.10	1.076	
2. ห้องสมุดประชาชน	ปวส.	172	3.26	1.078	3.333**
	ปวช.	140	2.81	1.264	
3. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ	ปวส.	172	3.09	1.177	2.624**
	ปวช.	140	2.72	1.293	
4. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชน	ปวส.	172	3.10	1.120	3.597**
	ปวช.	140	2.60	1.299	
5. ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ	ปวส.	172	3.61	1.205	5.149**
	ปวช.	140	2.47	1.231	
6. ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน	ปวส.	172	3.17	1.135	5.185**
	ปวช.	140	2.47	1.220	
7. ห้องสมุดเฉพาะศูนย์สารสนเทศ	ปวส.	172	3.15	1.205	5.556**
	ปวช.	140	2.40	1.168	

หมายเหตุ

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 18 พบร้า นักศึกษาระดับ ปวส. และระดับ ปวช. ใช้แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนในแหล่งต่างๆ ในระดับปานกลาง ยกเว้นห้องสมุดแห่งชาติ และห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐเท่านั้นที่นักศึกษาใช้เป็นแหล่งสารสนเทศในระดับมาก

จากการเปรียบเทียบ พบร้า นักศึกษาระดับ ปวส. ใช้แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนแตกต่างจากนักศึกษาระดับ ปวช. ในระดับที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 และ .01 และจากค่าเฉลี่ยพบว่า นักศึกษาระดับ ปวส. ใช้แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนมากกว่า นักศึกษาระดับ ปวช. ทุกประเภทของแหล่งสารสนเทศ ยกเว้นห้องสมุดแห่งชาติที่นักศึกษา ปวช. ใช้มากกว่านักศึกษาระดับ ปวส.

เปรียบเทียบความแตกต่างของวิธีสำรวจหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับ ปวส. และ ระดับปวช. ซึ่งส่วนใหญ่มีวิธีสำรวจหาในระดับปานกลางและเมื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ แยกแต่ละรายการ โดยใช้ค่าสถิติที่ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ความแตกต่างของวิธีสำรวจหาสารสนเทศของนักศึกษา ปวส. กับ ปวช.
ในแต่ละแหล่ง

แหล่งสารสนเทศ	ระดับชั้น	N	\bar{X}	S.D.	t-test
1. สำรวจตามชั้นหนังสือ	ปวส.	172	3.46	1.086	0.076
	ปวช.	140	3.45	1.108	
2. ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	ปวส.	172	3.57	1.084	- 2.605**
	ปวช.	140	3.88	1.018	
3. จากฐานข้อมูลออนไลน์และฐานข้อมูลชัดเจน	ปวส.	172	3.28	1.110	4.198**
	ปวช.	140	2.73	1.182	
4. ค้นจากบัตรรายการ	ปวส.	172	3.24	1.056	1.429
	ปวช.	140	3.06	1.145	
5. ค้นจากธรรมนิ	ปวส.	172	3.17	1.100	2.824*
	ปวช.	140	2.87	1.192	
6. หนังสืออ้างอิง เช่น สารานุกรม หนังสือรายปี	ปวส.	172	3.33	1.182	3.281**
	ปวช.	140	2.91	1.132	
7. สอนตามเพื่อน	ปวส.	172	3.51	1.098	.480
	ปวช.	140	3.45	1.103	
8. สอนตามบรรณารักษ์	ปวส.	172	3.29	1.119	1.515
	ปวช.	140	3.09	1.188	
9. สอนตามอาจารย์	ปวส.	172	3.38	1.160	- .741
	ปวช.	140	3.50	1.116	

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 19 พบว่า นักศึกษาทั้งระดับ ปวส. และระดับ ปวช. มีวิธีสำรวจหาสารสนเทศด้วยวิธีการต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น นักศึกษาระดับ ปวส. มีวิธีสำรวจหาสารสนเทศโดยการค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และ สอดถามจากเพื่อน ในระดับมาก

จากการเปรียบเทียบ พบว่า นักศึกษาระดับ ปวส. มีวิธีสำรวจหาสารสนเทศแตกต่าง จากนักศึกษาระดับ ปวช. อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และระดับ .01 ใน 4 วิธี และจากค่าเฉลี่ย พบว่า นักศึกษาระดับ ปวส. ใช้วิธีสำรวจหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาระดับ ปวช. ในเรื่อง การสำรวจหาจากฐานข้อมูลออนไลน์และฐานข้อมูล ค้นคว้าจากบรรณนี้ ค้นคว้าจากหนังสือ อ้างอิง เช่น สารานุกรม หนังสือรายปี นักศึกษาระดับ ปวช. สำรวจหาสารสนเทศจากการ “ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต” มากกว่านักศึกษาระดับ ปวส. ส่วนวิธีการอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

การศึกษาปัญหาในการสำรวจหาสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ ของนักศึกษา

จากการศึกษาปัญหาในการสำรวจหาสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ ของนักศึกษาระดับ ปวส. และระดับ ปวช. พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อนำมาเปรียบเทียบ ปัญหาที่พบจากนักศึกษาระดับ ปวส. และระดับ ปวช. โดยใช้ค่าสถิติที่ ได้ผลดังนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการสำรวจหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนของนักศึกษาระดับ ปวส. และระดับ ปวช. ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 กลุ่ม แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบโดยใช้สถิติที่ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ความแตกต่างของปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนของ นักศึกษา ป.ว.ส และ ปวช. ในแต่ละรายการ

ปัญหา	ระดับชั้น	N	\bar{X}	S.D.	t-test
1. ไม่มีเวลาในการแสวงหา	ปวส.	172	3.36	1.147	-1.935
	ปวช.	140	3.60	1.043	
2. เครื่องมือในการแสวงหา	ปวส.	172	3.31	1.051	-.702
	ปวช.	140	3.39	.968	
3. ไม่รู้จักสารสนเทศ	ปวส.	172	3.21	1.113	.672**
	ปวช.	140	3.13	.991	
4. ไม่รู้จักวิธีแสวงหา	ปวส.	172	3.12	1.126	.661**
	ปวช.	140	3.04	1.015	
5. ไม่รู้จักแหล่งสารสนเทศ	ปวส.	172	3.13	1.111	.957**
	ปวช.	140	3.02	.926	
6. ไม่มีการแนะนำในการแสวงหา	ปวส.	172	3.13	1.052	.973**
	ปวช.	140	3.02	1.947	
7. สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ทันสมัย	ปวส.	172	3.12	1.037	.360**
	ปวช.	140	3.08	.920	
8. สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ตรงกับ ความต้องการ	ปวส.	172	3.24	1.056	.609**
	ปวช.	140	3.17	.969	
9. สถานที่ตั้งและระเบียบข้อบังคับ ของห้องสมุด	ปวส.	172	3.17	1.011	.091
	ปวช.	140	3.16	.926	

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 20 พบว่า นักศึกษาระดับ ปวส. และระดับ ปวช. มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนในเรื่องต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง และไม่แตกต่างกันในทุกรายการ ปัญหาที่มากที่สุดคือ ไม่มีเวลาในการแสวงหา รองลงมาคือ เครื่องมือในการแสวงหา และ สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ใน 6 แหล่ง

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนของ นักศึกษาระดับระดับ ปวส. และระดับ ปวช. ซึ่งทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 กลุ่ม แต่เมื่อนำมาเปรียบโดยใช้สถิติที่ ได้ผลตังแสดงในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ความแตกต่างระหว่างการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนของนักศึกษา ป.ว.ส และ ปวช. ในแต่ละรายการ

ปัญหา	ระดับชั้น	N	\bar{X}	S.D.	t-test
1. ระยะเวลาไกล	ปวส.	172	3.47	1.000	-.179**
	ปวช.	140	3.49	.967	
2. ค่าใช้จ่ายสูง	ปวส.	172	3.40	1.062	.348**
	ปวช.	140	3.36	.964	
3. เวลาเปิดบริการไม่เพียงพอ	ปวส.	172	3.36	1.071	.354**
	ปวช.	140	3.32	.923	
4. ไม่มีทางแนะนำ	ปวส.	172	3.26	1.072	.179**
	ปวช.	140	3.24	.897	
5. บุคคลที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความช่วยเหลือ	ปวส.	172	3.21	1.066	-.268**
	ปวช.	140	3.24	.917	
6. การรับบริการสารสนเทศ	ปวส.	172	3.20	1.044	.275**
	ปวช.	140	3.17	.888	
7. สารสนเทศมีจำนวนไม่เพียงพอ กับความต้องการ	ปวส.	172	3.37	1.097	1.417**
	ปวช.	140	3.20	1.019	
8. สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ทันสมัย	ปวส.	172	3.20	1.068	-.092**
	ปวช.	140	3.21	.850	
9. สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ถูกต้อง	ปวส.	172	3.17	1.131	1.695**
	ปวช.	140	2.99	.946	

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 21 พบว่า นักศึกษาระดับ ปวส. และ ปวช. มีปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนในเรื่องต่างๆ ในระดับปานกลาง และไม่แตกต่างกันในทุกรายการ ปัญหาที่มากที่สุดคือ ระยะเวลาไกล รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายสูง และเวลาเปิดบริการไม่เพียงพอ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ใน 9 แหล่ง

3. เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการแสวงหาสื่อสารสนเทศของนักศึกษา 3 สาขาวิชา เมื่อทำระดับพฤติกรรมการแสวงหาสื่อสารสนเทศของนักศึกษา 3 สาขาวิชา ได้แก่ วิชานักศึกษา การตลาดหรือการขาย และคอมพิวเตอร์ มาแยกกิเคราะห์ พบร้า วิชาระดับพฤติกรรม แสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาทั้ง 3 ระดับ นำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลงานในแต่ละด้าน ดังแสดงในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาใน 3 สาขา

รายการ	พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา					
	บัญชี		การตลาดหรือการขาย		คอมพิวเตอร์	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. วัดถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา	4.01	0.73	4.12	0.85	3.80	0.86
2. นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากสื่อประเภทใดบ้าง	3.31	0.95	2.92	1.39	3.16	1.13
3. เนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไปจำแนกตามหมวดวิชา	3.49	0.97	2.98	1.23	3.25	1.17
4. ประเภทของแหล่งสารสนเทศที่นักศึกษาใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ	3.11	1.09	2.68	1.35	3.25	1.02
5. วิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ	3.42	0.98	3.61	1.22	3.23	1.16
6. ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ	3.35	0.80	3.18	0.84	3.17	1.06
รวม	3.45	0.13	3.25	0.24	3.31	0.11

จากตารางที่ 22 พบร้า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาที่สอบตามทั้งหมด 6 เรื่องคือ วัดถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากสื่อประเภทใดบ้าง เนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไปจำแนกตาม

หมวดวิชา ประเภทของแหล่งสารสนเทศที่นักศึกษาใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ วิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ

ผลปรากฏว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษานั้นอยู่ชื่ออยู่ในระดับมาก ใน 3 ลำดับคือ วัตถุประสงค์ในการแสวงหา ($\bar{X} = 4.01$) เนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไป จำแนกตามหมวดวิชา ($\bar{X} = 3.49$) วิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.42$)

สำหรับในส่วนของนักศึกษาการตลาดหรือการขายอยู่ในระดับมากใน 3 ลำดับแรกคือ วัตถุประสงค์ในการแสวงหา ($\bar{X} = 4.12$) วิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.61$) ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.18$)

สำหรับนักศึกษาสาขาวิชคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมากใน 3 ลำดับแรกคือ วัตถุประสงค์ในการแสวงหา ($\bar{X} = 3.80$) เนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไป จำแนกตามหมวดวิชา ($\bar{X} = 3.25$) วิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.23$)

เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาใน 3 สาขาใน 6 ด้าน โดยพบว่าความแปรปรวน (Analysis of variance) และทำการทดสอบหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวน ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ฟ์ ในการมีที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ได้ผลดังนี้

เปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา 3 สาขา โดยแยกแต่ละรายการ ให้ผลดังแสดงในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 การทดสอบเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาใน 3 สาขา

รายการ	วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษา						f-test	ความ แตก ต่างจาก Scheffe		
	บัญชี		การตลาด หรือการขาย		คอมพิวเตอร์					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
การเรียนตาม หลักสูตร	4.11	0.53	4.05	0.74	3.63	0.70	16.178**	1,2 > 3		
เพื่อประกอบอาชีพ	4.15	0.72	3.96	0.87	3.67	0.83	8.999**	1 > 3		
เพื่อความ เพลิดเพลิน	3.50	0.88	3.58	1.01	3.27	0.94	2.766	-		
เพื่อการศึกษาต่อ	4.20	0.74	4.02	0.92	3.88	0.87	3.657*	1 > 3		
เพื่อเสริมความรู้และ ประสบการณ์	4.17	0.68	4.01	0.82	3.83	0.87	4.899**	1 > 3		
เพื่อใช้ในชีวิต ประจำวัน	3.96	0.79	3.85	0.88	3.61	0.78	4.899**	1 > 3		
เพื่อทันเหตุการณ์	4.02	0.78	3.86	0.92	3.70	0.78	3.898*	1 > 3		
เพื่อการศึกษา	4.20	0.70	4.03	0.78	3.88	0.87	4.221*	1 > 3		
เพื่อใช้เวลาว่างให้ เป็นประโยชน์	3.72	0.81	3.70	0.83	3.35	1.04	5.119**	1,2 > 3		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 23 พบว่า วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาบัญชีอยู่ในลำดับมากใน 3 ลำดับแรกคือ เพื่อการศึกษาต่อ ($\bar{X} = 4.20$) เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์ ($\bar{X} = 4.17$) เพื่อประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.15$)

สำหรับในส่วนของนักศึกษาการตลาดหรือการขายอยู่ในระดับมากใน 3 ลำดับแรกคือ การเรียนตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.05$) เพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.03$) เพื่อการศึกษาต่อ ($\bar{X} = 4.02$)

สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์อยู่ในลำดับมากใน 3 ลำดับแรกคือ เพื่อการศึกษาต่อ และเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.88$) วิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์ ($\bar{X} = 3.83$) เพื่อทันเหตุการณ์ ($\bar{X} = 3.70$)

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาใน 3 สาขาใน 9 รายการ พบว่า มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ใน 8 รายการ คือ การเรียนรู้ตามหลักสูตร เพื่อประกอบอาชีพ เพื่อการศึกษาต่อ เพื่อส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อทันเหตุการณ์ เพื่อการศึกษา เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

หลังจากได้ทำการวิเคราะห์ หลังจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ พบว่า

1. นักศึกษาสาขางบัญชีมีวัตถุประสงค์ในเรื่องต่างๆ ทั้ง 8 รายการมากกว่านักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์
2. นักศึกษาสาขาวิชาการตลาดมีวัตถุประสงค์ในเรื่อง การเรียนตามหลักสูตรและเมื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มากกว่านักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์

เปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศจากสื่อของนักศึกษาใน 3 สาขา ในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 การทดสอบเปรียบเทียบการแสวงหาสารสนเทศจากสื่อของนักศึกษาใน 3 สาขา

รายการ	วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา						f-test	ความแตกต่างจาก Scheffe		
	บัญชี		การตลาดหรือการขาย		คอมพิวเตอร์					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
1. รายงานการวิจัย	3.23	0.71	3.57	1.13	3.22	1.05	11.177**	1 > 2.3		
2. หนังสือ	3.88	0.76	4.26	0.82	3.71	1.00	5.011**	2 > 3		
3. จุลสาร	3.26	0.53	2.76	1.17	3.13	0.97	5.920**	1 > 2		
4. วารสาร	3.30	0.61	2.88	1.33	3.23	1.02	6.118**	-		
5. หนังสือพิมพ์	3.69	0.83	4.15	0.92	3.49	1.06	2.627	1 > 2		
6. กดตัวคาก	2.92	0.74	2.34	1.16	2.83	1.04	5.459**	1 > 3		
7. รายงานการประชุม	3.07	0.79	2.15	1.22	2.97	1.05	3.735*	1 > 2.3		
8. ภาพยันต์	3.69	1.08	2.84	1.34	3.23	1.15	6.995**	1 > 2		
9. สไลด์	3.69	0.78	2.84	1.46	3.35	1.06	4.164*	1 > 2.3		
10. รูปภาพ	3.69	0.88	3.19	1.49	3.33	1.05	6.492**	1 > 2		
11. ของจริง	3.34	1.05	2.96	1.42	3.28	1.20	4.390*	-		
12. หุ่นจำลอง	2.96	0.95	2.26	1.25	2.85	1.15	1.363	-		
13. วัสดุย่อส่วน (ไมโครฟิล์ม, ไมโครฟิช)	2.76	1.14	2.11	1.24	2.73	1.14	1.197	-		
14. เทปบันทึกเสียง	3.07	1.16	2.61	1.23	2.96	1.19	1.935	-		
15. เทปบันทึกภาพ	3.07	1.09	2.57	1.36	3.00	1.20	2.421	-		
16. ซีดีรอม	3.03	1.11	2.26	1.25	3.00	1.24	2.055	-		
17. ข้อมูลจาก อินเทอร์เน็ต	3.61	0.94	3.84	1.25	3.49	1.15	1.664	-		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 24 พบว่า การแสวงหาสารสนเทศจากสื่อของนักศึกษาบัญชีอยู่ในลำดับมากใน 3 ลำดับแรก คือ หนังสือ ($\bar{X} = 3.88$) หนังสือพิมพ์ ภพยนตร์ สไลต์ รูปภาพ ($\bar{X} = 3.69$) ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.61$)

สำหรับในส่วนของนักศึกษาการตลาดหรือการขายอยู่ในลำดับมากใน 3 ลำดับแรกคือ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.84$) รายงานการวิจัย ($\bar{X} = 3.57$) รูปภาพ ($\bar{X} = 3.19$)

สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์อยู่ลำดับมากใน 3 ลำดับแรก คือ หนังสือ ($\bar{X} = 3.71$) หนังสือพิมพ์ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.49$) สไลต์ ($\bar{X} = 3.35$)

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบการแสวงหาสารสนเทศจากหนังสือของนักศึกษาใน 3 สาขา ใน 17 รายการ พบว่า การแสวงหาสารสนเทศจากสื่อของนักศึกษาแตกต่างกันใน 10 รายการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 คือ รายงานการวิจัย หนังสือ จุลสาร วารสาร กดตภาก รายงานการประชุม ภพยนตร์ สไลต์ รูปภาพ ของจริง

หลังจากได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ พบร่วม

1. นักศึกษาสาขาวิชานี้มีการแสวงหาสารสนเทศจากสื่อ ประเภท รายงานการวิจัย จุลสาร วารสาร กดตภาก ภพยนตร์ สไลต์ รูปภาพ และ ของจริง มากกว่า นักศึกษาสาขาวิชาการตลาดหรือการขาย

2. นักศึกษาสาขาวิชานี้มีการแสวงหาสารสนเทศจากสื่อประเภทรายงานการวิจัย รายงานการประชุม รายงานและรูปภาพ มากกว่านักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์

3. นักศึกษาสาขาวิชาการตลาดหรือการขาย มีการแสวงหาสารสนเทศจากสื่อประเภท หนังสือ มากกว่านักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์

ส่วนสื่อประเภทอื่น ๆ ได้แก่ หุ้นจำลอง วัสดุยื่งส่วน เทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ ชีดีรอม และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต นักศึกษาทั้ง 3 สาขา ใช้ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบเนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไปใน 3 สาขา ดังแสดงในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 การทดสอบเปรียบเทียบเนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไป
ใน 3 สาขา

รายการ	การแสวงหาสารสนเทศจากสื่อของนักศึกษา						f-test	ความแตกต่างจาก Scheffe		
	บัญชี		การตลาดหรือการขาย		คอมพิวเตอร์					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
1. บัญชี	4.19	0.84	2.07	1.05	3.33	1.28	68.443**	1 > 2,3		
2. คณิตศาสตร์	3.46	0.76	2.80	1.20	3.13	1.03	4.160*	1 > 2		
3. การขาย	2.96	0.91	3.92	0.89	3.14	1.24	16.506**	1 < 2,3		
4. วิทยาศาสตร์	3.19	1.20	2.84	1.12	3.04	1.11	6.273**	1 > 2		
5. พลานามัย	3.11	0.90	2.65	1.16	3.02	1.16	4.465*	1 > 2		
6. คอมพิวเตอร์	3.84	0.83	3.76	1.24	3.76	1.07	1.314	-		
7. ภาษาไทย	3.69	0.73	2.84	0.92	3.35	1.09	3.304*	1 > 2		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 1 คือ สาขาวิชานักบัญชี
 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 2 คือ สาขาวิชาการตลาด
 3 คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

จากตารางที่ 25 พบว่า เนื้อหาของสารสนเทศของนักศึกษานักบัญชีอยู่ในลำดับมากใน 3 ลำดับแรก คือ บัญชี ($\bar{X} = 4.19$) คอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.84$) ภาษาไทย ($\bar{X} = 3.69$) สำหรับในส่วนของนักศึกษาการตลาดหรือการขายอยู่ในลำดับมากใน 3 ลำดับแรกคือ การขาย ($\bar{X} = 3.92$) คอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.76$) วิทยาศาสตร์ และภาษาไทย ($\bar{X} = 3.84$) สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์อยู่ในลำดับมากใน 3 อันดับแรก คือ คอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.76$) ภาษาไทย ($\bar{X} = 3.35$) บัญชี ($\bar{X} = 3.33$)

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบเนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไป ใน 3 สาขา ใน 7 ด้านพบว่า มีเนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไปแตกต่างกันใน 6 ด้านคือ บัญชี คอมพิวเตอร์ การขาย วิทยาศาสตร์ พลานามัย ภาษาไทย หลังจากได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ พบร่วมกัน 1. นักศึกษาสาขางานบัญชี และงานเนื้อหาในรายวิชา บัญชี คอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์ พลานามัย และภาษาไทย มากกว่านักศึกษาสาขาวิชาการตลาด 2. นักศึกษาสาขางานบัญชี และงานเนื้อหาในรายวิชา บัญชี มากกว่านักศึกษาสาขาวิชาการตลาด 3. นักศึกษาสาขาวิชาการตลาดและงานเนื้อหาในรายวิชา การขาย มากกว่านักศึกษาสาขาวิชาบัญชี

การเปรียบเทียบแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนของนักศึกษาใน 3 สาขา ดังผลแสดงในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 การทดสอบเปรียบเทียบแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนของนักศึกษาใน 3 สาขา

รายการ	การแสวงหาสารสนเทศจากสื่อของนักศึกษา						f-test	ความ แตก ต่างจาก Scheffe		
	บัญชี		การตลาดหรือ การขาย		คอมพิวเตอร์					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
1. ห้องสมุดโรงเรียน	3.53	1.02	3.88	1.17	3.31	1.16	.998	-		
2. ห้องสมุดหมวดวิชา	3.26	0.87	2.46	1.33	3.05	1.13	.487	-		
3. ห้องแนะแนว	2.92	0.84	2.19	1.20	2.80	1.15	1.512	-		
4. ห้องสมุดต่าง หมวดวิชา	3.19	0.94	2.34	1.32	3.03	1.14	.087	-		

จากตารางที่ 26 พบร่วมกัน แหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนของนักศึกษาที่สอบถ้วนทั้งหมด 4 เรื่อง คือ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดหมวดวิชา ห้องแนะแนว ห้องสมุดหมวดวิชา ผลปรากฏว่า แหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนของนักศึกษางานบัญชีอยู่ในลำดับมาก ใน 3 ลำดับแรก คือ ห้องสมุดโรงเรียน ($\bar{X} = 3.53$) ห้องสมุดหมวดวิชา ($\bar{X} = 3.26$) ห้องสมุดต่างหมวดวิชา ($\bar{X} = 3.19$)

สำหรับในส่วนของนักศึกษาการตลาดหรือการขายในลำดับมากใน 3 ลำดับแรกคือ ห้องสมุดโรงเรียน ($\bar{X} = 3.88$) ห้องสมุดหมวดวิชา ($\bar{X} = 2.46$) ห้องสมุดต่างหมวดวิชา ($\bar{X} = 2.34$)

สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์อยู่ในลำดับมากใน 3 ลำดับแรกคือ ห้องสมุดโรงเรียน ($\bar{X} = 3.31$) ห้องสมุดหมวดวิชา ($\bar{X} = 3.05$) ห้องสมุดต่างหมวดวิชา ($\bar{X} = 3.03$)

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนของนักศึกษา ใน 3 สาขา ใน 4 ด้านพบว่ามีแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนของนักศึกษาใน 3 สาขา ไม่มีความแตกต่าง กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงได้ว่านักศึกษาในสาขานี้ ยัง การตลาดหรือการขาย และ คอมพิวเตอร์มีการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนในลักษณะที่มีรูปแบบที่ เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน

การเปรียบเทียบแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนของนักศึกษาใน 3 สาขา ดังผลแสดงในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 การทดสอบ เปรียบเทียบแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนของนักศึกษาใน 3 สาขา

รายการ	การแสวงหาสารสนเทศจากสื่อของนักศึกษา						f-test	ความ แตกต่าง จาก Scheffe		
	บัญชี		การตลาด หรือ การขาย		คอมพิวเตอร์					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
1. ห้องสมุดแห่งชาติ	3.65	1.32	4.03	1.11	3.95	1.07	.587			
2. ห้องสมุดประชาชน	3.03	1.21	3.53	1.17	2.98	1.18	6.253**	273		
3. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ของรัฐ	3.03	1.18	2.84	1.40	2.90	1.24	.621			
4. ห้องสมุดมหาวิทยาลัย เอกชน	2.96	1.14	2.73	1.48	2.85	1.22	0.594			
5. ห้องสมุดสถาบันอาชีว ศึกษาของรัฐ	3.03	1.11	2.42	1.41	2.83	1.25	3.579*	172		

รายการ	การแสวงหาสารสนเทศจากสื่อของนักศึกษา						f-test	ความแตกต่างจาก Scheffe		
	บัญชี		การตลาด หรือ การขาย		คอมพิวเตอร์					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
6. ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน	2.73	1.07	2.57	1.52	2.85	1.20	4.000*	372		
7. ห้องสมุดเฉพาะคุณย์สารสนเทศ	2.96	1.07	2.34	1.29	2.79	1.24	3.275*	172		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

1 คือ สาขาวัสดุ

2 คือ สาขาวิชาการตลาด

3 คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

จากการที่ 27 พบร้า แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนของนักศึกษาที่สอบตามห้องทดลอง 7 เรื่อง คือ ห้องสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของเอกชน ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษา ของเอกชน ห้องสมุดเฉพาะคุณย์สารสนเทศ

ผลปรากฏว่า แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนของนักศึกษาร้อยละในระดับมาก ใน 3 ลำดับแรกคือ ห้องสมุดแห่งชาติ ($\bar{X} = 3.65$) ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของเอกชน ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ ($\bar{X} = 3.03$) ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน ห้องสมุดเฉพาะคุณย์สารสนเทศ ($\bar{X} = 2.96$)

สำหรับในส่วนของนักศึกษาการตลาดหรือการขายในระดับมากใน 3 ลำดับแรกคือ ห้องสมุดแห่งชาติ ($\bar{X} = 4.03$) ห้องสมุดประชาชน ($\bar{X} = 3.53$) ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ($\bar{X} = 2.84$)

สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมากใน 3 ลำดับแรกคือ ห้องสมุดแห่งชาติ ($\bar{X} = 3.95$) ห้องสมุดประชาชน ($\bar{X} = 2.98$) ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ($\bar{X} = 2.90$)

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนของนักศึกษาใน 3 สาขา ใน 7 ด้านพบว่า มีแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนของนักศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 มี 4 ด้าน คือ ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษา ของรัฐ ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน ห้องสมุดเฉพาะคุณย์สารสนเทศ

การเปรียบเทียบวิธีการที่นักศึกษาที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ ใน 3 สาขา ดังผลแสดงในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 การทดสอบเปรียบเทียบวิธีการที่นักศึกษาที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศใน 3 สาขา

รายการ	การแสวงหาสารสนเทศจากสื่อของนักศึกษา						f-test	ความแตกต่างจาก Scheffe		
	บัญชี		การตลาด หรือ การขาย		คอมพิวเตอร์					
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
1. สำรวจตามชั้นหนังสือ	3.61	1.20	4.03	1.03	3.37	1.13	10.827**	1,2 > 3		
2. ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	3.76	0.95	4.34	3.79	3.65	1.07	.531	-		
3. โดยฐานข้อมูลออนไลน์ และฐานข้อมูลซีดีรอม	3.30	0.88	2.65	1.26	3.00	1.19	2.977	-		
4. ค้นจากบัตรรายการ	2.96	0.82	3.46	1.27	3.14	1.10	3.460*	2 > 1		
5. ค้นจากบรรณานุ要	2.88	0.81	3.19	1.35	3.01	1.16	7.577**	2 > 1		
6. หนังสืออ้างอิง เช่น สารานุกรม หนังสือรายปี นามานุกรม เป็นต้น	3.23	0.90	3.00	1.35	3.12	1.18	12.806**	1 > 2		
7. สืบตามเพื่อน	3.76	0.81	3.92	0.97	3.40	1.12	5.866**	1,2 > 3		
8. สืบตามบรรณาธิการ	3.50	1.14	3.65	1.05	3.11	1.15	4.613*	1,2 > 3		
9. สืบตามอาจารย์	3.76	0.90	4.30	0.54	3.31	1.16	3.969*	1,2 > 3		

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 1 คือ สาขาวิชาบัญชี

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 2 คือ สาขาวิชาการตลาด

3 คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

จากตารางที่ 28 พบร> วิธีการที่นักศึกษาและอาจารย์สอบตามของนักศึกษานักศึกษาในระดับมากใน 3 อันดับแรกคือ ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต สอบตามเพื่อน และสอบตามอาจารย์ ($\bar{X} = 3.76$) สำรวจตามชั้นหนังสือ ($\bar{X} = 3.61$) สอบตามบรรณารักษ์ ($\bar{X} = 3.50$)

สำหรับในส่วนของนักศึกษาสาขาวิชาการตลาดหรือการขายอยู่ในระดับมากใน 3 ลำดับแรกคือ ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.34$) สอบตามอาจารย์ ($\bar{X} = 4.30$) สำรวจจากชั้นหนังสือ ($\bar{X} = 4.03$)

สำหรับในส่วนของนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมากใน 3 ลำดับแรกคือ ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.65$) สอบตามเพื่อน ($\bar{X} = 3.40$) สำรวจจากชั้นหนังสือ ($\bar{X} = 3.37$)

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบวิธีการที่นักศึกษาและอาจารย์สอบตามของนักศึกษาและอาจารย์ใน 3 สาขาวิชา ใน 9 ด้าน พบร> มีวิธีการที่นักศึกษาและอาจารย์สอบตามของนักศึกษาและอาจารย์แตกต่างกันใน 7 ด้าน คือ สำรวจตามชั้นหนังสือ ค้นจากบัตรรายการ ค้นจากบรรณานุเคราะห์ หนังสืออ้างอิง สอบตามเพื่อน สอบตามบรรณารักษ์ สอบตามอาจารย์

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อธิปไตยผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้สรุปโดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัยโดยลังเชป และผลงานวิจัยที่มีมาก่อน และในท้ายสุดได้เสนอแนะเพื่อการวิจัยและการประยุกต์เพื่อสร้างองค์ความรู้ และพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ เนื้อหา แหล่งสารสนเทศ และวิธีการแสวงหาสารสนเทศ
- เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ
- เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ แต่ละระดับการศึกษาและสาขาที่ศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตการวิจัยคือ ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ โดยมีนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน 3 สาขา คือ สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ มีรวมทั้งสิ้น 780 คน

สมมติฐานของการวิจัย

วิธีการแสวงหาสารสนเทศ รูปแบบ เนื้อหา แหล่งสารสนเทศ ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษาของโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ จะแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษาและสาขาที่ศึกษา

การดำเนินการวิจัย

- กลุ่มประชากรที่ศึกษา เป็นกลุ่มนักศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาที่ศึกษา 3 สาขา คือ

สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการตลาด ซึ่งประกอบด้วยสาขาวิชาการตลาดในระดับ ปวส. ที่เรียกว่า สาขาวิชาขาย ในระดับ ปวช. และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โดยแยกเป็น 2 ระดับ คือ

(1) นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพใน 3 สาขา คือ สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการตลาด (สาขาวิชาขาย) และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาในกลุ่มนี้ รวมทั้งสิ้น 140 คน

(2) นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงใน 3 สาขา คือ สาขาวิชาบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาในกลุ่มนี้รวมทั้งสิ้น 172 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศประกอบด้วย วัดถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ ประเภทของสื่อที่ใช้ เนื้อหาสารสนเทศแหล่งสารสนเทศของนักศึกษา เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถามและตรวจความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขและทำการทดสอบความเชื่อมั่นของสารสนเทศได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 95

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างช่วยตอบแบบสอบถามในช่วงระยะเวลา วันที่ 1 ธันวาคม 2546 ถึง 15 ธันวาคม 2546 นักศึกษาระดับ ปวช. จำนวน 140 คน และนักศึกษาระดับ ปวส. จำนวน 172 คน โดยผู้วิจัยได้ส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเองได้แบบสอบถามกลับมาครบจำนวน 312 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ สัดส่วนที่ใช้ในการวิจัย คือ สัดส่วนเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science : SPSS)

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 - 6 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษา โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่า t-test และค่า f-test

สรุปผลการวิจัย

พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์ พณิชยการ ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ เนื้อหา แหล่งสารสนเทศ และวิธีการแสวงหาสารสนเทศ มีดังนี้

วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การเรียนตามหลักสูตร เพื่อประกอบอาชีพ เพื่อการศึกษาและเพื่อการศึกษาต่อ เพื่อเสริม ความรู้และประสบการณ์ เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อทันเหตุการณ์ และเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ยกเว้น ส่วนในรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง คือ เพื่อความเพลิดเพลิน

การแสวงหาสารสนเทศจากรูปแบบของสื่อที่นักศึกษาต้องการ ในภาพรวมนักศึกษามี ความต้องการแสวงหาสารสนเทศจากสื่อต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น สื่อประเภทหนังสือ หนังสือพิมพ์ และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต นักศึกษามีความต้องการสารสนเทศอยู่ในระดับมาก

เนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาต้องการ ในภาพรวมนักศึกษาต้องการแสวงหาเนื้อหาสารสนเทศในหมวดวิชาต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น เนื้อหาสารสนเทศในหมวดวิชา คอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก

การใช้แหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียนเพื่อแสวงหาสารสนเทศ ในภาพรวมและแยก ตามประเภทของแหล่งทุกรายการปรากฏนักศึกษามีความต้องการใช้แหล่งสารสนเทศอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยนิยมใช้ห้องสมุดโรงเรียนในระดับสูงกว่าห้องสมุดอื่นๆ

การใช้แหล่งสารสนเทศนอกโรงเรียนเพื่อแสวงหาสารสนเทศ พบว่า ในภาพรวม นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ห้องสมุดแห่งชาติอยู่ ในระดับมาก

วิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ ในภาพรวมและรายชื่อ นักศึกษาใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศด้วยวิธีต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ อยู่ในระดับ ปานกลาง ยกเว้น การใช้วิธีแสวงหาสารสนเทศด้วยการค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมาก

ความแตกต่างของระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา ระดับ ปวส. กับ ปวช. ในแต่ละรายการ พบว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาในชั้น ปวช. และ ปวส. มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 นักศึกษาระดับ ปวส. มีพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ในระดับที่สูงกว่านักศึกษา ปวช. ในเรื่องต่อไปนี้ นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากสื่อประเภทต่างๆ เนื้อหาของสารสนเทศที่ นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไป จำแนกตามหมวดวิชา แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน แหล่ง สารสนเทศภายนอกโรงเรียน ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาส่วนพฤติกรรม ด้านอื่นๆ อีก 2 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ความแตกต่างของวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา ปวส. และ ปวช. ในแต่ละรายการอยู่ในระดับมาก ยกเว้น นักศึกษาระดับ ปวส. และระดับ ปวช. ที่มีวัตถุ ประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินอยู่ในระดับปานกลาง ระดับความเห็นวิเคราะห์จากค่าสถิติที่ พบว่า นักศึกษาระดับ ปวส. และระดับ ปวช. มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เพียง 2 รายการเท่านั้น และจากค่าเฉลี่ยพบว่า นักศึกษาระดับปวส. มีวัตถุ

ประสงค์อยู่ในระดับที่มากกว่านักศึกษา ป.ว.ช ในเรื่อง เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่วนวัดดุประสงค์อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ความแตกต่างของประเภทสื่อที่นักศึกษาต้องการใช้ ระหว่างนักศึกษา ปวส. และ ปวช. นักศึกษาต้องการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษา ปวส. ต้องการใช้สื่อประเภท หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และของจิง อยู่ในระดับมาก ในขณะที่นักศึกษา ปวช. ต้องการใช้สื่อประเภทหนังสือ อยู่ในระดับมาก จากผลการเปรียบเทียบ พบว่า นักศึกษาทั้งสองระดับ มีความต้องการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ ในระดับที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 และ .01 และจากค่าเฉลี่ย พบว่า นักศึกษาระดับ ปวส. ต้องการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ มากกว่านักศึกษาระดับ ปวช. ในประเภทจุลสาร วารสาร กดตภาด รายงานการประชุม ภาพชนคร รูปภาพ ของจริง หุ่นจำลอง วัสดุย่อส่วน เทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ และ ชีติروم ส่วนสื่อประเภทอื่น ๆ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

ความแตกต่างของเนื้อหาสารสนเทศ ที่นักศึกษา ปวส. และ ปวช. ต้องการแยกตามหมวดวิชา ในแต่ละรายการอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ในหมวดวิชา คอมพิวเตอร์ ที่นักศึกษาทั้งสองระดับ ต้องการอยู่ในระดับมาก จากผลการเปรียบเทียบ พบว่า นักศึกษาทั้งสองระดับ มีความต้องการเนื้อหาสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ใน 5 หมวดวิชา และจากค่าเฉลี่ย พบว่า นักศึกษาระดับปวส. ต้องการสารนิเทศมากกว่านักศึกษาระดับปวช. ในหมวดวิชา บัญชี คณิตศาสตร์ การขาย วิทยาศาสตร์ และพลานามัย ส่วนหมวดวิชาอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ความแตกต่างของวิธีสำรวจหาสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาทั้งสองระดับ มีวิธีสำรวจหาสารสนเทศด้วยวิธีการต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น นักศึกษาระดับ ปวส. มีวิธีสำรวจหาสารสนเทศโดยการค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และ สืบถามจากเพื่อน อยู่ในระดับมาก จากผลการเปรียบเทียบ พบว่า มีวิธีสำรวจหาสารสนเทศแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และระดับ .01 ใน 4 วิธี และจากค่าเฉลี่ย พบว่า นักศึกษาระดับ ปวส. ใช้วิธีสำรวจหาสารสนเทศมากกว่านักศึกษาระดับ ปวช. ในเรื่อง การสำรวจจากฐานข้อมูลออนไลน์และฐานข้อมูลค้นคว้าจากบรรณค้นคว้าจากหนังสืออ้างอิง เช่น สารานุกรม หนังสือรายปี ส่วนนักศึกษาระดับ ปวช. สำรวจสารสนเทศจากการ “ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต” มากกว่านักศึกษาระดับ ปวส. ส่วนวิธีการอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ความแตกต่างของปัญหาในการสำรวจหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียน พบว่า นักศึกษาระดับ ปวส. และระดับ ปวช. มีปัญหา ในเรื่องต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง และไม่แตกต่างกันในทุกรายการ ปัญหาที่มากที่สุดคือ ไม่มีเวลาในการสำรวจ รองลงมาคือ เครื่องมือในการสำรวจ และ สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ

ความแตกต่างระหว่างการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน พบว่า นักศึกษาระดับ ปวส. และ ปวช. มีปัญหานี้เรื่องต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง และไม่แตกต่างกันในทุกรายการ ปัญหามีมากที่สุดคือ ระยะทางไกล รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายสูง และ เวลาเปิดบริการไม่เพียงพอ

สภาพปัญหาและอุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาโรงเรียน พงษ์สวัสดิ์พัฒยการ มีดังนี้

ปัญหานี้ในการแสวงหาสารสนเทศ ในภาพรวมและรายข้อนักศึกษามีปัญหานี้ในการแสวงหาสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหานี้ในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน ในภาพรวม และรายข้อนักศึกษามีปัญหานี้ในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาใน 3 สาขา พบว่า ปัญหานี้ในการ แสวงหาสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ใน 3 ลำดับ ของนักศึกษาสาขาวัฒนศิลป์ คือ วัดถุประสงค์ในการแสวงหา เนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไป จำแนกตามหมวดวิชา วิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ สาขาวิชาการตลาดหรือการขาย คือ วัดถุประสงค์ในการแสวงหา วิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ ปัญหานี้ในการแสวงหาสารสนเทศ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ คือ วัดถุประสงค์ในการแสวงหา เนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไป จำแนกตามหมวดวิชา วิธีการที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ

การทดสอบเปรียบเทียบวัดถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาใน 3 สาขา พบว่า วัดถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศอยู่ในลำดับมาก ทั้งสามสาขา นักศึกษาสาขาวัฒนศิลป์ 3 ลำดับแรก คือ เพื่อการศึกษาต่อ เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์ เพื่อประกอบอาชีพ สาขาวิชาการตลาดหรือการขาย คือ การเรียนตามหลักสูตร เพื่อการศึกษา เพื่อการศึกษาต่อ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ คือ เพื่อการศึกษาต่อ และเพื่อการศึกษา เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์ เมื่อทดสอบเปรียบเทียบวัดถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาใน 3 สาขา ใน 9 รายการพบว่า มีวัดถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ใน 8 รายการ คือ การเรียนรู้ตามหลักสูตร เพื่อประกอบอาชีพ เพื่อการศึกษาต่อ เพื่อส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อทันเหตุการณ์ เพื่อการศึกษา เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ พบว่า

1. นักศึกษาสาขาวัฒน์มีวัดถุประสงค์ในเรื่องต่าง ๆ ทั้ง 8 รายการมากกว่านักศึกษาสาขาวัฒน์พิเศษ

2. นักศึกษาสาขาวัสดุการตลาดมีวัดถุประสงค์ในเรื่อง การเรียนตามหลักสูตรและเมื่อใช้เวลาเวลางานให้เป็นประโยชน์ มากกว่านักศึกษาสาขาวัฒน์พิเศษ

เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงทางสารสนเทศของนักศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พันธุ์ แต่ละระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่ศึกษา มิติที่ 2

การทดสอบเปรียบเทียบการแสดงทางสารสนเทศจากสื่อของนักศึกษาใน 3 สาขา พบว่า การแสดงทางสารสนเทศจากสื่อของนักศึกษาสาขาวัฒน์ชื่อยุ่น ลำดับมาก ใน 3 ลำดับแรก คือ หนังสือ พิมพ์ ภาษาไทย สไลด์ รูปภาพ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต สาขาวัสดุการตลาดหรือ การขายอยู่ในลำดับมาก ใน 3 ลำดับแรก คือ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต รายงานการวิจัย รูปภาพ สาขาวัฒน์พิเศษอยู่ลำดับมาก ใน 3 ลำดับแรก คือ หนังสือ พิมพ์ ชื่อยุ่น จุลสาร อินเทอร์เน็ต สไลด์ เมื่อทดสอบเปรียบเทียบการแสดงทางสารสนเทศจากหนังสือของนักศึกษาใน 3 สาขา จำนวน 17 รายการ พบว่า การแสดงทางสารสนเทศจากสื่อของนักศึกษาแตกต่างกันใน 10 รายการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 คือ รายงานการวิจัย หนังสือ จุลสาร ภาระ กฤตภาค รายงานการประชุม ภาษาไทย สไลด์ รูปภาพ ของจริง

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ พบว่า

1. นักศึกษาสาขาวัฒน์มีการแสดงทางสารสนเทศจากสื่อ ประเภท รายงานการวิจัย จุลสาร วารสาร กฤตภาค ภาษาไทย สไลด์ รูปภาพ และ ของจริง มากกว่า นักศึกษาสาขาวัสดุการตลาดหรือการขาย

2. นักศึกษาสาขาวัฒน์มีการแสดงทางสารสนเทศจากสื่อประเภทรายงานการวิจัย รายงานการประชุม รายงานและรูปภาพ มากกว่านักศึกษาสาขาวัฒน์พิเศษ

3. นักศึกษาสาขาวัสดุการตลาดหรือการขาย มีการแสดงทางสารสนเทศจากสื่อประเภท หนังสือ มากกว่านักศึกษาสาขาวัฒน์พิเศษ

ส่วนสื่อประเภทอื่น ๆ ได้แก่ หุ่นจำลอง วัสดุยื่อส่วน เทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ ชีดีรอน และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต นักศึกษาทั้ง 3 สาขา ใช้ไม่แตกต่างกัน

การทดสอบเปรียบเทียบเนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสดงโดยทั่วไป ใน 3 สาขา พบว่า ทั้งสามสาขาวัฒน์ในลำดับมาก สาขาวัฒน์ชื่อยุ่นในลำดับมาก 3 ลำดับแรก คือ บัญชี คอมพิวเตอร์ ภาษาไทย สาขาวัสดุการตลาดหรือการขายอยู่ในลำดับมาก 3 ลำดับแรกคือ การขาย คอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาไทย สาขาวัฒน์พิเศษอยู่ในลำดับมาก

อันดับแรก คือ คอมพิวเตอร์ ภาษาไทย บัญชี เมื่อทดสอบเปรียบเทียบเนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไป 3 สาขา จำนวน 7 ด้านพบว่า มีเนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไปแตกต่างกัน 6 ด้านคือ บัญชี คณิตศาสตร์ การขาย วิทยาศาสตร์ พลานามัย ภาษาไทย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยวิธีการของเชฟเพ่ พบร่วม

1. นักศึกษาสาขางานบัญชี แสวงหาเนื้อหาในรายวิชา บัญชี คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พลานามัย และภาษาไทย มากกว่านักศึกษาสาขาวิชาการตลาด
2. นักศึกษาสาขางานบัญชี แสวงหาเนื้อหาในรายวิชา บัญชี มากกว่านักศึกษาสาขาวิชาการตลาด
3. นักศึกษาสาขาวิชาการตลาดแสวงหาเนื้อหาในรายวิชา การขาย มากกว่านักศึกษาสาขาวิชาบัญชี

การทดสอบเปรียบเทียบการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งภายนอกโรงเรียนของนักศึกษาทั้งสามสาขา พบร่วม นักศึกษาสาขางานบัญชีแสวงหาอยู่ในลำดับมาก ใน 3 ลำดับแรก คือ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดต่างหมวดวิชา สาขาวิชาการตลาดหรือการขายในลำดับมาก ใน 3 ลำดับแรกคือ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดต่างหมวดวิชา และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์อยู่ในลำดับมาก คือ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุด ต่างหมวดวิชา เมื่อทดสอบเปรียบเทียบ ใน 4 ด้าน พบร่วม การแสวงหาแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนของนักศึกษาทั้งสามสาขา ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงได้ว่า นักศึกษาในสาขางานบัญชี สาขาวิชาการตลาดหรือการขาย และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ มีการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียนในลักษณะที่มีรูปแบบที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน

การทดสอบเปรียบเทียบการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งภายนอกโรงเรียนของนักศึกษาใน 3 สาขา 7 แห่ง (ห้องสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของเอกชน ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน ห้องสมุดเฉพาะศูนย์สารสนเทศ) พบร่วม นักศึกษาทั้งสามสาขาแสวงหาจากแหล่งภายนอกอยู่ในระดับมากทั้งสามสาขา ลำดับแรก คือ ห้องสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของเอกชน ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ และมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 มี 4 แหล่ง คือ ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน ห้องสมุดเฉพาะศูนย์สารสนเทศ

การทดสอบเปรียบเทียบวิธีการที่นักศึกษาที่นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศทั้งสามสาขา พบร่วม นักศึกษาสาขางานบัญชีอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต สืบค้นตามเพื่อน และสืบค้นตามอาจารย์ สาขาวิชาการตลาดหรือการขาย คือ

คันข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต สอบถ่านอาจารย์ สำรวจจากชั้นหนังสือ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ คือ คันข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต สอบถ่านเพื่อน สำรวจจากชั้นหนังสือ เมื่อทดสอบเปรียบเทียบ มีความแตกต่างกันใน 7 แหล่ง คือ สำรวจตามชั้นหนังสือ คันจากบัตรรายการ คันจากบรรณานุภาพ หนังสืออ้างอิง สอบถ่านเพื่อน สอบถ่านบรรณารักษ์ สอบถ่านอาจารย์

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่ควรอภิปราย ดังนี้

ผลการวิจัยโดยภาพรวม พบว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษา โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พัฒยการ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ตามกลุ่มระดับการศึกษา และสาขาวิชาที่ศึกษา คือ ระดับชั้น ปวส. และ ระดับชั้น ปวช. ในสาขา การบัญชี การตลาด (การขาย) และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีข้อค้นพบที่น่าสนใจคร่าวๆ แก่การอภิปราย ดังนี้

ด้านวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศศาสตร์

ผลการวิจัยโดยภาพรวม พบว่า วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เรื่องที่สอบถาม ๑ เรื่อง คือ เพื่อการเรียนตามหลักสูตร เพื่อประกอบอาชีพ เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อการศึกษาต่อ เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์ เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อกันเหตุการณ์ เพื่อการศึกษา และเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปัจจุบัน (พ.ศ.2542) เมื่อทดสอบเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาใน ๓ สาขาวิชา มี ๙ รายการ พบว่า มี วัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศแตกต่างกันใน ๘ ด้าน คือ เพื่อการเรียนตามหลักสูตร เพื่อประกอบอาชีพ เพื่อการศึกษาต่อ เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์ เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อกันเหตุการณ์ เพื่อการศึกษา และเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, พ.ศ.2542) แนวทางจัดการศึกษา มาตรา ๒๒ และ มาตรา ๒๓ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักที่ว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ห้ามการศึกษาในระบบและนอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัย และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา

ด้านรูปแบบ เนื้อหาสารสนเทศ

นักศึกษาระดับชั้น ปวช. และ ปวส. มีความเห็นว่าเนื้อหาสารสนเทศมีความจำเป็นในการสร้างเสริมประสบการณ์ ในการเรียนการสอนตามสาขาวิชา สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2542) มาตรา ๒๕ รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ ห้องคลิป เป็นต้น เพื่อเป็น

แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนอื่น ๆ อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ โดยภาพรวม นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 7 วิชา คือ บัญชี คณิตศาสตร์ การขาย วิทยาศาสตร์ พลานามัย คอมพิวเตอร์ ภาษาไทย เป็นวิชาในหลักสูตรสาขาวิชาพาณิชกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (พ.ศ. 2538) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (พ.ศ. 2540) เมื่อทดสอบเปรียบเทียบเนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาและทางได้ทั้งทั่วไปใน 3 สาขาวิชา พบว่า มีเนื้อหาของสารสนเทศ แตกต่างกัน 6 วิชา คือ บัญชี คณิตศาสตร์ การขาย วิทยาศาสตร์ พลานามัย ภาษาไทย โดยเฉพาะวิชาคอมพิวเตอร์มีเนื้อหาสารสนเทศที่นักศึกษา ทั้ง 2 ระดับชั้น ใน 3 สาขา ให้ความสำคัญมากที่สุด สอดคล้องกับทัศนะของ พิมพ์รำไพ เปริมสมิทธิ์ (2538 : 2) ที่ว่า การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว และลึกที่เน้นมากที่สุด คือ การใช้บริการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยภาพรวมเห็นว่าความต้องการของนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการแสวงหาสารสนเทศจากเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถใช้ในการสืบค้นข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อันเป็นช่องทางในการเข้าถึงสารสนเทศ สอดคล้องกับความก้าวหน้าของวิทยาการใหม่ พบว่า ทั้งผู้บริหารและบรรณาธิการรักษาผู้ปฏิบัติการ เห็นด้วยกับการมีความร่วมมือระหว่างห้องสมุด และผลการวิจัยของ สุวิทอง ศรีสะอาด (2544 : 210-211) มีการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยง เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากร่วมกัน สอดคล้องกับมาตรฐานของ ACRL (ค.ศ.2000)

ด้านคอมพิวเตอร์

นักศึกษาระดับชั้น ป.ว.ช. และ ป.ว.ส. มีความเห็นว่าเนื้อหาสารสนเทศมีความจำเป็นเพื่อการเรียนตามหลักสูตร เพื่อประกอบอาชีพ เพื่อการศึกษา และเพื่อการศึกษาต่อ สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2542) มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คูโต้ (Kutluay, 1988), ดันน์ (Dunn, 1986), เพชรรัตน์ เชิงกมล (2538), สุวรรณี ชุมภูจันทร์ (2540), อนุรุทธิ์ กามิด. (2541), ราม ป้อมทอง, (2541), เมื่อทดสอบเปรียบเทียบเนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาและทางได้ทั้งทั่วไป ใน 3 สาขาวิชา พบว่า มีเนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษา ทั้ง 2 ระดับชั้น ใน 3 สาขา ให้ความสำคัญมากที่สุด สอดคล้องกับทัศนะของ พิมพ์รำไพ เปริมสมิทธิ์ (2538 : 2) ที่ว่า การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว และลึกที่เน้นมากที่สุด คือ การใช้บริการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยภาพรวมเห็นว่าความต้องการของนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการแสวงหาสารสนเทศจากเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถใช้ในการสืบค้นข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อันเป็นช่องทางในการเข้าถึงสารสนเทศ สอดคล้องกับความก้าวหน้าของวิทยาการสมัยใหม่ พบว่า ทั้งผู้บริหารและบรรณาธิการรักษาผู้ปฏิบัติการ เห็นด้วยกับการมีความร่วมมือระหว่างห้องสมุด และผลการวิจัยของ สุวิทอง ศรีสะอาด (2544:210-211) มีการ

สร้างเครือข่ายเชื่อมโยง เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากร่วมกัน สอดคล้องกับมาตรฐานของ ACRL (ค.ศ.2000)

ด้านอินเทอร์เน็ต

นักศึกษา ป.ว.ช. และ ป.ว.ส มีความเห็นว่า ความต้องการของสื่อสารสนเทศอยู่ในระดับมาก เพียง 3 รายการ เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทมากในปัจจุบัน ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าสื่อสารสนเทศที่นักศึกษามีความต้องการใช้มาก ได้แก่ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต (Internet) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศักดา จันทร์ประเสริฐ, 2541 : บทคัดย่อ) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตกับการเรียนการสอนเห็นว่ามีประโยชน์ในการนำไปใช้ในการเรียนการสอน ในระดับมาก สื่อสารสนเทศที่นักศึกษามีความต้องการรองลงมาโดยภาพรวม ได้แก่ หนังสือและหนังสือพิมพ์ ซึ่งสอดคล้องกับคู่มือการประเมินคุณภาพ การศึกษาของล้านนาสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2543) แนวคิดของ ACRL (ค.ศ.2000) และมาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2544) จากการทดสอบเปรียบเทียบการแสวงหาสารสนเทศจากลือของนักศึกษา 2 ระดับชั้น ใน 3 สาขา พบร้า การแสวงหาสารสนเทศจากลือ 17 รายการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤตย์ นิ่มนบุญ และชาครุกิ นางตะ (2546) ที่ว่าปัญหาที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่ประสบ คือ ปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรห้องสมุดไม่เพียงพอและล้าสมัย และผลการวิจัยของสุธีรา น้อยจันอัด (2541) และผลการวิจัยของ บรรณิกา ภูผาธรรม (2541 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้ใช้บริการมีความต้องการใช้สุดติพิมพ์ประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันใน 10 รายการ คือ รายงานการวิจัย หนังสือ จุลสาร วารสาร กถุตภาค รายงานการประชุม ภาพนิทรรศ์ สไลด์ รูปภาพ ของจริง สอดคล้องกับทัศนะของ พิมพ์รำไพ perm simith (2538 : 2) ที่ว่า การเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว และลื่นที่เน้นมากที่สุด คือ การใช้บริการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์อันเป็นช่องทางในการเข้าถึงสารสนเทศ สอดคล้องกับความก้าวหน้าของวิทยาการสมัยใหม่

ด้านแหล่งสารสนเทศ

นักศึกษา ป.ว.ช. และ ป.ว.ส มีความเห็นว่าแหล่งสารสนเทศทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมีความสำคัญทั้ง 2 แหล่ง เพราะการเรียนการสอนในปัจจุบันห้องสมุดเป็นหัวใจสำคัญในการค้นคว้าหาประสบการณ์ เพื่อให้ห้องสมุดเป็นแหล่งบริการที่ดีเพื่อใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ร่วมมือกับชุมชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมพร ปั้นศรี (2529 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง “สัมฤทธิ์ผลของความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย”

ผลการวิจัยแหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียน พบร้า นักศึกษาทั้ง 3 สาขาวิชาเรียน คือ บัญชี การตลาด (การขาย) คอมพิวเตอร์ มีการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศภายใน

โรงเรียน ลักษณะที่มีรูปแบบที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานห้องสมุดของ ACRL ที่ว่า การประเมินผลลัพธ์ ผลต่อความสำเร็จของผลลัพธ์ที่ได้ระบุไว้ในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของห้องสมุดว่าจะทำให้สำเร็จเพียงใด ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พาร์โรตต์ (Parrott, 1982 : 2-32) ที่ศึกษาเรื่อง การใช้บริการและการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในการใช้ห้องสมุด ซีโอเอส เมืองวิสเซลเลีย รัฐแคลิฟอร์เนีย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่ใช้และที่ไม่ใช้ห้องสมุด จากการศึกษา พบว่า นักเรียนเห็นความสำคัญของห้องสมุดว่ามีบทบาทในการเรียนการสอน และนักเรียนให้ความเห็นตรงกันว่าอาจารย์ให้ใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนในระดับมาก

ด้านวิธีการสำรวจสารสนเทศ

นักศึกษา ปวช. และ ปวส. มีความเห็นว่าแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้ในการสำรวจสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ วิธีการสำรวจที่ต้องมีอุปกรณ์เครื่องมือช่วยค้นจากแหล่งที่พึงพอใจของผู้ใช้บริการในระดับหนึ่ง สอดคล้องกับทัศนะของ แม่นมาส ชาลิต (2533 : 16-18) ที่ว่า การเข้าถึงจำเป็นสำหรับการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม จากแบบสอบถามวิธีการสำรวจของนักศึกษา 9 รายการ คือ สำรวจตามชั้นหนังสือ ค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต โดยฐานข้อมูลออนไลน์และฐานข้อมูลชีตีรอน ค้นจากบัตรรายการ ค้นจากธรรมเนียมหนังสืออ้างอิง เช่น สารานุกรม หนังสือรายปี นามานุกรม เป็นต้น สอบถามเพื่อ สอบถามบรรณารักษ์ สอบถามอาจารย์ ดังนั้น แหล่งสารสนเทศจึงเป็นแนวทางในการจัดการให้สอดคล้องกับนโยบายการประกันคุณภาพทางการศึกษาของชาติ และมาตรฐานห้องสมุดของ ACRL ที่ว่า การประเมินประสบความสำเร็จ มีผลต่อความสำเร็จของนักศึกษา และประสิทธิภาพของค่าใช้จ่าย ควรนำมาใช้ในการพิจารณาเพื่อพิจารณาให้มากขึ้น โดยภาพรวมวิธีการสำรวจสารสนเทศ ด้วยวิธีต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากนักศึกษานิยมใช้มาก ได้แก่ สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต สอบถามเพื่อน และสำรวจจากชั้นหนังสือ ซึ่งเป็นวิธีการสำรวจที่ถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย ประหยัดเงิน และประหยัดเวลา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการวิจัยพฤติกรรมการสำรวจสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษา โรงเรียนพยัคฆ์สวัสดิ์พิษย์การ 5 แหล่ง ครั้งนี้ได้รับข้อมูลที่ควรแก่การนำมาใช้เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงดำเนินงานของโรงเรียนระดับอาชีวศึกษา ในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ตลอดจนการให้บริการช้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ การใช้บริการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ อันเป็นช่องทาง

ในการเข้าถึงสารสนเทศ สอดคล้องกับความก้าวหน้าของวิทยาการสมัยใหม่ จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะของนักศึกษาจากพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศภายในโรงเรียน

ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้มีทรัพยากรสารสนเทศ ปรับปรุงแหล่งสารสนเทศให้มีข้อมูลทันสมัยให้เป็นแหล่งรวมข้อมูล และเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะระดับอาชีวศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรจัดทำบุคลากรที่มีความรู้ มีประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพ ได้แก่ อาจารย์บรรณารักษ์ และอาจารย์แนะนำในแต่ละด้าน ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณ ในการจัดสร้างห้องสมุด และให้งบประมาณในการจัดทำทรัพยากรและเทคโนโลยีใหม่ๆ ในด้านการจัดเก็บและการให้บริการนักศึกษาอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะของนักศึกษาจากพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศภายนอกโรงเรียน

ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคคลเข้าใช้ห้องสมุดให้มากขึ้นโดยการประชาสัมพันธ์ มีการจัดการด้านการพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งบุคลากรที่ให้บริการควรจัดทำบุคลากรที่มีความรู้ มีประสบการณ์เฉพาะด้านข้อมูลสารสนเทศ เพื่อให้บริการที่พึงประสงค์และคุณสมบัติของผู้ให้บริการที่ดี เพื่อให้การสื่อสารและความร่วมมือระหว่างการจัดการสารสนเทศภายนอกในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ และปฏิบัติให้ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการแสวงหาและเข้าถึงสารสนเทศของนักศึกษา อันจะทำให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการของผู้ใช้ เพื่อปรับปรุงแหล่งสารสนเทศ รวมทั้งปรับปรุงคุณภาพการบริการให้มีประสิทธิภาพ

2. ศึกษาเกี่ยวกับการแสวงหาและเข้าถึงสารสนเทศเฉพาะเจาะจงในแต่ละด้านได้อย่างตรงประเด็น เพื่อหน่วยงานเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ทราบปัญหา และเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานต่อไป

บรรณานุกรม

- กัญญา อุดมวิทิต. (2537). การกำหนดแนวทางการส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์ในหน่วยงาน ของรัฐ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริม การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ.
- จันทร์เพ็ญ กล่อมใจขาว. (2541). ผลกระทบของระบบห้องสมุดอัตโนมัติต่อการทำงานของ บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรวรรณ กักดีบุตร. (2537). “แนวโน้มในการพัฒนาห้องสมุดสมัยใหม่ในประเทศไทย” ใน เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องฟห้องสมุดสมัยใหม่และเทคโนโลยีสารสนเทศ, หน้า 9. กรุงเทพมหานคร : โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครุภัณฑ์เจ้าพระยา.
- จุมพจน์ วนิชกุล. (2535). “ธุรกิจบริการสารนิเทศเชิงพาณิชย์,” ใน ระบบสารนิเทศทางธุรกิจ, หน้า 15. กรุงเทพมหานคร : โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครุภัณฑ์เจ้าพระยา.
- ฉวีวรรณ คุหากินันทน์. (2542). สารนิเทศทางธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : โปรแกรมวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ฉัตรaruณ เท晦ฤทธิ์. (2542). การประเมินระบบห้องสมุดอัตโนมัติอินโนแพคในเครือข่าย ห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัชวาลย์ วงศ์ประเสริฐ. (2537). บริการสารสนเทศ. ปัทุมธานี : สาขาวิชาสารนิเทศ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- . (2544). การจัดการบริการสารสนเทศ. ปัทุมธานี : คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ธนู บุญญาวัตร. (2529). หนังสือและการพิมพ์. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์. สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- คงลักษณ์ ไม่หน่ายกิจ. (มกราคม 2526). “บริหารสารสนเทศ : ความหมายและประเภท” วารสารบรรณารักษศาสตร์ 3, 26.
- นันทา วิทวุฒิศักดิ์. (2540). สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 3 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร : ตี.ดี.บุ๊คส์โตร์.
- . (2542). การสืบค้นและสืบสารสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร : โปรแกรม วิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

- (2545). การวางแผนกลยุทธ์ สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏ ในทศวรรษหน้า
- (2544-2553). วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญยืน จุลทอง. (2542). การพัฒนาสารนิเทศ. สงขลา : โปรแกรมวิชาบรรณรักษศาสตร์
และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา.
- เบญญา สุวัตถี. (2542). ปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาอักษรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาวดี สีบลินธ์. (2543). สารสนเทศในบริบทสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.
- (2532). การใช้และการแสวงหาสารนิเทศของเกษตร อ้าเกอทำพระทม จังหวัดจันทบุรี
กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พงศ์ศักดิ์ สังขภัยโภ. (2542). โลกของสารนิเทศ. นครศรีธรรมราช : โปรแกรมวิชาบรรณรักษ
ศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
นครศรีธรรมราช.
- . (2532)พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร :
อักษรเจริญทศน.
- พรทิพย์ วรกุล. (2541). กรพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ. มหาสารคาม : โปรแกรมวิชา
บรรณรักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- พิเชษฐ์ ดรุณเ作物 Jin. (2541). รายงานการศึกษาวิจัย ประกอบการร่างพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.... กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- เพชรรัตน์ เริงกมล. พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารนิเทศของแพทย์พยาบาล
และนักวิชาการทางการแพทย์ โรงพยาบาลລາວຊີ່ພາຍນາລ. วิทยานิพนธ์ ปริญญา
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.
- ภาควิชี สรวารยะโสภณ. (2543). ทัศนคติและพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลช่าวสารในเว็บไซต์
พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของนิสิต นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต. นิเทศศาสตร์ (นิเทศศาสตร์ธุรกิจ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.
กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คพับลิเคشنส์, 2546.
- ราม ป้อมทอง. (2541). กระบวนการตัดสินใจเลือกรูปแบบห้องสมุดอัตโนมัติของผู้บริหาร
ห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์บรรณารักษศาสตร์
และสารนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต. คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิภา ศุภจาริรักษ์. (2542). สารนิเทศกับการจัดเก็บและการสืบค้น. นครศรีธรรมราช :

สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.

วีไลพร เลิศมหาเกียรติ และสุรภี ปีตะเสน. (2532). ระบบสารนิเทศแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.

ศรีวรรณ ยอดนิล. (2542). การใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่องานวิจัยและงานเขียนของคณาจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต
ภาควิชาอักษรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศึกษาอิการ, กระทรวง, (2537). ให้ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2537). กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาอิการ.

——— (2538). ให้ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538.

กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาอิการ.

สมพจน์ สิงขโรหัย. (2542). พฤติกรรมการแสดงทางช่วงสารและการนำไปใช้ประโยชน์ของ กรรมการเคหะชุมชน การเคหะแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต.
ภาควิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุกานดา ติโพธิกาลง และคณะ. (2540). ทรัพยากรสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

สุเชกข์ธรรมอิราช, มหาวิทยาลัย. (2530). การพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ (หน่วยที่ 1-8).
พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุเชกข์ธรรมอิราช.

สุทธิลักษณ์ อ้าพันวงศ์. (2542). การใช้บริการและการเขียนรายงานการค้นคว้า.
พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุชาดา กิรนันทน์. (2542). เทคโนโลยีสารสนเทศสังคม : ข้อมูลในระบบสารสนเทศ.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภา กิจวารเกียรติ. (2544). การศึกษาพฤติกรรมการแสดงทางช่วงสารเพื่อการรายงานทำจาก นิตยสารและหนังสือพิมพ์ ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2543
ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต. ภาควิชา นิเทศศาสตร์ ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

สุวรรณี ชมนภจันทร์. (2540). พฤติกรรมการแสดงทางช่วงสาร ความพึงพอใจในช่วงสาร และสื่อ ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของคนชนบทในชุมชนแออัด ของกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต. ภาควิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสาวภา จารุสกุล. (2535). แรงจูงใจทางจิตวิทยาที่มีผลต่อพฤติกรรมการแสดงทางสารสนเทศ ของนิสิตปริญญาตรี สาขาเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาบัณฑิต ภาควิชาอักษรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ, สมาคม. (2540). มาตรฐานของสมุด. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
- อนุรุทธิ์ กามิด. (2541). พฤติกรรมการลงทุนและพฤติกรรมการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการเปิดรับสื่อของนักลงทุน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาบัณฑิต. ภาควิชา นิเทศศาสตร์ การหนังสือพิมพ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัมพร นามเหลา. (2542). สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. นครราชสีมา : สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- อารีย์ รังสิโยภาส. (2542). บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น. สงขลา : โปรแกรมวิชาบรรณรักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ย่ารุ่ง จันทวนิช. (2529). การฝึกอบรมการวางแผน พัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการในระดับ จังหวัด. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- เอ้อมพร ทัศนประดิษฐ์. (2542). สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. ฉะเชิงเทรา : โปรแกรม วิชาบรรณรักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏราชบูรณะครินทร์.
- Dunn , katherine. (1986). Literary horror novel about a carnival family that breeds its own freaks. A member of the family is telekinetic. “Conquer your distaste at the subject and try this one. Recommended.
- Kuthau ,Carol Collier. (1988). “Perceptions of the information search process in libraries : A study of changes from high school through college” Information Processing and Management 24 : 419.
- Latrobe, Kathy and Michael W. Havener. Winter (1997). “The information-seeking behavior of high school honors student: An exploratory study”. Journal of Youth Services in Libraries 10, 2 : 188-200.
- Raneker,Maxine. “Information seeking among members of an academic Community”. Dissertation Abstracts International 54. : 11-A, 1993.
- Simon Charlotte E .Information retrieval techniques: (November 1995). “The difference in cognitive strategies and search behaviors among graduate students in an academic library”. Dissertation Abstracts International 56 : 1567-A.
- Taylor, Robert. (May 1968). “Question-negotiation and information seeking in libraries”. College & Research Libraries 22 : 178-194.
- Westbrook, Jo Lynn. (June 1996). “The information seeking experiences of woman ’ s studies faculty”. Dissertation Abstracts International 50 : 4592-A.
- Yamane, Taro. (1967). Statistic and introductory analysis. 3 rd ed. New York : Harper&Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก

- ก หนังสือเชิญผู้ช่วยเชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
- ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
- ค หนังสือราชการขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
- ง แบบสอบถาม
- จ ประวัติผู้วิจัย

ภาคผนวก ก
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ พิเศษ / 2546

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

10 กรกฎาคม 2545

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด

ด้วย นางสุภากรณ์ วัดอ่อน นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา-บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ รุ่นที่ 1 สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษา โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พาณิชยการ จังหวัดนนทบุรี” โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.วิวรรณ คุหะกินนท์
2. รศ.ดร.นันทา วิทวุฒิศักดิ์
3. ผศ.ดร.ชัชวาลย์ วงศ์ประเสริฐ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าทำเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นันทา วิทวุฒิศักดิ์)
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผศ.สุกรณ์ ลิ้มบริบูรณ์

อาจารย์ประจำไปแกรมวิชาวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2. รศ.จุมพจน์ วนิชกุล

ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

3. อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ

รองผู้อำนวยการโรงเรียนมหยมสาธิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ภาคผนวก ค

หนังสือราชการขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ถนนอิสรภาพ กรุงเทพฯ 10600

9 ตุลาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 312 ชุด

ด้วยข้าพเจ้านางสุภากรณ์ วัดอ่อน นักศึกษาปริญญาโท สาขาวารณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษา โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ จังหวัดนนทบุรี"

ในการวิจัยนี้ มีความจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1,2,3 และระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 และ 2 จากทุกสาขา ที่ศึกษา ตอบแบบสอบถาม การวิจัยครั้งนี้ นอกจะจะเป็นผลทางด้านวิชาการแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาในด้านการแสวงหาสารสนเทศอีกด้วย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุภากรณ์ วัดอ่อน)

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2890-0841-50 , 0-2890-2000

โทรสาร. 0-2466-6539

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง

พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 6 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ลงในช่องข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักศึกษา

1. เพศ

- ชาย
- หญิง

2. ระดับการศึกษา

- ระดับประกาศนียบตริวิชาชีพชั้นปีที่ 1
- ระดับประกาศนียบตริวิชาชีพชั้นปีที่ 2
- ระดับประกาศนียบตริวิชาชีพชั้นปีที่ 3
- ระดับประกาศนียบตริวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1
- ระดับประกาศนียบตริวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2

3. สาขาวิชา

- สาขาวิชาบัญชี
- สาขาวิชาตลาดในระดับ ป.ว.ส. หรือ สาขาวิชาขายในระดับ ป.ว.ช.
- สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ตอนที่ 2 ค่าความเกี่ยวกับ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษา โรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ จังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วยค่าความที่บูรณาการ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาอาชีวศึกษาโรงเรียนพงษ์สวัสดิ์พณิชยการ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง	มีพฤติกรรมการแสวงหาในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	มีพฤติกรรมการแสวงหาในระดับมาก
3 หมายถึง	มีพฤติกรรมการแสวงหาในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีพฤติกรรมการแสวงหาในระดับน้อย
1 หมายถึง	มีพฤติกรรมการแสวงหาในระดับน้อยที่สุด

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย √ ในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ข้อความ	ระดับพฤติกรรม การแสวงหาสารสนเทศ				
	5	4	3	2	1
2.1.1 การเรียนตามหลักสูตร					
2.1.2 เพื่อประกอบอาชีพ					
2.1.3 เพื่อความเพลิดเพลิน					
2.1.4 เพื่อการศึกษาต่อ					
2.1.5 เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์					
2.1.6 เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน					
2.1.7 เพื่อทันเหตุการณ์					
2.1.8 เพื่อการศึกษา					
2.1.9 เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
2.1.10 อื่น ๆ (โปรดระบุ)					

2. นักศึกษาแสวงหาสารสนเทศจากสื่อประเภทใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้ใช้
2.2.1 รายงานการวิจัย					
2.2.2 หนังสือ					
2.2.3 จุลสาร					
2.2.4 วารสาร					
2.2.5 หนังสือพิมพ์					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้ใช้
2.2.6 กดตภาก					
2.2.7 รายงานการประชุม					
2.2.8 ภาพยินต์					
2.2.9 สไลด์					
2.2.10 รูปภาพ					
2.2.11 ของจริง					
2.2.12 หุ่นจำลอง					
2.2.13 วัสดุยื่อส่วน (ในโครงฟิล์ม, ไม่โครงฟิช)					
2.2.14 เทบันทึกเสียง					
2.2.15 เทบันทึกภาพ					
2.2.16 ซีดีรอม					
2.2.17 ข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต					
2.2.18 อื่น ๆ (โปรดระบุ)					

3. เนื้อหาของสารสนเทศที่นักศึกษาแสวงหาโดยทั่วไป จำแนกตามหมวดวิชาในหมวดวิชา
ต่อไปนี้ ท่านแสวงหาสารสนเทศ ในหมวดวิชาใด

ข้อความ	ระดับพฤติกรรม การแสวงหาสารสนเทศ				
	5	4	3	2	1
2.3.1 บัญชี					
2.3.2 คณิตศาสตร์					
2.3.3 การขาย					
2.3.4 วิทยาศาสตร์					
2.3.5 พลานามัย					
2.3.6 คอมพิวเตอร์					
2.3.7 ภาษาไทย					
2.3.8 อื่น ๆ (โปรดระบุ)					

ตอนที่ 3 ประเภทของแหล่งสารสนเทศที่นักศึกษาใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ

3.1 แหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียน

ข้อความ	ระดับพฤติกรรม การแสวงหาสารสนเทศ				
	5	4	3	2	1
3.1.1 ห้องสมุดโรงเรียน					
3.1.2 ห้องสมุดหมวดวิชา					
3.1.3 ห้องแนะแนว					
3.1.4 ห้องสมุดหมวดวิชา					
3.1.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ)					

3.2 แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน

ข้อความ	ระดับพฤติกรรม การแสวงหาสารสนเทศ				
	5	4	3	2	1
3.2.1 ห้องสมุดแห่งชาติ					
3.2.2 ห้องสมุดประชาชน					
3.2.3 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ					
3.2.4 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชน					
3.2.5 ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐ					
3.2.6 ห้องสมุดสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน					
3.2.7 ห้องสมุดเฉพาะศูนย์สารสนเทศ					
3.2.8 อื่น ๆ (โปรดระบุ)					

ตอนที่ 4 วิธีการที่นักศึกษาสำรวจสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ

ข้อความ	ระดับพฤติกรรม การสำรวจสารสนเทศ				
	5	4	3	2	1
4.1.1 สำรวจตามชั้นหนังสือ					
4.1.2 ค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต					
4.1.3 โดยฐานข้อมูลออนไลน์และฐานข้อมูลซีดีรอม					
4.1.4 ค้นจากบัตรรายการ					
4.1.5 ค้นจากธรรมเนียม					
4.1.6 หนังสืออ้างอิง เช่น สารานุกรม หนังสือรายปี นามานุกรม เป็นต้น					
4.1.7 สอนตามเพื่อน					
4.1.8 สอนตามบรรณารักษ์					
4.1.9 สอนตามอาจารย์					
4.1.10 อื่น ๆ (โปรดระบุ)					

ตอนที่ 5 ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศ

1. ที่มาของปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษา

ข้อความ	ระดับพฤติกรรม การแสวงหาสารสนเทศ				
	5	4	3	2	1
5.1.1 ไม่มีเวลาในการแสวงหา					
5.1.2 ไม่รู้จักร่องมือในการแสวงหา					
5.1.3 ไม่รู้จักราสารสนเทศ					
5.1.4 ไม่รู้วิธีการแสวงหา					
5.1.5 ไม่รู้จักระลังสารสนเทศ					
5.1.6 ไม่ได้รับคำแนะนำในการแสวงหา					
5.1.7 สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ทันสมัย					
5.1.8 สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ					
5.1.9 สถานที่ตั้งและระเบียบ ข้อบังคับของห้องสมุด					
5.1.10 อื่น ๆ (โปรดระบุ)					

2. ปัญหาในการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน คือ

ข้อความ	ระดับพฤติกรรม การแสวงหาสารสนเทศ				
	5	4	3	2	1
5.2.1 ระยะทางไกล					
5.2.2 ค่าใช้จ่ายสูง เช่น ถ่ายเอกสาร หรือค่าใช้บริการ					
5.2.3 เวลาเปิดบริการไม่เพียงพอ					
5.2.4 ไม่มีการแนะนำวิธีการแสวงหา					
บุคลลที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความช่วยเหลือ					
5.2.5 การรับบริการสารสนเทศยุ่งยาก					
5.2.6 สารสนเทศมีจำนวนไม่เพียงพอ กับความต้องการ					
5.2.7 สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ทันสมัย					
5.2.8 สารสนเทศมีเนื้อหาไม่ถูกต้อง					
5.2.10 อื่น ๆ (โปรดระบุ)					

ตอนที่ ๖ ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาในการແສງຫາสารสนเทศของนักศึกษา

**๑. แหล่งสารสนเทศภายในโรงเรียน
นักศึกษา**

แหล่งสารสนเทศ

เครื่องมือช่วยในการสืบค้น

ทรัพยากรสารสนเทศ

๒. แหล่งสารสนเทศภายนอกโรงเรียน

นักศึกษา

แหล่งสารสนเทศ

เครื่องมือช่วยในการสืบค้น

ทรัพยากรสารสนเทศ

ขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

**สุภากร พ. วัดอ่อน
ผู้จัด**

ภาคผนวก จ
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสุภากรณ์ วัดอ่อน
สถานภาพสมรส คู่สมรส ชื่อ นายไพรเจน วัดอ่อน
มีบุตรชาย 2 คน
ประวัติการศึกษา ปริญญาตรี บริษัทรักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ตำแหน่ง	กรรมการผู้จัดการ
บริษัท	ตับบลิว.โอ.จี.เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด W.O.G.ENGINEERING CO., LTD.
	200/1 ซอยทับทิม ถนนกรุงเทพ – นนทบุรี 11000
หมายเลขอุตสาหกรรม	ต่ำบลางเขน อ่าเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
	(02) 526-1187 , (02) 968-4419
แฟกซ์ :	(02) 968-4419